

**T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**OKUL ÖNCESİ ALTI YAŞ ÇOCUKLARI İÇİN
OLUŞTURULAN ŞARKI DAĞARCIĞININ MÜZİKSEL
GELİŞİM DÜZEYLERİNE ETKİSİ**

DOKTORA TEZİ

Gülnihal GÜL

BURSA

Eylül, 2012

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI

OKUL ÖNCESİ ALTI YAŞ ÇOCUKLARI İÇİN
OLUŞTURULAN ŞARKI DAĞARCIĞININ MÜZİKSEL
GELİŞİM DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Gülnihal GÜL

Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Doktora Unvanı Verilmesi İçin
Kabul Edilen Tezdir.

Danışman
Prof. İsmail BOZKAYA

BURSA

Eylül, 2012

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Gülnihal GÜL

18/09/2012

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi” adlı Yüksek Lisans / Doktora tezi, Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Ad Soyad İmza
Gülnihal GÜL

Danışman
Ad Soyad İmza
Prof. İsmail BOZKAYA

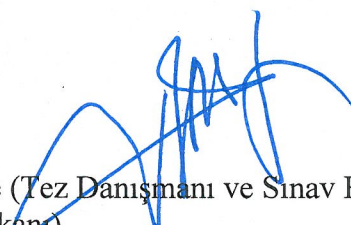
İlköğretim ABD Başkanı
Ad Soyad İmza
Prof. Dr. Muhlis ÖZKAN

T.C.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

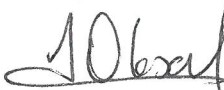
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlköğretim Anabilim Dalı'nda 810830003 numaralı Gülnihal GÜL'ün hazırladığı "Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi" konulu Doktora çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 08/11/2012 günü 10:00-12:30 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının (başarılı/başarısız) olduğuna (oybirliği/oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Başkanı)
Prof. İsmail BOZKAYA
Uludağ Üniversitesi

Üye
Prof. Selmin TUFAN
Gazi Üniversitesi

Üye
Prof. Dr. Handan Asude BAŞAL
Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç. Dr. Aynur OKSAL
Uludağ Üniversitesi

Üye
Doç. Dr. Zahit DİRİK
Uludağ Üniversitesi

ÖN SÖZ

Okul öncesi dönemde çocuğun bedensel, ruhsal ve zihinsel sağlığını koruyarak geliştirebilmede; müziksel ve diğer zeka türlerinin gelişimine katkıda bulunmada müzik eğitiminin önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma, okul öncesi altı yaş çocukları için müzik eğitim programı program gereklerine uygun şarkı dağarcığının oluşturulmasının, okul öncesi düzeyde müzik eğitimi veren öğretmenlerin daha etkili ve verimli çalışmalar yapmalarına katkı sağlayacağı düşüncesinden yola çıkılarak gerçekleştirilmiştir.

Yoğun bir emek ile gerçekleştirilen bu çalışmada beni yönlendiren ve yardımlarını esirgemeyen değerli danışmanım Prof. İsmail BOZKAYA'ya teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezime yönelik önemli katkıları olan Prof. Dr. Handan Asude Başal, Doç. Dr. Aynur Oksal, Doç. Dr. Zahit Dirik ve Doç. Dr. Sedat Yüksel hocalarıma ve yardımları için çalışma arkadaşım Ajda Şenol'a teşekkür ediyorum.

Son olarak araştırmanın her aşamasında bana destek olan aileme sonsuz sevgilerimle teşekkür ediyorum.

Gülnihal GÜL

ÖZET

Yazar	: Gülnihal GÜL
Üniversite	: Uludağ Üniversitesi
Ana Bilim Dalı	: İlköğretim Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	:
Tezin Niteliği	: Doktora Tezi
Sayfa Sayısı	: XVII+210
Mezuniyet Tarihi	: 08.11.2012
Tez	:Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi
Danışmanı	: Prof. İsmail BOZKAYA

OKUL ÖNCESİ ALTI YAŞ ÇOCUKLARI İÇİN OLUŞTURULAN ŞARKI DAĞARCIGININ MÜZİKSEL GELİŞİM DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Yaratıcılığı esas alan ve bir ses sanatı olan müziğin; okul öncesi dönemde öğretim yöntemi olarak çok çeşitli biçimlerde kullanılabileceği düşünülmektedir. Ancak ağırlıklı olarak ses eğitimi ve çalgı eğitimini içine alan öğretim yöntemlerine etkili bir biçimde yer verilmediği ve buna uygun bir dağarcığın oluşturulmadığı görülmektedir. Bu nedenle okul öncesi ana sınıfı öğrencileri için Okul Öncesi Programı gereklerine uygun çocuk şarkıları dağarcığı oluşturmak, okul öncesi düzeyde müzik eğitimi veren öğretmenlerin daha etkili ve verimli çalışmalar yapmasına katkı sağlamak bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Bursa ili merkez ilçelerinde ilköğretim okulu bünyesinde ya da bağımsız olarak faaliyetini sürdürmekte olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev alan okul öncesi öğretmenlerine anket uygulanarak görüşleri alınmıştır. Ayrıca araştırmacı tarafından şarkı dağarcığı oluşturulmuş, deney ve kontrol grupları belirlenerek deney grubu ile 12 hafta çalışılmıştır. Uygulama öncesi ve sonrasında deney ve kontrol grubuna araştırmacı tarafından hazırlanan “müziksel beceri ölçme aracı” kullanılarak ön test ve son test uygulaması yapılmıştır. Araştırmanın genel amacı ve ana problemi çerçevesinde toplanan verilerin istatistiksel çözümleri için SPSS 13.0 paket programından yararlanılmıştır.

Bulgular okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerini uygulama yeterlikleri konusunda olumsuz görüş taşıdıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, kullanılan şarkı dağarcığının yetersiz olduğu ve çağdaş müzik öğretim yöntemlerini uygulama

konusunda da kendilerini yeterli görmedikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Bunun yanında araştırma sonuçlarından elde edilen verilere göre, araştırmacının hazırlayıp uyguladığı şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen mőzik eğitimi etkinliklerinin; 6 yaş grubu çocukların mőziksel gelişim dőzeyleri üzerinde olumlu etki yarattığı gőrőlmőřtőr.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, mőzik eğitimi, şarkı dağarcığı.

ABSTRACT

Author : Gülnihal GÜL
University : Uludag University
Field : Primary Education
Branch :
Degree Awarded : PhD
Page Number :XVII+210
Degree Date :08.11.2012
Thesis :The Efficiency of the Song Repertoire on the Musical
Development Level of Pre-school Children Aged Six Years Old
Supervisor : Prof. İsmail BOZKAYA

THE EFFICIENCY OF THE SONG REPERTOIRE ON THE MUSICAL DEVELOPMENT LEVEL OF PRE-SCHOOL CHILDREN AGED SIX YEARS OLD

It is considered that music which is based on creativity and is an art of sound can be used in various ways as a teaching method in preschool. However, it is observed that efficient use is not made of teaching methods including mainly voice training and instrument training, and that an appropriate repertoire is not formed. Therefore, forming a nursery rhymes repertoire for pre-school children, which is appropriate for the necessities of the Early Childhood Education Program. Also, the aim of this research is to help music teachers at pre-school level carry out more efficient and productive work. Towards this aim, a survey has been carried out and the opinions of preschool teachers who work in primary schools in the districts of Bursa or who work in independent preschool institutions connected to the Ministry of Education have been taken. Also, a song repertoire has been formed by the researcher, experimental and control groups have been specified and work has been done with the experimental group for 12 weeks. A pre test and a final test has been applied to the experimental and control groups before and after practice with the use of a “musical skills measuring device” prepared by the researcher. It has been benefited from the SPSS 13.0 packet program for the

statistical solutions of the data gathered as part of the main aim of the research and main problem.

The findings put forth the negative opinions preschool teachers have about the competencies in the practice of music activities. Furthermore, they have given the opinion that the song repertoire being used is inadequate, and that they do not see themselves proficient in the application of contemporary music teaching methods. Besides this, according to the data gained from the research results, it has been observed that the activities performed in music education with the song repertoire prepared and applied by the researcher have created a positive effect on the musical development of 6 year old children.

Key words: Preschool education, music education, song repertoire

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖN SÖZ.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar	xiv
KISALTMALAR.....	xvii
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. Okul Öncesi Eğitimin Önemi.....	2
1.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaç, İlke ve Nitelikleri.....	4
1.3. Dünyada Okul Öncesi Eğitim	6
1.4. Ülkelere Göre Okul Öncesi Eğitimin Genel Durumu	7
1.4.1. Almanya’da okul öncesi eğitim.....	7
1.4.2. Avusturya’da okul öncesi eğitim	7
1.4.3. Çek Cumhuriyeti’nde okul öncesi eğitim	8
1.4.4. Çin Halk Cumhuriyeti’nde okul öncesi eğitim	9
1.4.5. Fransa’da okul öncesi eğitim	9
1.4.6. İngiltere’de okul öncesi eğitim.....	10
1.4.7. İsveç’te okul öncesi eğitim.....	10
1.4.8. İtalya’da okul öncesi eğitim	11
1.4.9. İzlanda’da okul öncesi eğitim	11
1.4.10. Macaristan’da okul öncesi eğitim	12
1.4.11. Polonya’da okul öncesi eğitim.....	12
1.4.12. Yunanistan’da okul öncesi eğitim.....	13
1.5. Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi.....	13
1.6. Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Tarihçesi ve Müzik Dersinin Programdaki Yeri	15

1.7. Okul Öncesinde Müzik Eğitimi.....	17
1.8. Okul Öncesi Eğitimde Müzik Eğitim Ortamı ve Müzik Eğitiminde Gerçekleştirilecek Etkinlikler.....	20
1.8.1. Müzik köşesi	20
1.8.2. Ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları	21
1.8.3. Tekerleme ve saymacalar	22
1.8.4. Yaratıcı hareket ve dans çalışmaları	22
1.8.5. Ritim çalışmaları	23
1.8.6. Müzikli dramatizasyon.....	24
1.8.7. Ses eğitimi ve şarkı söyleme	24
1.9. Çağdaş Müzik Öğretim Yaklaşımları	26
1.9.1. Dalcroze yöntemi	26
1.9.2. Orff- Schulwerk yöntemi	27
1.9.3. Kodaly yöntemi.....	29
1.9.4. Suzuki yöntemi.....	30
1.10. Farklı Ülkelerde Okul Öncesi Eğitimde Müzik Eğitimi	30
1.10.1. Avustralya’da okul öncesi eğitimde müzik eğitimi	30
1.10.2. Amerika Birleşik Devletleri’nde okul öncesi eğitimde müzik eğitimi	31
1.10.3. İngiltere’de okul öncesi eğitimde müzik eğitimi	34
1.10.4. Japonya’da okul öncesi eğitimde müzik eğitimi.....	35
1.10.5. Bulgaristan’da okul öncesi eğitimde müzik eğitimi.....	37
1.10.6. Türkiye’de okul öncesi eğitimde müzik eğitimi	38
1.11. İlgili Araştırmalar.....	42
1.11.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar	42
1.11.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar	45
1.12. Amaç	46
1.13. Önem.....	47
1.14. Sınırlılıklar	48
1.15. İlgili Tanımlar	48
BÖLÜM II: YÖNTEM	50
2.1. Araştırma Modeli	50
2.1.1. Deneysel işleme hazırlık	51
2.1.2. Uygulama	52

2.2. Araştırma Evren ve Örneklemi	52
2.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmesi.....	56
2.3.1. Anket formu	57
2.3.2. Aile bilgi formu.....	57
2.3.3. Müziksel beceri ölçme aracı.....	57
2.4. Verilerin Toplanması	58
2.5. Verilerin Çözümlemesi	58
2.5.1. Anket uygulamalarına ilişkin verilerin çözümlemesi	59
2.5.2. Ön test ve son test uygulamalarına ilişkin verilerin çözümlemesi	59
BÖLÜM III: BULGULAR VE YORUM	60
3.1. Anket Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar.....	60
3.2. Hazırlanan Şarkı Dağarcığı İle Gerçekleştirilen Müzik Eğitimi Etkinliklerinin Etkililiğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	91
3.2.1. Hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerine katılan deney grubu ve katılmayan kontrol grubu ön test puan ortalamalarına ilişkin bulgular.....	92
3.2.2. Deney grubu müziksel beceri ölçme aracı ön test ve son test puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular	92
3.2.3. Kontrol grubu müziksel beceri ölçme aracı ön test ve son test puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular	93
3.2.4. Hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerine katılan deney grubu ve katılmayan kontrol grubu son test puan ortalamalarına ilişkin bulgular.....	94
BÖLÜM IV: SONUÇ VE ÖNERİLER	96
4.1. Sonuç.....	96
4.1.1. Anket uygulamalarından elde edilen sonuçlar	96
4.1.2. Deneysel işlemde elde edilen sonuçlar	98
4.2. Öneriler	99
KAYNAKÇA	104
EKLER	118
Ek 1. Yıllık Planlar	119
Ek 2. Günlük Planlar.....	138
Ek 3. Şarkı Dağarcığı.....	193

Ek 4. Müziksel Beceri Ölçme Aracı	204
Ek 5. Anket	205
Ek 6. Aile Bilgi Formu.....	207
ÖZGEÇMİŞ	208

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa No
<i>Tablo 1.10.6.1. Okul Öncesi Eğitim Kurumları Okul, Öğrenci, Öğretmen ve Derslik Sayıları .....</i>	38
<i>Tablo 1.10.6.2. Okul Öncesi Öğretmenliği Eğitimi Veren Üniversiteler ve 2011 Yılı Kontenjanları .....</i>	39
<i>Tablo 2.2.1. Araştırma Örneklemi .....</i>	53
<i>Tablo 2.2.2. Örneklemede Yer Alan Deney ve Kontrol Grubu Çocukların Cinsiyetlere Göre Dağılımı .....</i>	53
<i>Tablo 2.2.3. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Çocukların Anne Babalarının Eğitim Düzeylerinin Gruplara Göre Dağılımı .....</i>	54
<i>Tablo 2.2.4. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Çocukların Anne Babalarının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı .....</i>	55
<i>Tablo 2.2.5. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Çocukların Anne Babalarının Yaş Dağılımı .....</i>	56
<i>Tablo 2.5.1.1. Ankete İlişkin Görüşlerin Puan Aralıkları .....</i>	59
<i>Tablo 3.1.1. Çalıştıkları Okulda Müziksel Etkinlikleri Gerçekleştirebilecekleri Ortama İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	61
<i>Tablo 3.1.2. Çalışılan Ortamın Işıklı, Temiz, Havalandırılmış Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	62
<i>Tablo 3.1.3. Çalışılan Kurumda Çocuğun Gelişim Düzeyine Uygun Etkinlik Köşelerinin Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	63
<i>Tablo 3.1.4. Müzik Köşesinde Etkinliklerin Gerçekleştirilebileceği Materyallerin Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	64
<i>Tablo 3.1.5. Müzik Köşesinde Ritim Çalgılarının (Ksilofon, Metalofon, Def, Davul vb.) Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	65
<i>Tablo 3.1.6. Sınıfta Etkinlikler İçin Yararlanılabilecek Müzik Seti, CD, DVD vb. Elektronik Araçların Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	66

Tablo 3.1.7.	<i>Sınıfta Etkinlikler İçin Yararlanılabilecek Çocuk Müziği Örneklerinin Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	67
Tablo 3.1.8.	<i>Sınıfta Etkinlikler İçin Yararlanılabilecek Görsel Materyallerin (Müzik Aletlerinin Olduğu Kartlar, Fotoğraflar vb.) Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	68
Tablo 3.1.9.	<i>Okul Öncesi Eğitim Programlarının Müzik Eğitiminin Gerektirdiği Kapsam ve İçerik Açısından Yeterliliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	69
Tablo 3.1.10.	<i>Okul Öncesi Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi İçin Kapsamlı Bir Öğretmen El Kitabı Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	70
Tablo 3.1.11.	<i>Müzik Etkinliklerini Planlama ve Uygulama Konusundaki Yeterliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	71
Tablo 3.1.12.	<i>Müzik Etkinlikleri İçin Müzik Aletlerini Yeterli Düzeyde Kullanabilmelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	72
Tablo 3.1.13.	<i>Müzik Eğitiminde Grup ve Bireysel Çalışmaları Planlayabilmelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	73
Tablo 3.1.14.	<i>Müzik Etkinliklerinde Ritim Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	74
Tablo 3.1.15.	<i>Müzik Etkinliklerinde Ses Eğitimi Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	75
Tablo 3.1.16.	<i>Müzik Etkinliklerinde İşitsel Ayırtlama Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	76
Tablo 3.1.17.	<i>Müzik Etkinliklerinde Drama Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	77
Tablo 3.1.18.	<i>Çocukları Eğitsel Amaçlı Konserlere Götürmelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	78
Tablo 3.1.19.	<i>Gerektiğinde Müzik Etkinliklerinin Bir Parçası Olmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	79
Tablo 3.1.20.	<i>Müziği Dinleme, Rahatlama, Drama vb. Etkinlikler İçerisinde Kullanmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	80
Tablo 3.1.21.	<i>Müzik Etkinliklerinde Çocukların Hareket Etmelerine Fırsat Vermelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	81

Tablo 3.1.22.	<i>Çocukların Ses Özelliklerine Uygun Makamsal Şarkılar Bulmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	82
Tablo 3.1.23.	<i>Çocukların Ses Özelliklerine Uygun Marşlar Bulmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	83
Tablo 3.1.24.	<i>Çalışılan Şarkılara Çalgı ile Eşlik Edebilmeye İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	84
Tablo 3.1.25.	<i>Çalışılan Şarkıların Kayıtlı Çalgı Eşliklerinin Ders İçerisinde Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	85
Tablo 3.1.26.	<i>Müzik Etkinliklerinde Klasik Müzik, Folk Müzik, Pop Müzik Gibi Müzik Çeşitlerinden Yararlanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	86
Tablo 3.1.27.	<i>Dalcroze Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma ve Müzik Etkinliklerinde Bu Yönteme Yer Vermeye İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	87
Tablo 3.1.28.	<i>Kodaly Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma ve Müzik Etkinliklerinde Bu Yönteme Yer Vermeye İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	88
Tablo 3.1.29.	<i>Orff- Schulwerk Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma ve Müzik Etkinliklerinde Bu Yönteme Yer Vermeye İlişkin Öğretmen Görüşleri .....</i>	89
Tablo 3.1.30.	<i>Okul Öncesi Müzik Eğitimi İçin Hizmet İçi Eğitim Programı, Seminer vb. Çalışmaların Yeterliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri..</i>	90
Tablo 3.1.31.	<i>Hizmet İçi Eğitim Programı, Seminer vb. Çalışmalara Katılımlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri.....</i>	91
Tablo 3.2.1.1.	<i>Deney ve Kontrol Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Ön Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları .....</i>	92
Tablo 3.2.2.1.	<i>Deney Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Ön Test ve Son Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları.....</i>	93
Tablo 3.2.3.1.	<i>Kontrol Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Ön Test ve Son Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları.....</i>	94
Tablo 3.2.4.1.	<i>Deney ve Kontrol Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Son Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları.....</i>	95

KISALTMALAR LİSTESİ

ÖSYM	: Ölçme - Seçme ve Yerleştirme Merkezi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
yy	: Yüzyıl
ts	: Basım tarihi yok

BÖLÜM I

GİRİŞ

Toplumların geleceğe güvenle bakabilmelerinde önemli bir yeri olan çocukların, bedensel ve ruhsal olarak iyi yetiştirilmeleri büyük önem taşımaktadır. Çocuğun kendine güvenmesi için bulunduğu ortamın da güvenli olması gerekmektedir.

Batı'da ancak 17. yy'dan itibaren, çocukların yetişkinlerden farklı olduğu düşüncesi gelişim göstermeye, yer etmeye başlamış; 18. yy'da sanayileşme ile birlikte konuşulmaya ve devamında çocuklara yönelik eğitim uygulanmaya başlamıştır (Ural ve Ramazan, 2007).

17. yy'da pek çok düşünür çocuk eğitimi konusunda görüşlerini dile getirmiştir. Örneğin Jan Amos Comenius (1592-1670) insanın "iyi" olarak dünyaya geldiğini ve eğitimin görevinin insandaki bu iyi özelliklerin ortaya çıkarılmasını sağlamak olduğunu belirtmiştir. John Locke (1632- 1704) "boş levha" benzetmesi kullanarak; insanın, zihni boş bir şekilde hayata başladığını ve eğitimin amacının ona iyi bir çevre hazırlamak, iyi deneyimler kazanmasını sağlamak olduğunu dile getirmiştir. Bu görüşlerin etkisi ile Johann Heinrich Pestalozzi (1742-1827) ve Friedrich W.A.Fröbel (1782-1852) küçük yaştaki çocuklar için ilk kurumsal çalışmaları başlatmıştır. Fröbel, çocuğun gereksinimlerine uygun deneyim kazanması için oyun, müzik gibi etkinlikler kullanılarak gelişiminin sağlanması gerektiğini belirtmiştir. 19. ve 20. yy'da çocuk ve zihinsel gelişimi üzerine yapılan çalışmalar erken yaştaki eğitimin önemi üzerinde durulmasını sağlamış ve çocuğun eğitime erken yaşta başlanması gerektiği düşüncesi önemli bir yer edinmeye başlamıştır. Bununla birlikte Maria Montessori (1869-1952), John Dewey (1859-1952), Jean Piaget (1896-1980) ve Lev Vygotsky (1896-1934)'nin yaptıkları çalışmalar çocuk eğitime verilen önemin artmasına büyük katkı sağlamıştır (Ural ve Ramazan, 2007).

1. 1. Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Doğum ile başlayan öğrenme okul öncesi dönem olan 0- 6 yaş arasında da hızlı bir şekilde devam etmektedir. Bu dönemde çocuğa kazandırılacak temel bilgi, beceri ve alışkanlıkların; onun kişilik gelişimini ve sonraki yıllardaki öğrenim hayatını önemli ölçüde etkilediği bilinmektedir (Başal, 2004). Yapılan araştırmalar çocukluk yıllarında kazanılan davranışların; bireyin davranış, alışkanlık, değer ve inanç yargıları ve kişilik yapısı gibi pek çok özelliği biçimlendirdiğini ve bu dönemin çocuğun sonraki yaşamında da önemli bir yere sahip olan etkili bir süreç olduğunu göstermektedir (Arı, 2005; Yavuzer, 2006). Benjamin Bloom (1913-1999)'un yaptığı araştırmalara göre 17 yaşına kadar olan zihinsel gelişimlerin %50'si 4 yaşına, %30'u 4 yaşından 8 yaşına, %20'si ise 8 yaşından 17 yaşına kadar gerçekleşmektedir (Yıldırım, 2008). Bu nedenle çocuğun bu dönemdeki eğitimi tesadüflere bırakılmamalı, bilimsel yöntemler eğitimin temelini oluşturmalıdır.

Çocukların bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimlerinin en hızlı olduğu okul öncesi dönem gelişimleri, onların daha sonraki öğrenme ve büyüme yeteneklerini önemli ölçüde etkilemektedir.

Çocuğun gelişimi hareket, düşünme, hissetme ve başkaları ile iletişim kurmada giderek daha karmaşık düzeylere ulaştığı bir süreç olarak değerlendirilmektedir (Myers, 1990). Gelişimin iyi olması için çocuğun temel gereksinimlerinin karşılanması büyük önem taşımaktadır. Çocuğun temel gereksinimleri:

- Fiziksel, ruhsal ve ahlaki tehlikelerden korunma,
- Beslenmesinin sağlanması ve kötü hava şartlarından korunma,
- Tutarlı sevgi ve ilgi,
- Yaşa uygun sosyal eğitim,
- Değişimin değişik aşamalarında gereksinimlere duyarlı olma,
- İleride bağımsızlığını kazanmasına yardım etme,
- Davranışlara adil ve net sınır koyma olmak üzere yedi maddeden oluşmaktadır (Aydın ve Bilgin Aydın, 1999).

Kayıpların telafisinin mümkün olmadığı yaşamın ilk yıllarında, ilk basamak olan okul öncesi eğitimin gerekliliğinin kaçınılmaz olduğu söylenebilir. Büyüme ve gelişim özelliklerinin bireye özgü olduğu okul öncesi dönemde eğitim, çocuğun genel ve bireysel özellikleri dikkate alınarak yapılmalıdır. Okul öncesi eğitim döneminde önde

gelen kurum ailedir. Bu dönemde aile ortamının sağladığı sevgi ve şefkatin yanında, çocuğun beslenme ve sağlığı da büyük önem taşımaktadır. Ancak bunlar kadar önemli olan bir başka nokta da çocuğun gelişimine büyük katkıları olan fiziksel ve sosyal ortamdır. Bu nedenle okul öncesi kurumları ve kitle iletişim araçları, çocuğun fiziksel ve sosyal ortamının gelişiminde ailenin büyük destekçisi olarak görülmektedir. Bu dönemdeki kazanımları çocuğun gelecekteki özelliklerinin önemli belirleyicisidir. Çocuğun öğrenmesinin en hızlı olduğu okul öncesi dönem; onun aynı zamanda en savunmasız olduğu dönemdir (Kartal, 2005; Oktay, 2005b).

Çocukların bakım, korunma, yeme ve barınma ihtiyaçlarının yanında psikolojik ve sosyal gelişime de ihtiyaçları bulunmaktadır (Myers, 1990). Bu nedenle hazırlanan programların onların temel ihtiyaçları ile birlikte psikolojik ve sosyal gelişim ihtiyaçlarına da cevap vermesi gerekli görülmektedir.

Çocuğun öğrenme hızının oldukça yüksek olduğu okul öncesi dönemde, günümüz bilim ve teknolojisinde aileler çocuklarının gereksinimlerini karşılamakta güçlük çekmekte; çocukların eğitimlerinde önemli birer destekçi olan okul öncesi kurumların önemi ve bu kurumlarda verilecek eğitimin kalitesi her geçen gün artmaktadır (Oktay, 2005a).

Bilginin anlamlı şekilde sınıflandırılmasında, organize edilmesinde, kullanılmasında ve şekillendirilmesinde daha seçici olunmasını sağlayan okul, aynı zamanda teknolojik gelişimlere daha kolay uyumun gerçekleşmesine de yardımcı olur. Fiziksel ve zihinsel kapasitenin gelişiminde önemli katkıları olan okul öncesi eğitimi programlarının, çocukların ileriki yaşamlarında okuldaki başarı, kazanım, beceri ve verimliliklerini de olumlu yönde etkilediği bilinmektedir (Myers, 1990).

Etkili bir okul öncesi eğitim için, hangi düzeyde ve nerede olduğu düşünülmeksizin çocuğun gelişim durumunu, ilgi ve ihtiyaçlarını, içinde bulunduğu çevre koşullarını bilmek ve karşılaştığı problemler hakkında düşünce sahibi olmak büyük önem taşımaktadır. Bu dönem çocukları kendi ilgi ve ihtiyaçlarını tam anlamıyla bilememekte, duygu ve düşüncelerini yeterince ifade etmekte güçlük çekmektedirler. Bu nedenle eğitimcilerin çok bilinçli ve dikkatli olmaları, nitelikli bir eğitim için erken çocukluk eğitimi ile ilgili değişim ve gelişimleri takip etmeleri gerekmektedir.

Bir eğitim kurumunda kaliteyi belirleyen etkenler; fiziksel donanım ve düzenleme, tüm gelişim alanlarının desteklendiği bir eğitim programı, öğretmen- çocuk iletişimi, öğretmen- aile iletişimi ve ailenin eğitim programlarına katılımı ve programın değerlendirilmesi olarak sıralanabilir (Kandır, 2005). Buradan yola çıkarak kaliteli bir

eğitimin gereklerinin yerine getirilmesinde en önemli görevin öğretmene düştüğü açıkça görülmektedir. Bu nedenle genel olarak bir öğretmenin; alan bilgisi yüksek, lider, iyi iletişim becerisine sahip, sabırlı, hoşgörülü, sevecen ve iyi yönetici özelliklerine sahip olmasının eğitimin kalitesi açısından bir gereklilik olduğu düşünülmektedir.

Erken çocuklukta verilen eğitimin kalitesi, gereği gibi yerine getirilmesi büyük ölçüde öğretmene düşmektedir. Bu nedenle okul öncesi dönem öğretmenlerinden beklenti çok yüksek olmakta ve gelişime açık, dikkatli ve titiz olmaları beklenmektedir (Ural ve Ramazan, 2007). Bununla birlikte öğretmenlerin kişilik yapısının, öğretim teknikleri ve yönetme bilgisinin, yaratıcılığının, gözlemci ve araştırmacı yönünün de gelişmiş olmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Okul öncesi kurumlarda öğretmenin başlıca amacı, çocuğun etkin öğrenmesini sağlamak olmalıdır. Çocuğun ilgi ve yetenekleri en iyi kendisi tarafından başlatılmakta, fiziksel ve zihinsel faaliyetler yolu ile de gerçekleştirilmektedir. Öğretmen etkin öğrenmenin gerçekleşmesi için çocuklara uygun bir çevre sağlamalı ve bu çevrede çocuk; etkin olarak bütün duyuuları ile araştırma yapabilmeli, doğrudan deneyimleri ile ilişkileri keşfedebilmeli, malzemeleri kullanıp- dönüştürüp-birleştirebilmeli, büyük ve küçük kaslarını kullanabilmeli ve çevresindeki araç-gereci kullanma becerisi geliştirebilmelidir (Bannet, 1990).

1.2. Okul Öncesi Eğitimin Amaç – İlke ve Nitelikleri

Kişiliğinin oluşumu ve şekillenmesi, temel bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazanılması ve geliştirilmesinde sonraki yıllara önemli etkileri olan okul öncesi yıllarının ciddi ve sistematik bir biçimde ele alınması gerekli görülmektedir (Arı, 2005).

Kaliteli bir okul öncesi eğitimi için belli standartların oluşması gerekmektedir. Oluşturulan standartlar; uygulanacak programlar, görev yapacak eğitimciler ve diğer personelin nitelik ve nicelik açısından tanımlanması ve kurumun fiziksel koşulları açısından büyük önem taşımaktadır.

Hedefi etkin birey ve etkin vatandaş yetiştirmek olan eğitim sürecinde çocuğun bireyselliği korunmalı, ancak aynı zamanda sosyal bir vatandaş olma bilinciyle toplum ile bir bütün halinde ve topluma faydalı vatandaş olarak yetişmesi gerçekleştirilmelidir.

Farklı okul öncesi eğitim programları, farklı amaç ve hedeflere sahip olabilmektedir. Bununla birlikte okul öncesi eğitimin ortak olarak kabul edilebilecek amaçları:

- Olumlu benlik algısı geliştirmek,
- Paylaşma, yardımlaşma ve birbirine saygı duyma gibi sosyal etkileşim becerileri geliştirmek,
- Müzik, sanat, doğa, edebiyat gibi alanlarda deneyim kazandırmak,
- Büyük ve küçük kasları geliştirmek ve hareket koordinasyonu kazandırmak,
- Dinleme ve konuşma becerileri geliştirmek,
- Farklı deneyim alanlarında uygulama becerileri geliştirmek,
- Problem çözme ve yaratıcı düşünme gelişimini gerçekleştirmek,
- Kendisine, ailesine ve ait olduğu sosyal gruba değer vermeyi öğrenmek,
- Karşılaşılan fırsatları bireysel ve sosyal yarar sağlayacak yönde kullanmak,
- Bir birey olarak hızla değişen dünyaya uyum sağlayabilmek olmak üzere sıralanmaktadır (Tuğrul, 2007).

Okul öncesi eğitimin amaçlarına ulaşabilmesi ve nitelikli bir eğitimin gerçekleşmesi için belirli ilkelerin göz önüne alınması gereklidir. Çünkü okul öncesi eğitim, çocuğun ileriki yaşlarında öğrenme temelini oluşmasında, olumlu bir kişilik geliştirmesinde, tutum, davranış, inanç ve değer yargılarının oluşmasında- yerleşmesinde ve çocuğun eğitiminde sürekliliğin sağlanmasında önemli ve etkili bir süreç olarak düşünülmektedir (Zembat, 2005). Çeşitli düşünürlerin eğitimle ilgili görüşlerinden yola çıkılarak okul öncesi eğitimin ilkeleri aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- Okul öncesi dönem, insan hayatının diğer dönemlerinin temelini oluşturmaktadır.
- Çocuklar farklı yollardan ve farklı oranlarda gelişirler (duygusal, bilişsel, ahlaksal, sosyal, fiziksel, manevi); önemli olan, eğitimin her alanı kapsamasıdır.
- Küçük çocuklar yaşadıkları ve etraflarında gördükleri her şeyden öğrenirler.
- Çocuklar sözel olarak verileden değil, aktif olarak katıldıklarında ve ilgi duyduklarında daha iyi öğrenirler.
- Çocukların nitelikli ve kapsamlı çalışmalar için zamana ve mekana ihtiyaçları vardır.

- Öğrenmen başlangıç noktasında çocukların yapamadıklarına değil, yapabildiklerine önem vermelidir.
- Oyun ve karşılıklı konuşma çocukların kendileri, başkaları ve çevrelerindeki dünya hakkında bilgi sahibi olabilecekleri en temel yöntemdir.
- Kendi kendine düşünme konusunda desteklenen çocuklar daha fazla bağımsız hareket ederler.
- Yetişkinler ve diğer çocuklarla kurduğu ilişkiler, çocukların gelişimlerinin odak noktasını oluşturur (Ball, 1994; akt: Zembat, 2005).

Okul öncesi eğitim kurumlarında eğitimin niteliği eğitim koşullarından önemli ölçüde etkilenmektedir. Nitelikli bir eğitim değerlendirmesi için eğitimin; aile katılımı, eğitim ortamları, yönetim, personel ve eğitim sürecinin değerlendirilmesi boyutlarında ele alınması gerekmektedir. (Zembat, 2005). Bununla birlikte okul öncesi eğitim programları, çocukların erken çocukluk yaşantılarındaki farklılıkları dikkate alınarak hazırlanmalı ve onların fiziksel, duygusal, sosyal ve bilişsel gelişimlerini sağlayacak olanakları mümkün olan en erken zamanda verilebilecek şekilde düzenlenmelidir. Ayrıca, çocukların bireysel farklılıklarının tanınması ve desteklenmesinin olabildiğince erken dönemde başlaması ve ailenin eğitim sürecine aktif katılımının sağlanması da önemli görülmektedir (Arı, 2005).

1.3. Dünyada Okul Öncesi Eğitim

Antik Yunan felsefesinde ve Çin, Hint, İran, Mısır ve Ortadoğu'nun başka kabilelerinde felsefi düşüncenin ortaya çıkması ile birlikte çocuk gelişimi ile ilgili düşüncelerin yer aldığı (Başal, 2005); ancak 19. yy'dan itibaren çocuğun beslenmesi ve sağlığı kadar eğitimi ve bununla birlikte fiziksel ve sosyal ortamının da önem kazanmaya başladığı görülmektedir (Oktay, 2005b).

Erken çocukluk eğitimi kavramı, çocuk gelişimi alanında ilk çalışmaları yapan tıp doktorları ve sosyal reformcularla birlikte ortaya çıkmıştır. Johann H. Pestalozzi'nin 1774 yılında kendi çocuğu üzerindeki gözlemlerine dayanarak yaptığı çalışmalar ilk bilimsel kayıtlar olarak kabul edilmiş; 19. ve 20. yy' da çocuk ve onun zihin gelişimi üzerine yapılan çalışmalar erken yaşta başlayan eğitimin önemini ortaya koymuş ve 20. yy'ın üçüncü çeyreğinde insan gelişiminin yaşam boyu devam ettiğine ilişkin elde

edilen bilimsel bulgular ile birlikte, yaşam boyu eğitim anlayışı hakim olmaya başlamıştır (Oktay, 2005a).

1.4. Ülkelere Göre Okul Öncesi Eğitimin Genel Durumu

1.4.1. Almanya’da okul öncesi eğitim

Almanya’da okullarda öğrenciler, veliler ve öğretmenlerin dışında ekonomik kuruluşlar, kiliseler, sendikalar ve gençlik dernekleri de yasalar çerçevesinde karar alma sürecine katılmakta; öğretim programlarının hazırlanması eyalet başkanları tarafından gerçekleştirilmektedir. Öğretim programlarının hazırlanmasında öğretmenler ve uzman kişilerden oluşan “Program Hazırlama Komisyonu” görev yapmaktadır (Ertan Kantos, 2009).

Almanya’da üç yaşın altındaki çocukların eğitimi için okul öncesi eğitim kurumu olarak kreşler ve gündüz bakımevleri bulunmaktadır. 3-6 yaş arasındaki çocukların eğitimini kapsayan anaokullarının amacı “çocuğun toplumun sorumlu bir üyesi olarak gelişmesine yardım etmek” olarak tanımlanmaktadır (Tufan, 2006). Ana sınıfında ise okula gitmesi zorunlu ancak temel eğitim için gerekli bilişsel, bedensel ve sosyal olgunluğa sahip olmayan çocukların eğitimleri gerçekleştirilmektedir (Arslan, 2005). Okul öncesi eğitimin yapıldığı ana sınıfı ve anaokullarında amaç çocukları beden, zihin ve sosyal yetenekler bakımından bütün olarak geliştirebilmektir (Demirel, 2000). Anaokullarında çocukların bedensel ve zihinsel yeteneklerinin geliştirilmesi daha çok oyunla gerçekleştirilmektedir (Arslan, 2005). Almanya’da okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden öğrencilerin masrafları veliler tarafından karşılanmaktadır (Ertan Kantos, 2009).

1.4.2. Avusturya’da okul öncesi eğitim

Avusturya’da ilk profesyonel anaokulu 1871 yılında kurulmuş ve bu kurumların yönetim koşulları, denetçileri ve eğitim sistemleri neredeyse yüzyıl kadar süre, 1872 yılında hazırlanıp düzenlenen kanunlara göre gerçekleştirilmiştir. 1970’lerde hızla genişlemeye başlayan okul öncesi eğitim, bu dönemde alternatif eğitimlerle yavaş yavaş gelişmeye başlamıştır (Eurybase, 2007). 1960’lı yıllarda okul öncesi eğitim

hizmetlerinden yararlanma oranı 5 yaş çocuklarında yaklaşık %24 iken, 2003-2004 verilerine göre 5 yaş çocukları için bu oran % 94,9'lara ulaşmıştır (Yıldırım, 2008).

Avusturya'da okul öncesi eğitim ülke çapındaki düzenlemelerle gerçekleştirilmekte; öğretmenlerin eğitimleri ve mesleki nitelikleri ile ilgili konulardaki hizmetler federal hükümet tarafından karşılanmaktadır. Okul öncesi eğitime katılım isteğe bağlıdır. Okul öncesi eğitimin amaçları:

- Ailenin desteği ve tamamlayıcısı,
- Çocuğun bireysel gelişimi yanında akranları ile sosyal etkileşimini sağlayıcı,
- Çocuğu okul hayatına hazırlayıcı olmak üzere belirlenmiştir (Eurydice/Eurybase, 2009).

Okul öncesi kurumlarda ve yuvalarda çoğunlukla Montessori araçlarına yer verilmektedir. Anaokullarından bağımsız olarak açılan okul öncesi sınıflarda zorunlu eğitim yaşında olmalarına rağmen eğitimde zorlanan çocuklar eğitim görmekte; bu okullarda zorunlu eğitim programındaki okuma, yazma, konuşma, çevre, matematik, müzik, resim, trafik ve beden eğitimi konularına yer verilmektedir (Memduhoğlu, 2009).

1.4.3. Çek Cumhuriyeti'nde okul öncesi eğitim

Çek Cumhuriyeti'nde okul öncesi eğitim çoğunlukla 3-6 yaş arasındaki çocuklar için gerçekleştirilmektedir. Zorunlu olmayan eğitim yarım gün ya da tam gün olarak uygulanmaktadır. Anaokullarında karma eğitim yapılmaktadır (Yıldırım, 2008).

Okul öncesi eğitimin amacı, çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini sağlamak, sosyal ve kültürel gelişimlerini desteklemek ve zorunlu okul yaşamlarına hazırlamaktır (Yıldırım, 2008). Eğitimde günlük aktivitelerin gerçekleştirilmesinde öğretmenlere belli bir esneklik sağlanmakta, günlük programlar çocukların bireysel ihtiyaçlarının yanında uyuma, dinlenme gibi ihtiyaçlarını da içermektedir (Eurydice/Eurybase, 2008).

Çek Cumhuriyeti'nde okul öncesi eğitimin içeriği aşağıdaki şekilde hazırlanmıştır:

- Okul öncesi eğitimin tanımı, metotları; okul öncesi eğitimin genel biçimlerinin tanımı ve çocuğun gelişimi için temel açıklamalar,
- Okul öncesi eğitimin genel içeriği ile ilgili açıklamalar,

- Okul öncesi eğitimin koşulları (materyal, psikososyal durum, eğitim, personel ve aile katılımı),
- Özel eğitim ihtiyaçları olan ve olağanüstü yetenekli çocukların eğitimi için gereklilikler,
- Çocuğun eğitsel açıdan değerlendirilme koşulları,
- İlkeler ve tasarım için öneriler,
- Okul öncesi öğretmenlerin görevleri (Eurydice/Eurybase, 2008).

1.4.4. Çin Halk Cumhuriyeti'nde okul öncesi eğitim

Çin'de okul öncesi eğitimin izlerine ilk olarak 20. yy başlarında rastlanmaktadır. 1903 yılında Japonya'dan Çin'e 20 anaokulu öğretmenin gelmesi ile ilk devlet anaokulunun kurulduğu görülmektedir (Temel, Koç ve Avcı, 1998).

Çin Halk Cumhuriyeti'nde okul öncesi eğitim yuva, anaokulu ve ana sınıfları tarafından verilmektedir. Çocuk yuvalarının akademik programları bulunmamakta, sadece çocukların özenli bakımları sağlanmaktadır (Haktanır, 2005). 36 ayını dolduran her çocuğun gidebildiği anaokulları genelde gündüz hizmet vermektedir. Bu okullarda yaşa göre gruplandırma yapılmakta ve genelde kız ve erkek öğrenci sayısının eşit olmasına dikkat edilmektedir. Her sınıfta bir öğretmen ve öğretmen yardımcısı bulunmakta ve sınıflarda öğrenci sayısı 30-35 arasında değişmektedir. Ancak bazı bölgelerde bu sayının 50 ve üstüne çıktığı da belirtilmektedir (Temel ve diğerleri, 1998). Programlarında sağlık, spor, ahlak, dil, genel kültür, matematik, müzik ve resim dersleri bulunmaktadır (<http://tkb.meb.gov.tr>) . Okul öncesi eğitimde ahlak eğitiminin eğitimin önemli bir parçası olduğu görülmekte; bununla birlikte ülkeyi, aileyi, öğretmeni ve sınıf arkadaşlarını sevme, vatana bağlılık, grupla çalışmaktan hoşlanma, alçak gönüllülük, eleştiriyi kabul etme, dürüstlük, kurallara uyma, konukseverlik, güven ve iyimserlik gibi konular da yer almaktadır (Temel ve diğerleri, 1998).

1.4.5. Fransa'da okul öncesi eğitim

Bütün dünyada olduğu gibi Fransa'da da okul öncesi eğitiminin ilk adımları 18. yy sonları, 19. yy başlarında atılmış, bugünkü yapısı 1989 yasası ile şekillenmiştir. Hem kentsel hem de kırsal alanda gelişim göstermiş olan okul öncesi eğitimde; bebek

bölümü, kasabalar arası anaokulu, yarı zamanlı sınıflar ve gezinti sınıfları olmak üzere dört tür bulunmaktadır (Erden, 2009).

Fransa’da anaokulu eğitimi 3 yaşından 5 yaşına kadar olan çocukları kapsamakta, 3 yaşın altındaki çocuklar için “çok küçük” bölümü de bulunmaktadır.

2002 yılındaki kayıtlara göre Fransız anaokullarında zorunlu olmamasına rağmen 2 yaşındaki çocukların yaklaşık %32’sinin okul öncesi eğitim kurumlarına kayıt yaptırdığı; ayrıca üç, dört ve beş yaşındaki çocukların tamamının anaokullarına gittiği görülmektedir (Eurydice/eurybase, 2005).

Anaokulları iki dönemden oluşmaktadır. 1. dönem ilköğrenim dönemi, 2. dönem temel öğrenimler dönemidir. 2. dönem aynı zamanda ilkokulun ilk iki seviyesini de içermektedir (Ecole maternelle en France, 2008).

1.4.6. İngiltere’de okul öncesi eğitim

İngiltere’de erken çocukluk bakım ve eğitimi 18. yy’ın sonunda gönüllü ve hayırseverlerin çalışmaları ile başlamıştır. 1816 yılında, pamuk işçilerinin yaşları 1-6 arasında olan çocuklarının bakımı için ilk kreş Scotland’ta Robert Owen (1771-1858) tarafından New Lanark’ta kurulmuştur (Kwon, 1999).

Okul öncesi eğitime katılım isteğe bağlıdır. Son yıllarda hükümet hedef geliştirmek ve genişletmek için 3 ve 4 yaş okul öncesi eğitimini yarı zamanlı olarak ücretsiz karşılamaktadır. Bazı yoksul bölgelerde bu ücretsiz eğitimin 2 yaşındakiler için de mevcut olduğu görülmektedir. Son yıllarda devlet fonları tarafından desteklenen özel ve gönüllü sektörler okul öncesi eğitimin gelişmesine katkı sağlamaktadır.

2008 yılında okul öncesi eğitim öğretim programı tek bir çerçevede toplanmış, “erken öğrenme hedefleri” iletişim, dil, okuma- yazma, problem çözme, akıl yürütme, kişisel-sosyal-duygusal gelişim olmak üzere belirlenmiştir. Belirlenen erken öğrenme hedefleri ile ilgi olarak çocuğun gelişimi sürekli gözlem yolu ile değerlendirilmektedir (Eurydice/eurybase, 2008).

1.4.7. İsveç’te okul öncesi eğitim

İsveç’te okul öncesi eğitim 1-7 yaş arası çocukları kapsamaktadır. Okul öncesi eğitimde amaç çocukların gelişim ve öğrenmelerine yardımcı olmak; ailelerin çalışma ve ebeveynlik hayatlarını birleştirmeye olanak sağlamaktır. Ancak asıl amaç çocukların

zorunlu eğitimine sağlam bir temel oluşturmaktır. Okul öncesi eğitim belediyeler tarafından örgütlenmekte ve belediyelerin bu çalışmaları kamu okul sisteminin bir parçası olarak değerlendirilmektedir (Eurydice/eurybase, 2009).

İsveç'te okul öncesi eğitimin amaçları; her çocuğa iyi koşullarda gelişme olanağı sağlamak, bağımsız ve sorumlu kişiler yetiştirmek, çocukların birbirleri ile kaynaşmasını sağlamak, çocukların kavrama yeteneğini geliştirmek, dil, ses ve hareket yolu ile çocuklara çeşitli becerileri kazandırmak olarak belirtilmektedir (Karaman,ts).

1.4.8. İtalya'da okul öncesi eğitim

İtalya'da okul öncesi eğitim, eğitim öğretimin bir parçası olarak görülmekte; 3-6 yaş arası çocukları kapsamakta ve karma eğitim yapılmaktadır. Bu kurumların yönetimi ve eğitim sorumluluğu Eğitim Bakanlığına bağlıdır ve Anaokulları Eğitim Müdürlüğü'nün idari sorumluluğu altındadır (Eurydice/eurybase, 2009).

1 Eylül 2000 tarihinde özerklik yasasının yürürlüğe girmesi ile birlikte, özel okulların öğretim yöntemleri ve organizasyonları serbest hale gelmiştir. 2004 yılı ulusal kılavuzunda okul öncesi eğitimin genel amaçları; kişisel kimlik, bağımsızlık, yetkinliklerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi olarak belirtilmektedir. Özel öğrenme hedefleri ise vücut, hareket, sağlık, mesajların kullanımı ve çıktısı, keşfetmek, bilmek ve planlamak olarak belirtilmektedir (Eurydice/eurybase, 2009).

1991 verilerine göre 3-6 yaş okul öncesi okullaşma oranının %91,1 olduğu İtalya'da 2001-2002 verilerinde bu oran %100'e yükselmiştir (Yıldırım, 2008).

1.4.9. İzlanda'da okul öncesi eğitim

İzlanda'da şu andaki mevzuat 2008 yılında kabul edilmiştir. Kanununun 1. maddesi eğitim sisteminin ilk seviyesi olarak okul öncesi okullarını tanımlamaktadır. Yasaya göre okul öncesi okulları zorunlu eğitim çağına gelmemiş çocuklar için eğitim vermektedir (Özdemir, 2009). Bu kurumlarda karma eğitim verilmektedir. Okul öncesi kurumlar ücretlidir ve ödenecek ücreti yerel yetkililer belirlemektedir. Bazı okul öncesi okullar 1 yaşın altındaki çocukları da kabul etmektedir. Ancak genel olarak çocuklar 2 yaşından itibaren bu okullarda eğitim görmektedirler (Eurydice/eurybase, 2009).

İzlanda'da okul öncesi okullara ilişkin yasa aşağıdaki hedefleri tanımlamaktadır:

- Aile ile işbirliği yaparak çocuğu genel gelişimi için cesaretlendirmek, izlemek,
- Dilsel becerilerine katkı sağlamak,
- Her bir çocuğun duygusal, zihinsel ve entelektüel ihtiyaçlarına göre bakımlarını sağlamak,
- Hızlı ve sürekli gelişim için çocukların demokratik bir toplumda özerk, etkin, bağımsız ve sorumlu katılımcılar olmalarını sağlamak,
- Çocuğun kendi öz saygısı, sağlık bilinci, güven ve iletişim becerilerini güçlendirmek amacı ile yaratıcı yeteneklerini geliştirmek (Eurydice/eurybase, 2009).

1.4.10. Macaristan’da okul öncesi eğitim

Macaristan’da okul öncesi eğitim 3-7 yaş arası çocukları kapsamaktadır. Bu eğitim ilköğretimin temeli olarak görülmektedir. Gruplar akran ve karma yaş şeklinde düzenlenmektedir. Çocuklar ebeveyn isteği ve uzman tavsiyesi ile fazladan bir yıl yani 7 yaşında da okul öncesi eğitime devam edebilmektedir. Bununla birlikte özel eğitime ihtiyacı olan çocukların 8 yaşına kadar da anaokulunda kalabilmeleri sağlanmaktadır (Eurydice/eurybase, 2009).

Devlet okullarında parasız olan okul öncesi eğitim Macaristan’da 3-5 yaş arası çocuklarda %86’dır (Yıldırım, 2008). 5 yaşından itibaren anaokulu eğitimi zorunludur. Ayrıca sosyal dezavantajlı çocukların okul öncesi eğitimden yararlanmaları için oyunla terapi üniteleri ve çocukluk dönemi servisleri de açılmaktadır. Bu eğitimden yararlanan öğrencilere eğitim ücretsiz olarak sağlanmaktadır (Balım, Argun ve Cüez, 2006).

1.4.11. Polonya’da okul öncesi eğitim

1991 Eğitim Sistemi Kanunu’na göre okul öncesi eğitim Polonya eğitim sisteminin ilk basamağı olarak kabul edilmekte ve 3-6 yaş arası çocukları kapsamaktadır. Ancak zorunlu değildir. 3-5 yaş arası çocukların %94.5’i okul öncesi eğitimden yararlanmaktadır. Devlet anaokulları yerel yönetimler tarafından yönetilmekte ve finanse edilmektedir (Eurydice/eurybase, 2009).

Okul öncesi eğitiminin temel amaçları:

- Değerler sisteminin gelişiminde iyiyi ve kötüyü tanıyabilmeleri için çocukları yönlendirmek,
- Duygusal dirençlerini şekillendirmek,
- Sosyal becerilerini geliştirmek,
- Bir grup içinde çocuğun fiziksel ve zihinsel yeteneklerini geliştirebilmesi için uygun şartları yaratmak,
- Çocuğun sağlığı ve fiziksel gelişimi için bakım sağlamak,
- Müzik, tiyatro ve görsel sanatların estetik değerlerini geliştirmek,
- Aile, akran ve toplumda aidiyet duygusunu kazandırmak,
- Çocukların beceri, bağımsızlık ve meraklarını iyi bir eğitim ile sağlamak olmak üzere belirlenmiştir (Eurydice/eurybase, 2009; Taşdan, 2009).

1.4.12. Yunanistan’da okul öncesi eğitim

3-6 yaş arasındaki çocukları kapsayan okul öncesi eğitim Yunanistan’da 2006 yılında yapılan değişikliklerle birlikte 5 yaşından itibaren zorunlu hale getirilmiştir (Sağlam, 1999). Okul öncesi eğitimin amacı; çocukların sosyal, zihinsel, duygusal, fiziksel olarak gelişimlerine yardımcı olmak, aileden okul çevresine yumuşak bir geçiş yapmasını sağlamaktır (Eurydice/eurybase, 2008).

2003 verilerine göre Yunanistan’da okul öncesi eğitim okullaşma oranı üç yaş için %13, dört yaş için %54, beş yaş için ise %78’dir (Yıldırım, 2008).

1.5. Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi

Osmanlı döneminde, uzun süre küçük yaş grubu çocuklara yönelik bir eğitim kurumunun olmadığı görülmekte; Fatih Sultan Mehmet zamanında vakıflara bağlı olarak kurulan “Sıbyan Mektepleri” nde 5-6 yaş çocuklara yönelik olarak verilen yazı yazma, Kur’an okuma, dua okuma gibi eğitimler kurumsal okul öncesi eğitimin başlangıcı olarak düşünülmektedir (Derman ve Başal, 2010).

Osmanlı döneminde 19. yy sonları 20. yy başlarında yabancılar ve azınlıklar için büyük kentlerde anaokullarının açıldığı görülmektedir. Kaynaklarda, 1908 yılından önce bazı illerde ve II. Meşrutiyet(1908)’in ilanından sonra İstanbul’da özel anaokullarının açıldığı bilgisi yer almakta, resmi anaokullarının açılmasının Balkan

Savaşları'ndan (1912-1913) sonra gerçekleştiği anlaşılmaktadır (Akyüz, 1999; Oktay, 2005b).

1913 yılında yürürlüğe giren Tedrisat-ı İptidaiye-i Kanun-ı Muvakkati (İlköğretim Geçici Kanunu)'de anaokulları ilkokulların bir basamağı sayılmış ve bunların yurdun her yerinde açılması hükmü getirilmiştir. 1915'te Ana Mektepleri Nizamnamesi yayımlanmış, bu düzenlemelerin sonucunda da Osmanlı'da büyük şehirlerde anaokulları çoğalmaya başlamıştır. Ancak 1919 yılında Ana Öğretmen Okulları ve Resmi Ana Okulları kapatılmış, 1927 yılında tekrar açılan bu okullar çalışmalarını 1933 yılına kadar sürdürmüştür (Akyüz, 1999).

1923 yılında yürürlüğe giren “Gebe Kadınların ve Emzikli Annelerin Çalıştırılması Nizamnamesi” Cumhuriyet dönemindeki ilk yasal düzenleme olarak bilinmektedir. Bununla birlikte 1952 yılında çıkarılan Ana Okulları Yönetmeliği ve 1961 yılında çıkarılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu o zamana kadar yapılan en kapsamlı düzenleme olmuş; eğitim alanında okul öncesi eğitim kurumlarına da yer verilmeye başlanmıştır (EACEA, 2009).

1962 yılında yürürlüğe giren Anaokulları ve Sınıfları Yönetmeliği'ne göre okul öncesi eğitim kurumları anaokulları, ana sınıfları, yuvalar ve yurtlar olarak dört grupta ele alınmıştır. 1973 yılında yürürlüğe giren 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda okul öncesi eğitim kurumları Türk Milli Eğitim Sistemi genel yapısı içerisinde yer almıştır. 1981'de okul öncesi eğitim yeniden gözden geçirilmiş, 1992 yılında Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü kurulmuştur (EACEA, 2009). XIV. Milli Eğitim Şurası'nda(1993) okul öncesi eğitim bütün yönleri ile ele alınmış, okul öncesi eğitim “0-72 ay grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun olarak, zengin uyarıcı ve çevre imkanları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişimlerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitim bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim sürecidir” şeklinde tanımlanmıştır (Ural ve Ramazan, 2007).

Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde çağdaş bir Türkiye Cumhuriyeti yaratma anlayışı ile özellikle Cumhuriyet'in ilk yıllarında eğitim alanında önemli çalışmalar yapılmış, eğitim yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır. Ancak bireyin fiziksel ve zihinsel kapasitesinin gelişiminde önemli katkıları olan okul öncesi eğitim programları bu dönemde gereği kadar ele alınamamış, 90'lı yıllara kadar okul öncesi eğitim hızlı bir gelişim gösterememiştir.

1.6. Türkiye’de Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Tarihçesi ve Müzik Dersinin Programdaki Yeri

Osmanlı’da 1913-1914 öğretim yılında İstanbul’da Kız Öğretmen Okulu içinde bir Ana Öğretmenliği sınıfı açılmış; bir yıl öğrenimle anaokullarına öğretmen yetiştiren bu okul 1919 yılında yeterli sayıda anaokulu açılmadığı, buna karşılık çok sayıda anaokulu öğretmeni yetiştirildiği gerekçe gösterilerek kapatılmıştır (Akyüz, 1999).

Cumhuriyet döneminde ise; 1927-1928 öğretim yılında öğretim süresi iki yıl olan Ana Öğretmen Okulu açılmış; 1930-1931 yılında bu okul İstanbul Kız Öğretmen Okuluna nakledilmiş, ancak 1933 yılında kapatılmıştır (Kantarcıoğlu, 1984; akt: Başal, 2005). Bu okullarda eğitim gören öğretmen adayları haftada 1 saat müzik dersi almışlardır (Kavak, Aydın ve Altun Akbaba, 2007).

1935 yılında Ankara’da Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu açılmış, bu okul bünyesinde yer alan “Çocuk Bakım ve Bıçkı- Dikiş Bölümü” programı ile anaokulları için öğretmen yetiştirilmeye başlanmış, bu programda okuyan öğrenciler haftada 1 saat müzik dersi almışlardır (Aydoğan, 2010; Kavak ve diğerleri, 2007) .

1961-1962 öğretim yılında Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okullarındaki bu bölüm, okul öncesi eğitime yönelik program değişikliği ile “Çocuk Gelişimi ve Eğitimi” adını almış ve kız enstitülerine çocuk gelişimi öğretmeni yetiştirmenin yanı sıra okul öncesi eğitim kurumlarına da öğretmen ve yönetici yetiştiren bir kurum olmuştur (Başal, 2005).

1970 yılından itibaren ilköğretmen okullarının süresi 4 yıla çıkarılmış, müzik dersleri 1. yılda haftada 1 saat, 2.yılda 2, 3.yılda 2 ve 4. yılda 1 saat olmak üzere gerçekleştirilmiştir. Bu okullardan mezun olanlar okul öncesi eğitim kurumlarında görev almış, dolayısıyla da bir yönü ile müzik eğitimini gerçekleştirmişlerdir.

14 Haziran 1973 tarih ve 1739 sayılı yasanın “her düzeydeki öğretmenin yüksek öğrenim yoluyla yetiştirilmesi” hükmü gereğince 1974-1975 öğretim yılından itibaren iki yıllık eğitim enstitüleri açılmıştır. 20 Temmuz 1982 tarihinde bu enstitüler Eğitim Yüksek Okulu adıyla üniversite çatısı altında toplanmıştır (Kavak ve diğerleri, 2007).

1975- 1983 yılları arasında iki yıllık eğitim enstitüleri ders programına göre eğitim gören öğrencilerin yardımcı dal olarak okul öncesi eğitim ya da özel eğitim alanlarından birini tercih ettiği, ilk üç yarıyıda haftada 2 saat müzik dersi aldığı; ayrıca seçmeli olarak müzik dersini tercih edenlerin ilk üç yarıyıda 3’er saat müzik dersi daha aldığı görülmektedir (Kavak ve diğerleri 2007).

Yüksek Öğretim Kurulunun 3 Mayıs 1989 tarihli toplantısı ile Eğitim Yüksek Okullarının 4 yıla çıkarılması karara bağlanmış ve bu karar 1989-1990 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur. Buna göre müzik dersleri 1. yy'da seçmeli olarak haftada 2 saat, 3. ve 4. yy'larda haftada 2'şer saat ve 5. yy'da da haftada 2 saat olmak üzere yer almıştır. Bu programdan mezun olan öğretmenlerin o yıllarda okul öncesi kurumlarda öğretmenlik yapmaları durumunda, müzik eğitimi almış öğretmenler olarak bu yaş grubu öğrencilerin müzik eğitimine katkıda buldukları düşünülebilir (Kavak ve diğerleri, 2007).

1997-98 öğretim yılında İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dalları Yüksek Öğretim Kurulunun 06.11.1997 tarih ve 534/22449 sayılı yazısı ile uygulamaya konulmuştur. 1998-1999 ders yılında eğitime başlanılan bu programda müzik dersleri 3. ve 4. yy'da Müzik Öğretimi I ve Müzik Öğretimi II adı altında 2 saat teorik ve 2 saat uygulama olmak üzere 4'er saat verilmeye başlanmıştır. 21 Temmuz 2006 tarihli Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı kararı ile Eğitim Fakültelerinin ilk ve ortaöğretime öğretmen yetiştiren bölümlerinde yürütülen programlara son şekli verilmiştir. Buna göre okul öncesi eğitimi lisans programlarında da bazı değişiklikler olmuş, müzik dersleri 5. yy'da haftada 1 teorik 2 uygulama 3 saat, 6.yy'da haftada 2 teorik 2 uygulama 4 saat olmak üzere gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Okul öncesi eğitimi lisans programında müzik dersi içerisinde öğretmen adaylarının Müzik Eğitimi I dersinde; ülkemizde ve dünyadaki müzik türlerinin ve çalgıların tanıtımı ve özellikleri, temel solfej eğitimi (nota öğretimi, değerler, tartım çalışmaları, ses aralıkları, majör-minör diziler, basit Türk müziği dizileri, ölçü, tempo, nüans kavramları, ses değiştirici işaretler), sesi doğru kullanma ve doğru şarkı söyleme teknikleri, çocuk şarkıları üzerinde dikte ve deşifre çalışmaları ve eşlik çalgısı eğitimi almaları; Müzik Eğitimi II dersinde ise okul öncesi eğitimde müziğin önemi, müzik ve eğitim ilişkisi, 0-8 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve müzikal becerileri, okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı ve buna uygun repertuar oluşturma, çocuk şarkılarının tanıtımı ve analizi, çocuk şarkılarının seçiminde dikkat edilecek ölçütler, okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri, okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi ile ilgili eğitim ortamı ve donanımın oluşturulması, dünyada okul öncesinde müzik eğitimi ile ilgili farklı yaklaşımlar konusunda yeterli bilgi, beceri ve donanıma sahip olmaları ön görülmüştür (<http://egitim.uludag.edu.tr>).

1.7. Okul Öncesinde Müzik Eğitimi

Çocuk gelişimi birçok özelliği bir arada taşıyan; çocuğun hareket, düşünme, hissetme ve başkaları ile ilişki kurmada giderek daha karmaşık düzeylere ulaştığı bir süreç olarak değerlendirilmektedir (Myers, 1990). Bu süreçte çocuğun gelişiminde eğitim büyük önem taşımakta ve eğitimde önde gelen kurum aile olarak görülmektedir.

Doğum ile başlayan öğrenme, erken çocukluk dönemi olan 0-6 yaş arası dönemde de hızlı bir şekilde devam etmektedir. Bu dönemde kazandırılacak bilgi, beceri ve alışkanlıklar, çocuğun kişilik gelişimini ve sonraki yıllardaki öğrenme hayatını önemli ölçüde etkilemektedir (Başal, 2004:).

Eğitimin temel işlevlerinden birisi de toplumsal ve kültürel değerleri kuşaktan kuşağa aktarmaktır. Toplumlara ve bireyleri değiştirme, biçimlendirme, yönlendirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreç olduğu düşünülen eğitim; bilim, teknik ve sanat boyutlarını kapsamaktadır (Tanrıverdi, 1996). Eğitim sürecinin üç temel boyutundan biri olan sanat eğitimi, tüm anlatım yollarını kapsayan bir süreç olarak düşünülmelidir (Gürtuna, 2007).

Güzel sanatların en önemli dallarından biri olan müzik eğitimi, daha çok sessel ve işitsel niteliktedir. Bireyin kendi müziksel yaşantısının temel alındığı müzik eğitimi, daha çok müziksel bir davranış kazandırma ya da değiştirme süreci olarak değerlendirilmektedir. Müzik eğitiminin hedefi, bireyin kendisi ile çevresi arasında etkili, verimli, gelişmeye elverişli sağlıklı bir ortam yaratmaktır (Uçan, 1994).

Henüz anne karnında iken çocuğun yaşamına giren müzik; annenin söylediği ninniler ile devam eder. Daha sonraları da çocuk çevreden, radyodan, televizyondan duyduğu; evde, okulda, sokakta duyup öğrendiği ve söylediği müzikler ile beslenir (Öztürk, 2004).

Bütün çocuklar müzikal yeteneklerini geliştirmek için doğuştan gelen bir yeteneğe sahiptir. Çocuk erken yaşta müzik konusunda eğitilebilir. Ancak doğru eğitim olmadan çocuğun müzikal gelişimi gerçekleşmez ya da duraksar. Bu nedenle çocukların müzikal gelişimleri öğretmenleri ve aileleri için hayati önem taşımalı; müzik, erken çocukluk eğitiminin ayrılmaz bir parçası olarak düşünülmelidir.

Okul öncesi eğitiminde verilen müzik eğitiminin kanıtlanmış pek çok yararı vardır. Örneğin yapılan çalışmalar çocukların müzikal deneyimlerinin onların okuryazarlık deneyimlerini geliştirdiğini ve sözcük dağarcıklarını arttırdığını göstermektedir. Bununla birlikte çocukların müzikal aktivitelerinin onların motor

becerilerini geliştirdiği, çocuklar arasındaki etkileşimi arttırdığı, bastırılmış enerjilerinin serbest kalmasına yardımcı olduğu, çocuğun kendini ifade etmesine ve müzik dinleme becerisini kazanmasına katkı sağladığı ifade edilmektedir (Music Council of Australia, 2010).

Müzik etkinliklerine katılan çocukların dil gelişimleri olumlu yönde etkilenmekte, ritme karşı duyarlılıkları artmaktadır. Ayrıca çocukların kendilerini ifade etmelerine yardım ederek sosyal uyum sağlamalarında önemli rol oynamaktadır (Aral, Kandır ve Can Yaşar, 2000). Şarkı söyleyen bir çocuk sesini kullanmayı öğrenmekte; şarkı sözleri, sözcük dağarcığının gelişimine katkıda bulunmaktadır. Çocuğun müzik aktivitelerinde kullandığı çalgılar ve müzik ile birlikte vücudunu kullanmaya çalışması onun psikomotor gelişimine önemli katkılar sağlamakta, başarı ve güven duygusu gibi gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir (Kandır, 2006a).

Okul öncesi dönemde çocuk dünya hakkındaki bilgileri öncelikle oyunun etkili süreçlerinde elde eder. Çocuğun müzikal çevresi yeterince zengin ise, yeni müzikal kazanımlarını bu zengin ortam içinde eğlenceli deneylerle öğrenir ve geliştirir. Yeterli uyarım olmadan çocuk, kendi müzikal oyunları üzerinden çok az şey öğrenebilmektedir. Gelişimsel müzik yeteneklerinin üzerindeki en tipik olumsuz etki ihmaldir. İhmal, var olan potansiyelin küçülmesine neden olabilmektedir.

Bu dönemde çocukların müziğe teşvik edilmesi; onların sosyal, duygusal, fiziksel ve zihinsel gelişimlerini arttırabilmektedir. Çocuğun eğitiminin merkezinde yer alan müzik eğitimi; onun diğer erken dönem öğrenimlerine uygun ortam hazırlamaktadır. Bu dönemdeki müzik yeteneklerini geliştirecek aktiviteler, çocuk tarafından hoşlanılabilecek şekilde düzenlenmeli ve geliştirilebilir olmalıdır. Müzik eğitiminin sürekli olarak geliştirilmesi, uygulanması ve etkin bir müzik eğitimi uygulaması için, öğrencilerin tamamını kapsayan bir müzik eğitim programının uygulanması oldukça önemlidir.

Okul öncesi eğitimde müzik eğitiminin çocukların sosyal hayatları içerisinde kendiliğinden ortaya çıkabilmesi için günlük hayat ile bütünleştirilmesi gerekmektedir. Bu dönemde müzik eğitiminin olabildiğince dinlendirici, doğal ve eğlendirici olması; aile bireylerinin ve daha sonraları da akranlarının yer aldığı sosyal aktivitelerle gerçekleşmesi gerekmektedir. Çocuklar ile şarkı söylemek, dans etmek, parmak oyunları oynamak, atlamak, zıplamak gibi aktivitelerin hepsi erken dönem müzik eğitiminde yer alabilecek etkinlikler olarak düşünülmektedir (Boyd, 1989).

Dil gelişimine önemli katkıları olan müzik eğitimi aynı zamanda çocuğun milli duygularını geliştirmekte, dinleme alışkanlığı kazanmasını ve ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlamaktadır (Arslan, 1999).

Çocuk müzik yaparken iki önemli faktör bir arada düşünülmelidir. Birincisi sesin elde edilmesi, ikincisi de elde edilen sesin hareketlere dönüştürülmesidir. Bu nedenle erken çocukluk döneminde şarkı söyleme ve hareket ile müzik yapma yeteneğinin geliştirilmesi kritik öneme sahiptir. Bununla birlikte, çocuğun sesinin doğru bir şekilde geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Çünkü erken çocukluk döneminde şarkı söyleme yeteneği doğru gelişmeyen bir çocuğun tonal-modal düşünme yeteneği de doğru gelişmez. Çocuğun müzikal yeteneği doğumdan itibaren gelişmeye başlamaktadır. Bu nedenle, erken çocukluk yıllarında şarkılar ve şarkılı oyunlar ile çocukların şarkı söyleme yetenekleri geliştirilebilmektedir (Levinowitz, 1998).

Müzik derslerinin önemli bir parçasını oluşturan şarkı söyleme etkinlikleri; çocukta hız, tempo, ritim, birlikte şarkı söyleme, tonal duygu, kaliteli ses üretme gibi pek çok becerinin gelişmesini sağlamaktadır. Ayrıca vurmali çalgıların, okul öncesi dönemde müzik eğitiminde çocukların sözü edilen bu becerileri kazanmasında önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir (Irwin, 2008).

Okul öncesi dönemde iyi bir müzik eğitimi almış çocukta:

- Problem çözme becerisi,
- Akıl yürütme becerisi,
- Mekansal ve zamansal akıl yürütme becerisi,
- Dil becerisi,
- Matematiksel beceri,
- Kısa ve uzun vadede bellek artışı,
- Sosyal beceri ve sosyal farkındalık,
- Yaratıcı zeka ve mantıksal beyin fonksiyonlarının gelişimi,
- Düşünme, anlama ve kavrama yeteneği özelliklerinin gelişeceği varsayılmaktadır (Irwin, 2008).

1.8. Okul Öncesi Eğitimde Müzik Eğitim Ortamı ve Müzik Eğitiminde Gerçekleştirilecek Etkinlikler

Okul öncesi müzik eğitiminde istenilen başarının elde edilebilmesi için etkinliklerin zengin bir müzik ortamında; çocukların özellikleri, ihtiyaçları ve hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak planlanması gerekmektedir. Bu kapsamda ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları, tekerleme ve saymacalar, yaratıcı hareket ve dans çalışmaları, müzikli dramatizasyon ve ses eğitimi ve şarkı söyleme etkinliklerine yer verilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

1.8.1. Müzik köşesi

Çocuğa zengin bir müzik ortamının sağlanması sınıfta müzik köşesinin oluşturulması ile gerçekleştirilebilir. Yaratılan müzik ortamında çocuk kendisini güvende ve özgür hissetmeli; müzik köşesi çocuğun rahatlıkla dans edip hareket edebileceği genişlikte düzenlenmelidir.

Müzik köşesi evcilik, marangozluk gibi gürültülü köşelerin yakınına, kitap ve masa faaliyetleri gibi sessiz alanların uzağına yerleştirilmeli, sınıftaki boş alanın yakını tercih edilmelidir. Müzik materyalleri çocukların rahatlıkla alıp kullanabilecekleri şekilde yerleştirilmelidir. Çocukların bağımsız hareket edebilmelerini sağlamak amacı ile köşede bulunan CD'lerin üzerine içindeki müziği hatırlatabilecek resimler yapıştirilmelidir (Dikici Sığırtmaç, 2005).

Bir müzik köşesinde kullanılacak materyallerin çocuğun kullanımına uygun olmasının yanı sıra sağlıklı ve ekonomik olması da önemlidir. Anaokulunda bir müzik köşesinde bulunması gereken araç- gereçler aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- CD çalar,
- Bilgisayar,
- VCD ,
- Televizyon,
- Ksilofonlar,
- Metalofonlar,
- Zilli ve derili defler,
- Trampetler,

- Davul,
- Ziller,
- Çelik üçgenler,
- Marakaslar,
- Tahta çubuklar,
- Ses kayıt edici ve görüntüleyici araçlar,
- Org,
- Düdükler,
- Efekt sesleri içeren CD ,
- Çalgıların resimleri,
- Oyuncak çalgılar,
- Çalgıları ve çıkardıkları sesleri gösteren öğretici filmler (Gedikli, 2007).

1.8.2. Ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları

Küçük yaştan itibaren çocuklar sesin kaynağını ve yönünü bulmaya çalışmakta, duydukları sesleri tekrar etmek için çaba sarf etmektedirler. Okul öncesi dönemde çocuklar hafızada tutma yeteneği kazanır; çevresinde var olan sesleri dinler, tanırlar ve ses ile kaynağı eşleştirebilirler (Dikici Sığırtmaç, 1981).

Sesin kaynağını bulma çalışmaları çocukların yön kavramını kazanmasında da etkilidir. Ayrıca bu çalışmalar ile çocuk ses ile ses kaynağı arasında bağlantı kurarak kendini çevreye uydurur.

Ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları; çocuğa, içinde bulunduğu çevreyi daha bilinçli, daha iyi ve doğru dinleme becerisi kazandırır; duyduğu seslere yoğunlaşmasına, sesleri tekrarlamasına ve tanımmasına yardımcı olur (MEGEP, 2008).

Ses dinleme becerisinin geliştirilmesi; ne duyulduğunu tartışmak, müziğe aktif olarak katılmak, müzik dinlemek, ne öğrendiğini sözlerle ifade etmek, öğrenilenleri müzikal örnekler ile ifade etmek; öğrenilenleri müzikal örneklerle desteklemek ve yeni bir müzikal problemin çözümüne girerek öğrenilenleri test etmek temellerine dayandırılmalıdır (Kandır, 2006b).

Bütün müziksel öğrenmenin temeli dinlemedir. Dinlemeye odaklanma, çocukların belirli sesleri ya da verilen yönergeleri algılamalarında etkili olmaktadır. Ses dinleme ve ayırt etme çalışmalarında kullanılacak şarkılı oyunların; müzik eşliğinde

yürüme, koşma, zıplama gibi hareketler için ortam sağlayan ve şarkıdaki aralarda durma ve dinlemeye odaklanmaya olanak sağlayan örneklerden oluşması büyük önem taşımaktadır (Dikici Sığırtmaç, 2005). Ayrıca bu tür çalışmalar gerçekleştirilirken çocuklara kendi kültürüne ait müziklerin yanında, farklı kültüre ait türde müzikler de dinletilmelidir.

1.8.3. Tekerleme ve saymacalar

Çocuğun dil, oyun, bedensel ve düşünsel gelişiminin ilk etkinlikleri olan tekerleme ve sayışmalar aynı zamanda onun müziksel kültürünün ilk birikimidir. Yaratımı, üretimi, uygulanması ve oyunlaştırması çocuklara kolay gelmektedir (Gedikli, 2007).

Çocuk oyun yaşamının gereksinmelerine göre yaratılan tekerleme ve saymacalar çocuk folkloru ürünleridir. Tekerlemeler bazen bir oyuna bağlı olarak bazen de oyundan bağımsız olarak bir oyun gibi söylenebilir. Saymacalar ise daha çok oyuna ebe seçmek ya da önce oyuna başlayacak kişi ya da grubu belirlemek için kullanılmaktadır (Sun ve Seyrek, 1993).

Çocuğun müzikal gelişimine büyük katkıları olan tekerleme ve saymacalar aynı zamanda onun dil gelişimi, sosyal-duygusal gelişimi ve bellek- anımsama gelişimine de yardımcı olmaktadır (Sun ve Seyrek, 1993).

1.8.4. Yaratıcı hareket ve dans çalışmaları

Dans çocukların ritmik hareketler yapabilme ve hareketleri kontrol edebilme becerilerini gerektiren karmaşık bir süreçtir. Çocuğun seslere uygun hareket yapabilmesi için öncelikle müzikal sesleri ayırt edebilmesi gerekmektedir (Şimşek, 2011).

Yaratıcı dans, vücudu aracılığı ile kişinin yaratıcılığını kullanarak duygu ve düşüncelerini anlatma sanatıdır. Kişinin estetik ve fiziksel becerilerini geliştirirken, bireysel farklılıklarının da ortaya çıkmasını sağlayan yaratıcı dans etkinliklerinde zorlama yoktur (Dikici Sığırtmaç, 1981).

Okul öncesi dönemde gerçekleştirilen yaratıcı dans bir anlatım ve iletişim biçimi olarak kullanılmakta; bu yolla çocuğun düşüncelerini, duygusal dünyasını ve kendisini ifade etmesi amaçlanmaktadır (Tezel Şahin, 2006).

Yaratıcı dans ile çocuğun duygu ve düşüncelerini özgürce sergilemesi beklenmektedir. Bu çalışmalarda müzik özenle seçilmeli; tempo çok hızlı ya da çok yavaş ve tartım çok değişken olmamalı, çocuğun dansı dramatizasyona dönüştürmesini sağlayacak sözlü müzikler kullanılmamalıdır (Dinçer, 1992)

Etkinliğin gerçekleşmesi için uygun ortam hazırlanmalı, dans ederken çocuklara yardımcı olacak mendil, balon gibi materyaller verilerek yaratıcılıkları desteklenmelidir. Ayrıca kendi hayal güçlerini kullanarak hareket etmeleri de sağlanabilir (Dikici Sığırtmaç, 1981).

Yaratıcı dans çalışmaları çocuğun ilgi ve yetenekleri ve ayrıca duygusal problemlerinin ortaya çıkmasına yardımcı olur, çocuğa yaşadığı çevreyi öğretir. Verilen konu düşündürülerek çocuğun dikkati geliştirilmeye çalışılır ve düşüncelerini davranışa dönüştürme becerisi kazandırılır (Dinçer, 1992).

1.8.5. Ritim çalışmaları

Her insanın doğuşu ile birlikte getirdiği ritim müziğin temel unsuru olarak önemli bir yere sahiptir. İnsan, müziği anlamaya konuşma ve vücut hareketlerindeki ritmik vurguların ilk deneyimini kazandıktan sonra başlamaktadır. Ritim bedeni harekete geçiren en önemli uyarandır (Morgül, 1995).

Ritim eğitiminin amacı çocuğa yalnızca belirli ritim kalıplarını öğretmek değil, aynı zamanda çocuğun ritim duygusunu ve bedensel yeteneklerini geliştirmek ve olumlu bir kişilik geliştirmesine yardımcı olmaktır (Ersoy, 2006). Ayrıca çocuktaki el-göz koordinasyonunu, büyük ve küçük kas gelişimini ve denge, dikkat ve güven duygusunun da gelişimini desteklemektedir (Sun ve Seyrek, 1993).

Çocuğun doğal hali ile vücudunun başlattığı el çırpma, zıplama, sekme gibi hareketler ritme karşılık ortaya çıkmıştır. Bu hareketler öncelikle konuşmaya, daha sonra da şarkı söylemeye ve çalmaya eşlik etmektedir (Morgül, 1995). Çocuğun bilinçli ritmik çalışmaları onun müziği anlamasına büyük katkı sağlamaktadır. Bu nedenle ritim çalışmaları okul öncesi müzik eğitiminde önemli bir yere sahip olmalıdır.

Ritim eğitiminde amaç çocuğa yalnızca belli ritim kalıplarını öğretmek olmamalı; çocuk bu çalışmalar ile ritim duygusunu ve bedensel yeteneklerini de geliştirilebilmelidir. Ritim çalışmalarının gruptaki beraberliği sağlamak, birlikte başlamak ve bitirmek, ana ritmi hissettirmek, ezgiye sağlam bir alt yapı oluşturmak gibi önemli işlevleri vardır (Morgül, 2006). Sağlam bir ritim eğitimi ile çocuğun ritim

duygusunun gelişiminin yanı sıra, denge, dikkat, tepki, güven vb. duyguları ile el, kol, ayak, baş, göz gibi organları arasında koordinasyonun sağlanması ve davranışlarında çeviklik ve incelik kazanması da sağlanmaktadır (Mertoğlu, 2005).

1.8.6. Müzikli dramatizasyon

“Bir olayı, bir öyküyü, insan, hayvan ve doğa devinimlerini abartarak oyun durumuna getirmeye dramatizasyon denilmektedir” (Sun ve Seyrek; 1993). Müzikli dramatizasyon çalışmaları şarkılı öykünmeler, şarkılı oyunlar, müzik eşliğinde öykünmeler ve tartım alıştırmaları olmak üzere dört kümede toplanabilir. Şarkılı öykünmeler için şarkı sözlerinin öykünme devinimlerine ve oyunlaştırmaya elverişli olması gerekmektedir (Sun ve Seyrek; 1993).

Yaratıcılık özelliğine sahip olan okul öncesi çağı çocukları aynı zamanda büyük bir hayal dünyasına sahiptirler. Bu nedenle, okul öncesi eğitim kurumlarında sıklıkla kullanılan müzikli dramatizasyon çalışmaları onların iletişim kurma becerilerinin artmasında oldukça etkilidir. Bu etkinlikler ile çocuk düşünme, konuşma, dinleme ve anlatma becerilerini kazanmaktadır (Aral ve diğ., 1997).

“Yaratıcı drama” bir grup etkinliğidir ve öğrenme sürecinde çocuğun hayal etme gücünü ve duygularını ortaya çıkarmasını sağlamaktadır. Ayrıca çocuğun katılımcı ve bağımsız olmasına katkıda bulunmakta, karar verebilme ve hoşgörülü olma gibi özellikleri kazanmasına yardımcı olmaktadır (Morgül, 1995).

Müzikli dramatizasyon çalışmaları ile çocuğun yaratıcılığa yönelmesi, konular üzerinde düşünerek dikkatini geliştirmesi, düşüncelerini davranışa dönüştürme becerisi kazanması, bilgilenmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuk bu yolla yaşadığı çevreyi algılamayı öğrenir, özgüveni gelişir ve ilgi ve yeteneklerini sergileyebilir. Çocuk toplumun bir bireyi olduğunu fark eder ve iyi alışkanlıklar kazanır. Müzikli dramatizasyon çalışmaları çocuğun müzikal belleğinin gelişimine katkıda bulunur. Bu yolla çocuk şarkı sözlerini kolayca öğrenir, sözlerin anlamını kavrar, ezgiyi çabuk öğrenir ve öğrenmesi kalıcı olur (Dinçer, 1992).

1.8.7. Ses eğitimi ve şarkı söyleme

İnsan sesi, müzik yapmaya yarayan diğer araçlara oranla daha doğal ve daha kullanışlı olması; dil ile birleşerek daha etkin bir şekilde bir toplumun temellerine

inebilecek nitelikte olması ve büyük gruplarla müzik yapabilme olanağına sahip olması nedeni ile büyük bir güce ve öneme sahiptir (Egüz, 1991).

Bir toplumda ses birliğinin kurulması ve şarkı dağarcığının oluşması doğru ve güzel konuşan kuşakları, bol ve kaliteli ses kaynağını, müziğin her dalında kaliteli elemanın yetişmesini sağlayacaktır. Bu nedenle şarkı söyleme biçimi ve geleneğinin kuşaktan kuşağa aktarılabilmesi, müzik eğitimi gereklerine uygun bir şarkı dağarcığının oluşturulmasının gerekli olduğu düşünülmektedir (Egüz, 1991).

Hangi tür ya da düzeyde olursa olsun genel müzik eğitiminin en önemli ve temel amacı, insanın doğal çalgısı olan “sesi” ile ilgili doğru davranışları kazandırmaktır. İnsan sesinin doğru alışkanlıklar kazanılıp kullanılması ve korunması ancak küçük yaşlarda başlayan bir eğitim ile gerçekleşebilir. Yapılan araştırmalar çocukların, yüksek sesle konuşma ve oyun oynama, çığlık atma ve bağırma; televizyon ve bilgisayar oyunları etkisi ile yanlış konuşma alışkanlıkları ve çeşitli ses bozukluklarına sahip olduklarını göstermektedir. Bu nedenle özellikle okul öncesi ve ilköğretim kurumlarında genel müzik eğitimi ve özellikle de ses eğitimi ihmal edilmemesi gereken önemli bir boyut olarak düşünülmelidir (Töreyn, 2008).

Okul öncesi dönemde verilecek yanlış ses eğitimi, ileride telafisi mümkün olmayan ses bozukluklarına neden olabilmektedir. Bu nedenle verilecek ses eğitiminin bilinçli gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu dönemde çocuğun bulunduğu yaş ve ses grubunun özellikleri ve anatomik yapısı dikkate alınmalıdır. Ayrıca söylenen şarkıların müzikal doğrulukta, entonasyonla, artikülasyonla, güzel ve etkili olarak seslendirmesine ilişkin davranışların kazandırması ve çocuğun bulunduğu dönemin yaş ve ses özelliklerine uygun şarkı repertuarının oluşturulması amaçlanmalıdır (Töreyn, 2008). Okul öncesi dönemde ses eğitimine yönelik çalışmalar bireysel değil birlikte yapılmalı; solunma eğitimi, gevşeme eğitimi, konuşma eğitimi ve toplu ses eğitimi eş zamanlı olarak yürütülmelidir (Sun ve Seyrek, 1993).

Şarkı öğretimi çocuğun pek çok uyarıcı ve özgürlük verici deneyim kazanmasına, gözlem-anlama ve anlatma yeteneklerinin gelişimine yardımcı olmaktadır. Bu nedenle okul öncesi eğitimde kullanılan çocuk şarkılarının dikkatle seçilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Seçilen şarkıların daha çok çocukların beğenisine yönelik, hareketli ve eğlendirici nitelikte olması gerekmektedir (Malkoç, 1981).

Çocuk şarkıları, bestecisi tarafından yazılmış özgün şarkılardır. Okul öncesinde kullanılan çocuk şarkılarının basit ritim kalıplarından, kısa cümlelerden ve yineleme yapılabilen cümlelerden oluşması gerekmektedir. Şarkılarda kullanılan sözcükler çocukların sözcük dağarına uygun olmalıdır. Ayrıca, çocuğun dil ve müziksel gelişiminin ön planda tutulduğu, prozodisi düzgün, çocukların ses sınırlarına uygun şarkılardan oluşan bir şarkı dağarı kullanılmalıdır. Bununla birlikte dağardaki şarkılar, ders içi kazanımları ve günlük yaşamı; ev, okul, belirli gün ve haftalar, hayvanlar, araçlar gibi konuları içermeli, şarkıların tartımsal öğeleri çocukların devinimlerine uygun yapıda olmalıdır.

Şarkı söyleme yolu ile çocuğun sorumluluk duygusu, bireysel ve toplu iş yapabilme yeteneği gelişir. Yeni sözcükleri dağarına katar, sesini kullanmayı ve denetlemeyi öğrenir. Şarkılar aracılığı ile duygularını yaşama ve anlama fırsatı bulur, yeni kavramlar öğrenir.

1.9. Çağdaş Müzik Öğretim Yaklaşımları

Çocukların eğitimi için müzik derslerinde pek çok eğitim yaklaşımı kullanılmaktadır. Bunlardan kimileri geleneksel eğitim yaklaşımlarıdır. Diğer yaklaşımlar ise günümüzde toplumsal değerlerin, yaşam şekillerinin ve teknolojilerin değişmesi ile kullanılmaya başlanmış çağdaş yaklaşımlardır. Öğrenciye öğrenme sürecinde sorumluluk verilmesi, eğitim sürecinde çağdaş yaklaşımların kullanılması ile gerçekleştirilebilir. Bu nedenle her alanda olduğu gibi, müzik eğitimi alanında da bu yaklaşımların kullanılmasının belirlenen hedeflere ulaşmada büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.9.1. Dalcroze yöntemi

Dalcroze yöntemi Cenevre Konservatuvarında solfej, armoni ve kompozisyon eğitimcisi olan Emile Jaques-Dalcroze (1865-1950) tarafından geliştirilmiştir (Campbell ve Scott-Kassner, 1995).

Cenevre Konservatuvarında öğretmenlik yaptığı yıllarda öğrencilerin çalgı çalmada teknik olarak gelişmelerine rağmen müzikal olmadıklarını ve müziği hissetmediklerini fark eden Dalcroze; onların kulak, göz ve beyinleri ile vücutları arasında gerekli koordinasyonu sağlayamadıklarını görmüştür. Bu gözlemlerden yola

çıkarak insanın eğitilmesi gereken ilk enstrümanının bedeni olduğunu keşfetmiştir (Gürgen, 2006).

Dalcroze'un temel hedefi beden, ruh ve aklın hareketlerini sırasıyla ve aralarında giderek artan bir etkileşimle eğitmektir. O, öğrencilerin devinim duygularını harekete geçirerek kullanabilmeleri durumunda, müzik için kullanmaları gereken doğal ritim duygularını da açığa çıkarabileceklerini öne sürmüştür (Özal, 2007).

Dalcroze yöntemi sadece Eurhythmics denilen ritmik hareketleri içermemekte, bununla birlikte kulak eğitimi ve doğaçlama eğitimlerini de içerisinde barındırmaktadır (Campbell ve Scott-Kassner, 1995). İlk aşama eurhythmics aşamasıdır. Burada temel öge ritimdir. Dalcroze bütün müzikal ritimlerin insan vücudunun doğal ritimlerinde bulunduğunu varsayar. İkinci aşama kulak eğitimi (solfej ve ritmik solfej) kapsamaktadır. Bu aşamada Dalcroze, seslerin birbirleri ile olan ilişkisini ortaya koymak için insan sesini kullanmıştır. Son aşama doğaçlama aşamasıdır. Burada çocuk vücut hareketleri ile müziği yorumlamaktadır (Erdal, 2005; Özal, 2007).

Vücudun bir çalgı gibi kullanıldığı Dalcroze Yöntemi'nde en önemli nokta "konsantre olmak"tır. Öğrenci duyduğu müziği olduğu gibi vücuduna yerleştirmekte ve müziği hissederek kendini onun ritmine bırakmaktadır (Bozkaya, 2001).

1.9.2. Orff- Schulwerk yöntemi

Alman besteci ve eğitimci Carl Orff (1895-1982)'un en önemli yanı okul müzik eğitimine sağladığı katkılardır.

Orff, müzik eğitiminin insan evrim basamakları örnek alınarak verilmesi gerektiğine inanmış; çocukların müziklerinin doğal, yalın ve gelişmeye uygun olması gerektiğini belirtmiştir. Ona göre "doğaçlama" çocuklara küçük yaşta kazandırılması gereken bir deneyimdir (Bozkaya, 2001).

Orff -Schulwerk Yöntemi'nde çocukların bildikleri tekerlemeler onların ilk müzik materyalleri olmuş; müzik eğitimi, temel müzik eğitiminde büyük öneme sahip olan ritim çalgıları ile desteklenmiştir.

Kullanılan ritim çalgıları Carl Orff tarafından dikkatle seçilmiştir. Orff kastanyet, def, davul, marakas vb. çalgıların müzik eğitiminde kullanılabileceği fikrini benimsemiş ve bu çalgıları düzenleyerek bugünkü şekline gelmelerini sağlamıştır. Ezgili vurma çalgıları olan metalofon, ksilofon, glockenspielleri ise Orff, Afrika ksilofonundan etkilenecek geliştirmiştir (Sungurtekin, 2005).

Orff -Schulwerk yöntemi çocukların ilgisini çeken bir yöntemdir. Bu yöntem çocukların dans için müzik yaratmalarında ve müziğe eşlik ederek vücutlarının kontrolünü kazanmalarında etkili olmaktadır. Çocuklar bu yöntemde şarkı söyleyerek, hareket ederek ve oynayarak yaratıcı hareketlerde bulunur, doğaçlama yaparlar (Bozkaya, 2001; Dikici Sığırtmaç, 2005).

Orff öğretisi her yaş grubu çocuk için geliştirilmiş bir tekniktir. Bu öğreti ile yapılan müzik eğitimi çalışmalarında araştırma ve keşif, doğaçlama ve yaratıcılık aşamaları bulunmaktadır. Çalışmalar taklit ve tekrar ile başlar, daha sonra doğaçlamaya geçilir. Yaratıcılık aşamasında ise çocukların yeni bir şeyler üretmesi beklenmektedir. Çocuk var olan yaratıcı gücünü oyun aracılığı ile ortaya çıkarır, müziği yaparak-yaşayarak öğrenir. Bununla birlikte bu yöntem çocuğun bağımsız karar verme becerisi, sorumluluk bilinci, dayanışma vb. gelişimlerine de katkıda bulunmaktadır.

Orff öğretisinde sembolik düşünceyi somutlaştırdığı için dile önem verilmektedir. Atasözleri, tekerlemeler, şiirler ve özdeyişler hareket ve drama ile birleştirilerek kullanılmakta; doğaçlama, beste ve müziksel yaratıcılığın gelişimi üzerinde durulmaktadır (Dikici Sığırtmaç, 2005).

Orff -Schulwerk yönteminde temel hedefler;

- Doğal konuşma ve hareketi müzik deneyimlerine temel olacak şekilde kullanmak,
- Çocukları müzik etkinliklerinde konuşma, hareket, oyun ve dansı kullanmaları için cesaretlendirmek,
- Ritim ve melodide zihinsel öğrenmeyi, müzik eğitimine temel oluşturacak şekilde fiziksel öğrenme ile desteklemek,
- Ritim ve melodi ile doğaçlama yeteneğini geliştirmek,
- Grup etkinliklerine katılmayı ve bireysel yaratıcılığı geliştirmek şeklinde sıralanabilir (Dikici Sığırtmaç, 2005).

Zevkli fakat bir o kadar da titizlikle çalışılmayı gerektiren Orff öğretisinde öğretmene büyük görevler düşmektedir. Öğretmenin bu müzik öğretim tekniğine hakim olması, kendine güvenmesi, çabuk karar vermesi ve yaratıcı olması büyük önem taşımaktadır.

1.9.3. Kodaly Yöntemi

Zoltan Kodaly (1882-1967) kompozitör, etnomüzikolog ve kendisini çocuk müzik eğitimine adanmış bir besteci ve eğitimcidir. O ve arkadaşı Bela Bartok (1881-1945) Romen ve Macar halk şarkılarını toplamış (Campbell ve Scott-Kassner, 1995), yabancı öğelerin ve Çingene müziğinin etkileri altında kalan geleneksel Macar ezgilerinin kaynağını araştırıp, halk ezgileri derlemiştir (Bozkaya, 2001).

Zoltan Kodaly iyi bir müzisyenin özelliklerini iyi eğitilmiş kulak, iyi eğitilmiş zeka, iyi eğitilmiş kalp ve iyi eğitilmiş el olarak sıralamaktadır. Ona göre bu özelliklerin tümü birlikte gelişmelidir. Birinin geride kalması ya da ileri gitmesi, bir yanlışlık olduğunu göstermektedir (Gültek, 2007).

Küçük çocukların eğitimleri ile ilgilenen Kodaly, eğitimin mümkün olan en erken yaşta başlaması gerektiğine inanmış, okul öncesi döneminde başlayan sürece odaklanmıştır. Ona göre ana dil çok önemlidir. Çocukların bir dili öğrenirken sürekli olarak duyarak/dinleyerek geliştirdiklerini düşünen Kodaly, onların örnek kişileri dinleyerek şarkı söyleme yeteneklerini de geliştireceklerini vurgulamıştır (Özeke, 2007).

Kodaly yöntemi gelişimsel bir yöntemdir. Kültürel halk şarkıları ve şarkılı oyunlar aracılığı ile ritim, melodi, armoni, form, tını, doku ve ifade öğretiminin yanında şarkı söyleme, hareket, nota okuma, nota yazımı ve müzik analiz becerilerini de içeren bu yöntemde (Gürgen, 2009); “ta”, “ti” ve “tri” gibi ritmik heceler kullanılmakta, ritmik duyarlılık hareket ve ritim oyunları ile işlenmekte, çocukların görerek ve duyarak temel vuruşları algılamaları sağlanmaktadır (Bozkaya, 2001).

Kodaly çocukların yarım sesleri temiz söyleyemedikleri düşüncesi ile “do-re-mi-sol-la” seslerinden oluşan pentatonik dizinin öncelikle kullanılması gerektiğini belirtmiştir. Bu yöntemde seslerini kullanmada belli bir beceri kazanan öğrenciler isterlerse daha sonra çalgı kullanabilmektedirler. Bu çalgı blok flüt olarak önerilmektedir. Ancak öğrenciler diğer üfleme ve yaylı çalgıları da çalabilirler (Bozkaya, 2001).

Kodaly Yöntemi'nin içerik ve uygulamaları, tüm müzik öğretim unsurlarını kapsadığı ve çocuk gelişimine uygun bir program olduğu için gelişmiş müzik öğretim yöntemlerinden biri olarak düşünülmekte, pek çok ülkede etkin olarak kullanılmaktadır (Dikici Sığırtmaç, 2005).

1.9.4. Suzuki Yöntemi

1901’de doğan Shinichi Suzuki keman eğitimi için Almanya’da bulunmuş, bu sırada dil bilimine ilgi duymuştur. Çocukların küçük yaşta dili kolay öğrendiğini görmüş ve bunu müzik alanında uygulamaya başlamıştır.

Günümüzde Japonya’da yaygın bir şekilde kullanılan bu yöntemde, çocuklar çok küçük yaştan itibaren aile ortamı içinde müziği yaşayarak yetiştirilmektedirler. Amaç, gündelik yaşamlarında her an için müzik dinleterek çocukların kulaklarını eğitmek, bununla birlikte çocuğa bir müzik aleti vererek zamanla kulaktan ezbere çalmasını sağlamaktır (Say, 1985).

Bu yöntemde eğitim bireyseldir, çocuğun gereksinimlerine göre düzenlenmektedir. Yöntemin başarısı aile- öğretmen işbirliğine dayanmaktadır. Çocuk ana dilini tam olarak öğrendiğinde okuma- yazma öğrenir yaklaşımından yola çıkılarak müzik eğitimi verilmektedir (Çimen, 2006). Bu yöntemde çocuk üç yaşından itibaren keman çalmaya başlar. Düzeyi iyi olan öğrencileri dinler. Her öğrenci şarkıları, alıştırımları aynı sıra ile öğrenir (Bozkaya, 2001). Çocuğun iyi bir düzeye gelmesi için parçaları sürekli tekrar etmesi gerekmektedir.

1.10. Farklı Ülkelerde Okul Öncesi Eğitimde Müzik Eğitimi

1.10.1. Avustralya’da okul öncesi eğitimde müzik eğitimi

Avustralya’da okul öncesi dönem eğitimi doğumdan sekiz yaşına kadar kabul edilmektedir. Avustralya modelleri ve kanunları bölgeden bölgeye çeşitlilik göstermekte, sürekli olarak değişmekte ve yeniliklere cevap vermeye çalışmaktadır. Ülkede okul öncesi dönemdeki müzik eğitimi genellikle şarkı söyleme, dans, dinleme, çalma ve kendi müziğini yaratma olarak gerçekleştirilmektedir (Suthers; 2008)

Avustralya’da okul öncesi dönemde müzik eğitim programında genel görüş, müziğin sanatın bir yönü ve bununla birlikte bir yaratıcı öğrenme alanı olduğudur. Eğitim programlarında çerçeveler öğretmenin çok fazla yorum yapabilmesi amacı ile oldukça geniş tutulmaktadır. Programda en önemli ilke “öğretmen çocuğun sanatsal faaliyete katılımını ve zevk almasını sağlamalıdır” ifadesi ile belirtilmektedir (Music Council of Australia, 2010).

Avustralya’da okul öncesi dönem müzik eğitim programı tüm gün bakımı, okul öncesi ve okul dönemi olarak ele alınmaktadır. Çocukların oyun odaları ya da sınıflarda yapmak istedikleri dikkate alınmamıştır. Öğretmen için de programı nasıl uygulayacaklarına ilişkin ayrıntılı bir bilgiye yer verilmemiştir. Bu nedenle öğretmenler için bu programının kullanışsız olabileceği düşünülmektedir (Suthers; 2008).

Avustralya’da tüm alanlarda müzik eğitim programı uygulama sorumluluğu okul öncesi öğretmenine düşmektedir. Öğretmen eğitiminde okul öncesi dönem müzik eğitimi ana konulardan biri değildir. Lisans eğitiminde müzik ders saatleri bir eğitim programında dönemde toplam 20 ile 40 saat arasında değişmektedir. Ancak öğretmen adaylarının küçük çocuklara müzik eğitimi vermeleri için kendilerine öz güven duymaları ve yeteneklerini geliştirebilmeleri için bu ders saatlerinin yeterli olamayacağı düşünülmektedir (Suthers, 2008).

1.10.2. Amerika Birleşik Devletleri’nde okul öncesi eğitimde müzik eğitimi

Amerika Birleşik Devletleri’nde okul öncesi eğitiminde çocuklara çeşitlilik sağlanmakta; devlet okullarında okul öncesi ve erken müdahale programları federal, eyalet ve yerel sponsorlar tarafından desteklenmektedir (MENC, 2010a).

Müzik okul öncesi programların ve erken müdahale programlarının ayrılmaz bir parçası olarak görülmekte; çocukların zihinsel, duygusal, sosyal ve yaratıcı ihtiyaçlarına hizmet vermektedir. Uygun materyal ve teknikleri öğretim programlarında kullanmak için müzik eğitimcilerinin aileler ve erken çocukluk eğitim uzmanları ile bağlantı içinde olması gerekmektedir (MENC, 2010b).

Amerika Birleşik Devletleri’nde okul öncesi dönemde müzik eğitim programı sözel ve görsel müzikal fikirlerinin yanı sıra müzik, hareket, şarkı söyleme gibi pek çok fırsatı ve geleneksel çocuk şarkıları ve klasik müzik kültürünü de içermektedir (MENC, 2010a). Çocuğun müzikal deneyimleri onların bireysel gelişimlerine büyük katkı sağlamaktadır. Bu nedenle Amerika Birleşik Devletleri’nde okul öncesi dönemde müzik eğitim programları aşağıdaki düşünceler dikkate alınarak hazırlanmıştır:

- Bütün çocuklar müzikal bir potansiyele sahiptir. Her çocuk müzik ile anlamlı ve başarılı bir etkileşime sahiptir. Var olan potansiyelin gelişimi için fırsatların bol olduğu bir müziksel ortam içerisinde olması, uygun müziksel faaliyetlere düzenli olarak katılması her çocuğun hakkıdır.

- Çocuklar eşsiz ilgi ve yeteneklerini müzik öğrenme ortamına taşımaktadırlar. Öğrenmelerinin kontrolü mümkün olduğunca çocuklara bırakılmalı; farkındalıkları ve müzik ile ilgili artan merakları, bunları keşfetmeleri için pek çok olasılık, yol ve zengin çevre kendilerine sağlanmalıdır.
- Çocuklar müzikal düşünceleri yolu ile eleştirel düşünme becerilerini geliştirme yeteneğine sahiptir. Onlar müzikal yargı ve tercihlerini yaparken düşünme becerilerini kullanırlar.
- Okul öncesi dönemde farklı müzikal tecrübelerine sahip olan çocukların ana dili ve kültürü, öğrenme ortamının niteliklerini zenginleştirecek özellikler olarak görülmektedir.
- Çocukların müzikal ses, aktivite ve materyaller ile deneyim elde etmeleri gerekir. Onların zamanları değerlidir ve basmakalıp ve kalitesiz faaliyetler ile boşa harcanmamalıdır.
- Her çocuğun önceden belirlenmiş performans düzeylerine ulaşması ne gerekli ne de uygundur.
- Çocukların oyunları onların eseridir. Her çocuğa bireysel ve grup ile gerçekleştireceği müzikli oyun fırsatları sağlanmalıdır.
- Çocukların oyunları başkalarının rollerini deneme, yeni fikirleri keşfetme ve hayal kurmayı sağlar. Çocuk oyunları taklit ve doğaçlamayı içerir.
- Çocuklar hoş fiziksel ve sosyal ortamlarda en iyi şekilde öğrenirler (MENC, 2010a).

Etkili bir müzik öğretiminin gerçekleşmesi için program oyun, oyuncak, konuşma, resimsel hayal, hikaye, aile aktiviteleri ve günlük olayların yansımalarının paylaşımı ve sosyal görevlerde bireysel ve grup katılımı olmak üzere yedi maddeyi içermektedir. (MENC,2010a).

Amerika Birleşik Devletleri'nde okul öncesi müzik eğitiminde öğretmenin başlıca görevleri; müzikal anlamda çocuğa teşvik edici bir ortam oluşturmak ve onlara sorular sorarak düşüncelerini sağlamak, çocuğun daha fazla araştırma yapmasını sağlayacak öneriler sunmak, müzik materyalleri ve etkinlikler ile çocuğun işini kolaylaştırmak olarak sıralanmaktadır. Bununla birlikte etkili bir müzik öğretimi için öğretmen; çocukların duygusal, sosyal, bilişsel ve fiziksel gelişimlerini bir arada destekleyebilecek bir program ile çalışmalı; onların farklı ihtiyaç ve normal gelişimlerini iyi tanımalı, müzik materyalleri kadar diğer çocuklar ile etkileşimlerini

sağlayarak öğrenmelerinin kolaylaşmasına fırsat vermelidir. Ayrıca kullanılan öğrenme materyalleri çocukların yaşamları ile ilişkili olmalı, çocuğun müziği keşfetmesi için zaman tanınmalıdır (MENC, 2010b).

Çocuklar etkili yetişkin modellerine ihtiyaç duymaktadırlar. Öğretmen ve aileler, çocuğun yaşamına sanatı katmak ve onların başarılı katılımlarını sağlamak için en etkili yolu yaratabilmelidirler. Bu nedenle okul öncesi müzik eğitiminde görev alan müzik öğretmenleri; çocuğa saygılı ve sevgi dolu olmalı, erken yaşta çocuğa kazandırılacak müziksel deneyimin önemini farkında olmalıdır. Ayrıca öğretmenin günlük hayatında da müziği kullanması ve ilgili olması, kendi müzisyenliğinden emin olması ve çocukların müzikal gelişimlerini etkileyecek çok etkin yolların olduğunu fark etmesi gerekmektedir. Gelişime uygun müzikal materyalleri, kaynakları ve öğretme tekniklerini kullanmak öğretmenin önemli görevleri arasındadır. Bununla birlikte öğretmenin esnek ve yaratıcı olmasının da gerekli olduğu belirtilmektedir (MENC, 2010a).

Amerika Birleşik Devletleri'nde müzik eğitiminin verildiği bir odada aşağıdaki materyal ve ekipmanın bulundurulması önemli görülmektedir:

- Yüksek kalitede ses üretilebilecek bir sistem ve kayıt teknolojisi,
- Müzik eğitimcisinin kolaylıkla ulaşabileceği, her tarz ve türde ses kayıtları,
- Müzik eğitimcisinin kullanacağı video kamera, televizyon, multimedya donanım,
- Davul, ritim çubukları, parmak zili, üçgenler, gonglar, rezonatörler, çanlar, ksilofon gibi aletler, elektronik klavyeli enstrümanlar ve çeşitli kültürleri temsil eden araçlar,
- Engelli çocukların kullanabileceği aletler,
- Çocuk şarkıları içeren çocuk kitapları (MENC, 2010c).

The National Assosation for Music Education, 2-5 yaş için müzik eğitimi standartları belirlemiş, bu standartlara göre müzik eğitim programında müzik bütün güne dağıtılmıştır. Çocuklar öğrenme ile ilgili deneyimlerini şarkı söyleyerek, enstrüman çalarak, müzik dinleyerek, müzik yaratarak ve müziği hareketlerine katarak gerçekleştirmektedirler (MENC,2010c). Öğrenci farklı ses kaynakları ve çeşitli müzik aletleri ile çalışmakta, basit ezgilere enstrümanı ile eşlik edebilmektedir (MENC, 2010b). Amerika Birleşik Devletleri'nde okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen müzik eğitimi çalışmaları bütün zamanın %12'sini almakta; anaokullarında müzik eğitimi,

erken çocuklukta müzik eğitimi üzerine eğitim almış öğretmenler tarafından gerçekleştirilmektedir (MENC, 2010c).

1.10.3. İngiltere’de okul öncesi eğitimde müzik eğitimi

İngiltere’de, çocuk gelişimi üzerinde büyük etkisi olan müzik eğitimine olabildiğince erken başlanması; çocuğun müzik etkinliklerinde katılımcı olması ve müzik dinlemesi büyük önem taşımaktadır. Okul öncesi dönemde müzik eğitiminde gerçekleştirilen etkinlikler genel olarak müzikal oyunlar, geleneksel ve özgün şarkılar, ritim çalışmaları, yaratıcı drama, ses dinleme ve ayırt etme çalışmalarını içermektedir (Musical Steps, 2011)

Qualifications and Curriculum Development Agency (QCDA) 1999 yılında okul öncesi eğitimine yönelik olarak;

- Kişisel, sosyal ve duygusal gelişim,
- İletişim, dil, okuma- yazma,
- Matematiksel gelişim,
- Bilgi ve dünya anlayışı,
- Fiziksel gelişim,
- Yaratıcı gelişim olmak üzere öğrenme alanlarını 6 maddede toplamış, bu öğrenme alanlarında çocuğun gelişiminin gerçekleşmesi için müzik eğitiminin ayrıcalıklı bir yere sahip olduğunu belirtmiştir.

Qualifications and Curriculum Development Agency (QCDA)’de 5-7 yaş arası öğrencilerde müzik eğitimi ile kazanılması gereken beceriler ve ulaşılabilecek hedefler aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

Şarkı ve Oyun Aracılığı ile Seslerini Kontrol Etme Becerisi

- a. Şarkı söyleyerek ve ritmik konuşarak sesini etkili bir şekilde kullanabilmek.
- b. Akordu yapılan enstrümanları ve diğer enstrümanları çalabilmek.
- c. Arkadaşları ile başlayıp bitirebilmek.

Müzikal Düşünceler Geliştirip Yaratabilme Becerisi

- a. Müzik kalıpları yaratabilmek.
- b. Müzikal düşünceleri ve sesleri düzenleyip, seçip, keşfedebilmek.

Yanıt Verme ve Gözden Geçirme Becerisi

- a. Müzikte duygu ve düşüncelerini hareket, dans, anlatım ve müzik dilini kullanarak etkili bir şekilde ifade etmek ve keşfetmek.
- b. Kendi çalışmalarını geliştirmek.

Dinleme, Bilgiyi Uygulama ve Anlama Becerisi

- a. Konsantre olarak dinlemek ve özümsemek. Artan bir işitsel hafıza ile sesleri hatırlamak.
- b. Tempo, dinamik, tını, süre, doku ve susları kullanarak basit ve etkili müzikal düzenlemeler yaratmak.
- c. Şarkı, el çırpma ve enstrümanlar gibi farklı yollar ile ses çıkarabilmek.
- d. Müziği ninni ve dans gibi farklı amaçlar ile kullanabilmek.

Yukarıda belirtilen hedeflere ulaşıldığını saptamak için yapılan çalışmalar bir dizi etkinlik ile değerlendirilmekte; değerlendirme için müzikal ve müzikal olmayan etkinlikler kullanılmakta, farklı grup ve sınıflar birbiri ile çalışmaktadır. Ayrıca çocuklara farklı kültür ve zamanlara ait müzik örnekleri de dinletilmektedir (QCDA, 1999).

İngiltere’de ulusal müzik eğitim programına göre çocuklar, dinleme ve performans becerilerini geliştirme amacıyla öncelikle anlamayı ve var olan bilgilerine başvurmayı öğrenmektedirler. Programın en önemli hedefi her çocuğun bir enstrüman çalmayı öğrenmesi ve hafızalarındaki şarkıları söyleyebilmesidir (BBC, 2005).

1.10.4. Japonya’da okul öncesi eğitimde müzik eğitimi

Japon kültür ve tarih sistemini şekillendiren en önemli unsurlardan biri olan eğitim sisteminin esas amacı; insan hakları, sevgi gerçeği ve barışa saygı duyan, barışçı ve demokratik bir milletin kendine güvenen insanlarını yetiştirmektir. Öğrencilerin okul hayatlarının büyük bir kısmında ahlaki davranışların kazanılması ve karakter gelişimi ön plandadır. Japon toplum ve kültürünün temel değerlerinin öğretilmesine adanmış bir okul müfredat programı bulunmaktadır (Güvenç ve diğ, 1990).

Yasalara göre zorunlu olmayan okul öncesi eğitiminde okullaşma oranı %92’dir. 3 yaş grubunun %40’ı, 4-5 yaş grubunun %92’si anaokulları ve kreşlere devam etmektedir (Erdoğan, 2003). Anaokullarının çoğunluğu özel gruplar veya dernekler tarafından açılmıştır. Bu okullarda amaç daha çok çocuğun bedensel ve ruhsal gelişimine yardımcı olmaktır (Telci, 2009).

Japonya’da erken çocukluk bakım ve eğitimi grup içinde temel insan ilişkilerinin beslenmesine dayalıdır. Temel amaç; çocuklara günlük yaşam ve çalışma alışkanlıkları rutinlerini öğretmektir. Öğretmen çocuklara karşı sakin, sevecen ve sıcak ilişkiler içerisindedir. Otoriter olmaktan kaçınmaktadır (Early Childhood Education Handbook, 2010).

Öğretim programının temelinde çocuğun grup ile öğrenmesi vardır. Eğitim ilke olarak oyun, şarkı ve topluca yapılan etkinlikler üzerine kurulmuştur. Aktiviteler önceden belirlenmiş zaman çizelgesine göre gerçekleşmektedir (Early Childhood Education Handbook, 2010).

Japonya’da 1990 yılında kabul edilen öğretim programına göre eğitim etkinlikleri sağlık, insan ilişkileri, çevre, dil ve ifade olmak üzere 5 temel maddede ele alınmaktadır (O’Donnell, 2010).

Japonya’da okul öncesi dönemde çocuğun gelişiminde müzik eğitimi büyük bir öneme sahiptir. Müzik ve fiziksel egzersizler bu dönem eğitiminin ayrılmaz bir parçası olarak görülmektedir. Okulda öğrenilen her konunun özel bir şarkısı bulunmaktadır ve temel ilke birlikte şarkı söylemektir. Çocuklar müzik derslerinde şarkı söylemekte ve basit müzik aletlerini kullanmaktadırlar (Güvenç ve diğ., 1990). Örneğin Rightmind Kindergarten okulunda 3,5 yaş ve üzeri çocuklar için programda yer alan müziksel faaliyetlerin yanında piyano, keman, çello ve teori dersleri verilmekte; müzik ve beden eğitimi öğretmenlerinin iş birliği ile kung-fu ve dans çalışmaları gerçekleştirilmektedir (Rightmind Kindergarten, 2011).

Tokyo’da bulunan bir uluslararası okul öncesi eğitim merkezinde çocukların yılda 50 ile 75 arasında şarkıyı öğrendikleri belirtilmektedir. Bununla birlikte öğrenciler doğaçlama, ritim, dans, dinleme, müzikal yollarla dilini kullanma ve tonal ve modal şarkıları söyleme konusunda eğitilmektedirler (Tamagawa Intenational Preschool, 2011).

Günlük sınıf aktiviteleri içerisinde yer alan ve öğretim programının önemli bir parçası olan müzik eğitim programı; öğrencinin duygusal, sosyal, fiziksel ve dil gelişimlerini destekleyici nitelikte hazırlanmaktadır. Müzik aktivitelerinde Montessori, High/Scope, Reggio Emilia ve Head Start gibi çeşitli yaklaşımlar da kullanılmaktadır. Müzik derslerinde ritmik tekerlemeler, müzik aleti çalışmaları ve vücut hareketleri, vokal oyunlar ve hayvan sesleri kullanılmaktadır. Müzik öğretmeni eşliğinde yapılan dersler haftalık 30 ile 45 dakika arasında değişmektedir. Müzik öğretmeni sınıf öğretmeni ile işbirliği içerisinde sınıfa hareketler ile birlikte müziği öğretmektedir. Bu

dersin ardından sınıf öğretmeni uygun materyal ve CD'ler ile hafta boyunca öğrencilerin müzik öğretmeni ile birlikte yaptıkları bu çalışmalarını tekrar etmektedir. Sınıf öğretmeni ve müzik öğretmeni derslerde şarkı, enstrüman ve hareket üçlüsünü dengeli bir biçimde kullanmaktadır. Bunların yanı sıra aile şarkı kitapları ve CD'ler ile ailelerinin de çocukların eğitimine katılımı sağlanmaktadır (Tamagawa International Preschool, 2011).

1.10.5. Bulgaristan'da okul öncesi eğitimde müzik eğitimi

Bulgaristan'da eğitim esas olarak Eğitim ve Bilim Bakanlığı aracılığıyla devlet tarafından desteklenmektedir. Okul öncesi eğitim kurumları, kurum merkezli, belediyelere ve özel kurumlara ait anaokulları olmak üzere 3 çeşittir. Anaokullarında eğitimde amaç; çocuğun kendini ifade etmesi için cesaretlendirmek ve bireyselliğini korumak, yaratıcılığı, sosyal, duygusal, bilişsel ve motor gelişimleri sağlamak olarak belirlenmiştir (Eurybase, 2006).

1992 yılında Bulgaristan'da 2 -6 yaş arası çocukların gelişimini hedefleyen iki ayrı program geliştirilmiştir. Bu programlar konuşma ve dil, matematik, doğal hayat, sosyal hayat, sanat, müzik, fiziksel gelişim ve yapıcı teknik faaliyetlerini içeren eğitim etkinliklerinden oluşmakta(Eurybase, 2006); müzik, yaratıcı sanat, edebiyat ve ifade gibi pek çok alanın gelişmesini sağlayan eşsiz bir olgu olarak görülmektedir (Bulgaristan Eğitim Bakanlığı, 2010). Müzik eğitim programı müzik algısı, çalma, müzik -oyun ve müzikal ifade olmak üzere 4 ana madde üzerinde şekillendirilmiştir. Okuldaki süreç evde devam edecek şekilde planlanmıştır. Programın uygulanması, sunulan müzikal işitme eğitimine genel yatkınlık, özgün müzik ortamlarında çocuğun duygusal- algısal deneyimlerinin gelişimi ve müzik eğitimcisinin çocuğa profesyonel bir şekilde müzik eğitimi fırsatı sunması olmak üzere üç temel faktöre dayanmaktadır. Bununla birlikte programın eğitim alanındaki hedefleri çocuğun müziğe ilgi ve istek duymasını sağlamak, Bulgar Halk Müziğini tanıtmak, müzikal yeteneklerinin oluşumu ve gelişimini sağlamak, dinleme ve performans gelişimini sağlamak ve müziğin önemini anlamak olmak üzere belirlenmiştir.

Programa göre okul öncesi müzik eğitiminde çocuğun bireysel ve grup olarak müzik performanslarını sergilemesi büyük önem taşımaktadır. Enstrümantal ve vokal müzik çalışmalarına ve çocuğun müzik aleti çalmasına önem verilmektedir. Ayrıca çocuklara Bulgar folklorunu tanıtmak, çocukta müzik kulağının, dinleme ve oynama

becerilerinin ve doğaçlama becerilerinin gelişimini sağlamak okul öncesi müzik eğitiminin amaçları arasında yer almaktadır (Bulgaristan Eğitim Bakanlığı, 2010).

1.10.6. Türkiye’de okul öncesi eğitimde müzik eğitimi

Türkiye’de okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri, Türk Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak; çocukların beden, zihin ve duygu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, onları ilköğretime hazırlamak, şartları elverişsiz çevreden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak ve çocukların Türkçe’yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak şeklinde belirtilmektedir (Özçetin, 2006).

Günümüzde okul öncesi eğitim ile ilgili hizmetler Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere değişik bakanlık ve kuruluşlar tarafından verilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığının Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2010-2011 verilerine göre okul öncesi eğitim kurumlarına yönelik sayısal veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 1.10.6.1. Okul Öncesi Eğitim Kurumları Okul, Öğrenci, Öğretmen ve Derslik Sayıları

Eğitim Kademesi	Okul Sayısı	Derslik	Öğrenci Sayısı			Öğretmen Sayısı		
			Kız	Erkek	Toplam	Kadrolu	Sözleşmeli	Toplam
Anaokulları (Resmi-Özel)	2506	9954	106594	117720	224314	6789	2585	9374
Ana Sınıfları (Resmi- Özel)	23397	31224	406846	437934	824070 [844780]	17570	13229	30799
Sosyal Hiz.ve Çocuk Es. Kur. (Özel)	1585	4663	18778	21170	39948	7608	-	7608
657 Say. Kan. 191.Mad. Gör.Aç.Kurumlar	118	495	3304	3472	6776	549	-	549

Kaynak: Milli Eğitim İstatistikleri, 2011

Cumhuriyet’in ilanından günümüze okul öncesi eğitim kurumları, istihdam edilen öğretmen sayısı ve derslik sayıları giderek artan bir sayısal gelişim

göstermektedir. Çocukların gelişimlerinin en etkili ve verimli olduğu düşünölen okul öncesi çağlarında okul öncesi eğitim kurumlarının nitelik ve nicelik açısından gelişim göstermesinin önemli olduğu düşünölmektedir.

Tablo 1.10.6.2’de Okul Öncesi Öğretmenliği eğitimi veren üniversiteler ve 2011 yılı kontenjanları yer almaktadır.

Tablo 1.10.6.2. Okul Öncesi Öğretmenliği Eğitimi Veren Üniversiteler ve 2011 Yılı Kontenjanları

Sıra No	Üniversite Adı	Kontenjanı		
		Örgün	İkili Öğretim	Burslu
1	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	55		
2	Adıyaman Üniversitesi	45		
3	Adnan Menderes Üniversitesi	50		
4	Afyon Kocatepe Üniversitesi	55	55	
5	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	85	85	
6	Ahi Evran Üniversitesi	45		
7	Akdeniz Üniversitesi	75	75	
8	Anadolu Üniversitesi	55		
9	Anadolu Üniversitesi (Açıköğr.)	2000		
10	Ankara Üniversitesi	65		
11	Atatürk Üniversitesi	55	55	
12	Balıkesir Üniversitesi	45		
13	Başkent Üniversitesi	41		5
14	Boğaziçi Üniversitesi	55		
15	Cumhuriyet Üniversitesi	100	100	
16	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	55	55	
17	Çukurova Üniversitesi	45	45	
18	Dicle Üniversitesi	60		
19	Dokuz Eylül Üniversitesi	95	95	
20	Dumlupınar Üniversitesi	35	35	
21	Ege Üniversitesi	55		
22	Fırat Üniversitesi	55		
23	Gazi Üniversitesi	80	80	
24	Giresun Üniversitesi	75		
25	Hacettepe Üniversitesi	75		
26	İnönü Üniversitesi	55		

Sıra No	Üniversite Adı	Kontenjanı		
		Örgün	İkili Öğretim	Burslu
27	İstanbul Aydın Üniversitesi	45		10 (Tam Burslu) 20 (%50 Burslu) 8 (%25 Burslu)
28	Kafkas Üniversitesi	45		
29	Karadeniz Teknik Üniversitesi	100	100	
30	Kastamonu Üniversitesi	65		
31	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	55		
32	Kocaeli Üniversitesi	55		
33	Maltepe Üniversitesi	20		4 (Tam Burslu) 10 (%50 Burslu) 10 (%25 Burslu)
34	Marmara Üniversitesi	100	100	
35	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	45	45	
36	Mersin Üniversitesi	45	45	
37	Mevlana Üniversitesi	48		8 (Tam Burslu) 8 (%50 Burslu) 16 (%25 Burslu)
38	Muğla Üniversitesi	65		
39	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	65	65	
40	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	50		
41	Pamukkale Üniversitesi	95	95	
42	Sakarya Üniversitesi	45	45	
43	Selçuk Üniversitesi	55		
44	Sinop Üniversitesi	55		
45	Trakya Üniversitesi	55	55	
46	Uludağ Üniversitesi	45	45	
47	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	55		
48	Zirve Üniversitesi			6 (Tam Burslu) 12 (%50 Burslu) 42 (%25 Burslu)
49	Karaelmas Üniversitesi	45	45	

Kaynak: OSYM Yüksek Öğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu, 2011

Tablo 1.10.6.2’de görüldüğü gibi 2011 yılında Eğitim Fakültelerinin Okul Öncesi Öğretmenliği programlarına 6695 kişilik kontenjan ayrılmıştır. Ancak, 2011

yılında Milli Eğitim Bakanlığı 2011 atamalarında 2798, 2012 Şubat ayı atamalarında da 2077 okul öncesi öğretmenin atanacağını duyurmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2009/2010 eğitim öğretim yılından itibaren okul öncesi çağına gelen çocukların zorunlu eğitime alınma projesi hızlandırılmış; bu kapsamda Ağrı, Amasya, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bilecik, Bolu, Burdur, Çanakkale, Denizli, Edirne, Eskişehir, Gümüşhane, Hatay, Karabük, Karaman, Kırıkkale, Kırklareli, Kilis, Konya, Kütahya, Muğla, Nevşehir, Rize, Sakarya, Sinop, Trabzon, Tunceli, Uşak, Yalova, Yozgat ve Van olmak üzere 32 pilot ilde 5 yaş grubu için okul öncesi zorunlu eğitimi başlatılmıştır. Şu anda okul öncesi zorunlu eğitim ile ilgili olarak pilot uygulamalar 71 ilde devam etmektedir. Ancak yapılan son düzenlemelerle birlikte 2012/2013 öğretim yılından itibaren okul öncesi eğitimin 4-5 yaş çocuklarına yönelik olarak gerçekleştirileceği; önceki sistemde 72 ay olan zorunlu eğitim alt limitinin yeni sistem ile birlikte üst limit olarak belirlendiği görülmektedir.

Tablo 1.10.6.1 ve Tablo 1.10.6.2'deki verilerden anlaşılacağı üzere Türkiye'de okul öncesi eğitimi alanına yönelik olarak devlet eli ile bu eğitimi verecek ve aynı zamanda o yaş grubu çocuklara sahip çıkacak kurumlar açılmakta; üniversitelerde okul öncesi eğitimi kurumlarında istihdam edilmek üzere okul öncesi eğitimi öğretmenleri yetiştirilmektedir.

Bu genel çerçevede ele alındığında eğitim sistemimiz içinde okul öncesi eğitimi veren kurumlarda müzik eğitiminin programlarda yer aldığı, çoğunlukla okul öncesi öğretmenleri tarafından işlendiği, kimi durumlarda da özel sözleşmeli müzik öğretmenleri tarafından yürütüldüğü söylenebilir.

Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün 36-72 aylık çocuklar için hazırlamış olduğu programda, eğitim çalışmaları içinde müzik eğitimi etkinlikleri de yer almaktadır. Yapılacak olan etkinlikler ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları, şarkı söyleme, ritim çalışmaları, yaratıcı hareket ve dans, müzik eşliğinde hareket, müzikli öykü oluşturma ve işitsel algı olmak üzere belirtilmekte; bunun yanında, müzik etkinliklerinin diğer etkinlikler sırasında da kullanılabileceği ifade edilmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB],2006).

Türk Milli Eğitim Sistemini düzenleyen 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. Kısım 2. Bölümünde, okul öncesi eğitimi kendi içinde geçişli ve dikey olarak basamaklandırılmış yapının en başında yer almasına karşın (1973, Madde 19); okul öncesi eğitimi ve buna bağlı olarak müzik eğitimi ülkemizde henüz nitelik ve nicelik olarak istenilen düzeyde değildir. Bireyin yaşantısını tümüyle bir eğitim düzeni

içinde ele alan ve yorumlayan (yaşam boyu eğitim) anlayışa göre okul öncesi eğitimi de, diğer ülkelerde olduğu gibi yüksek oranlara ulaşacak biçimde ele alınıp gerçekleştirilmeli; bu kapsamda sanat eğitimi kapsamında müzik eğitimi okul öncesi dönemden başlayarak bireyin kişilik gelişimine katkı sağlayacak biçimde alanında uzman öğretmenler tarafından gerçekleştirilmelidir.

1.11. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan kuramsal yayın ve araştırmalarla, bu çalışmaya yöntem açısından ışık tutan çalışmalara yer verilmiştir.

1.11.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar

Güneş (2010)'in yapmış olduğu çalışmada ninnilerin çocukların dil ve zihinsel gelişimine etkilerine değinilmiş; ninnilerin çocukların dil, zihinsel, duygusal, sosyal ve bedensel gelişimlerine önemli katkılar sağladığı belirtilmiştir. Ayrıca çocuğun dilin ses özelliklerini keşfetme, sesleri tanıma, kelime ve heceleri fark etme becerilerini geliştirmesinde ninnilerin önemli rol oynadığı ifade edilmiştir.

Özal Göncü (2009) yapmış olduğu çalışmada okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan ana sınıfı öğretmenleri ile müzik öğretmenlerinin müzik çalışmalarına ilişkin tutum ve yeterliliklerini karşılaştırmıştır. Araştırmada devlet ve özel okul öncesi kurumlarında çalışan 50 ana sınıfı ve 50 müzik öğretmenine anket uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, ana sınıfı öğretmenlerinin okul öncesi dönem çocuk gelişimi ile ilgili donanımlarının yeterli olmasına rağmen, müzik bilgilerindeki eksiklikten dolayı müzik çalışmalarında yeterli olmadıkları belirlenmiştir. Müzik öğretmenlerinin ise, okul öncesi dönem çocuğunun gelişim özelliklerini bilmedikleri ve okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan bazı yöntem ve araç gereçler konusunda eksiklikleri olduğu saptanmıştır.

Eren ve Sağlam (2009) “ Bursa İli Anaokullarında Yürütülen Müzik Eğitimine Yönelik Temel İhtiyaçların Değerlendirilmesi” konulu çalışmada, anaokullarında müzik eğitimine yönelik olarak yürütülen program, uygulama ve öğretme durumlarını belirlemişlerdir. Araştırmanın sonucunda, anaokullarında müzik odası ve donanım

açısından ihtiyaçlar olduğu tespit edilmiş, anaokulu öğretmenlerinin müzik eğitimi yöntemleri konusunda bilgilendirilmesi ihtiyacı belirlenmiştir.

Avşalak (2008) hazırlamış olduğu “ Okul Öncesi Dönem 60-72 Aylık Çocuklara Uygulanan Müzik Eğitiminin Kavram Gelişimi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezinde, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 60-72 aylık çocukların kavram gelişimlerinde müzik eğitiminin etkisinin incelenmesini amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda okul öncesi dönem eğitiminde müzik eğitiminin önemli bir yer tuttuğu ve kavram gelişimine büyük ölçüde etkisi olduğu sonucuna varılmıştır.

Mohan (2008) hazırlamış olduğu “Okul Öncesi Eğitiminde Belirli Gün ve Haftalara Yönelik Şarkı Dağarcığı ile İlgili Öğretmen Görüşleri” konulu yüksek lisans çalışmasında; okul öncesi eğitimi veren kurumlarda görev yapan müzik öğretmenlerinin belirli gün ve haftalara yönelik şarkı dağarcığı seçimini hangi kriterlere göre yaptıkları, çocuk gelişimi özelliklerine uygun şarkı seçimine yönelik görüşlerinin neler olduğu, belirli gün ve haftalara uygun daha etkin kaynakların ulaşımına ne gibi katkıda bulunabileceğini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda, okul öncesi kurumlarda görev yapan müzik öğretmenlerinin çocukların gelişim özelliklerini büyük ölçüde bildikleri, belirli gün ve haftalara yönelik şarkı seçimlerinde bu özellikleri dikkate almak istedikleri ancak var olan kaynakların ihtiyaca yeterince cevap veremediği ve parçalara tek tek ulaşmada zorluk çektikleri belirlenmiş, bu problemler düşünüldüğünde toplu bir kaynağa ihtiyaç olduğu ifade edilmiştir.

Kaptan Akkurt (2007)’un hazırlamış olduğu “Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden 4 ve 6 Yaş Grubundaki Çocuklara Sözlü Çocuk Şarkısı Öğretmede Kullanılan Yöntemlerin Etkililiği ve Sözcük Öğrenimine Etkisinin İncelenmesi” konulu yüksek lisans çalışmasında okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 4 ve 6 yaş grubu çocuklara sözlü çocuk şarkısı öğretiminde kullanılan yöntemlerin etkililiğini ve sözcük öğrenimi üzerine etkisini incelemiştir; araştırmanın sonucunda, çocuklara sözcük öğretiminde şarkı öğretiminin etkili bir yol olduğu ifade edilmiştir.

Temiz (2007) hazırlamış olduğu “ Okul Öncesi Eğitimde Üç Yaş Dönemindeki 35-40 Aylık Çocuklara Uygulanan Ses Eğitiminin İşitme Kayıplı ve İşitme Kayıpsız Çocukların Müziksel Ses Gelişmelerine Etkisi” konulu doktora tezinin amacı okul öncesi eğitimde uygulanan müzik ve ses eğitiminin işitme kaybı olan ve işitme kaybı olmayan çocukların müziksel ses gelişmelerine etkisinin olup olmadığını belirlemektir.

Araştırmanın sonucunda müzik ve ses eğitimi alan işitme kaybı olan ve işitme kaybı olmayan çocuklarda anlamlı ve olumlu yönde değişiklikler olduğu ifade edilmektedir.

Özeren (2006) çalışmasında çocuklar için yaratılan müzik yapıtlarının toplumsal müzik bilinci ve dil gelişimi açısından önemine değinmiş, çocuk ve gençler için hazırlanmış nitelikli müzik yapıtlarının Türkçe'nin yaygınlık kazanmasında önemli rol oynadığını ifade etmiştir.

Temiz (2006) “ Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri” isimli çalışmasında okul öncesi eğitimi lisans programında öğrenim gören 100 öğrenciye anket uygulamıştır. Ankette öğrencilerin lisans programında aldıkları dersler ve müzik eğitimi açısından yeterliliklerine yer verilmiştir. Çalışmanın sonucunda okul öncesi lisans programında müzik eğitime yönelik hedef ve hedef davranışlara tam anlamı ile ulaşamadığı, programın tekrar gözden geçirilerek iyileştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi gerekliliğine değinilmiştir.

Dündar (2003) “Anaokulu ve İlköğretim Birinci Sınıfında Ritim Eğitimi” isimli çalışmasında, müzik eğitiminde ritim eğitiminin önemine değinilmiş, altı yaş grubu öğrencilere farklı ritim kalıbının algılanmasına yönelik olarak deneysel bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonucunda, çocukların basit ritim kalıplarını rahatlıkla uygulayabildikleri, karmaşık ritim kalıplarını uygulamada güçlük çektikleri belirtilmiştir. Çocuğun bedenini doğru kullanabilmesinde ve ruhsal gelişiminde olumlu etkileri olduğu düşünülen ritim eğitimine anaokulu ve ilköğretimin birinci sınıfında başlanmasının en uygun zaman olduğu ifade edilmiştir.

Eskioğlu (2003) çalışmasında müzik eğitiminin çocuk gelişimine etkilerine değinmiştir. Müzik eğitimi yolu ile çocuğun yalnızca müziksel becerilerinin değil diğer becerilerinin de gelişebileceğini ifade etmiştir. Müzik eğitimi alan çocuğun yaratıcılığının geliştiğini, kendini müzik ile ifade edebildiğini, toplum içindeki yerini ve görevlerini fark edebildiğini, iç ve dış disiplinin geliştiğini; şarkı söyleyebilir ve uyumlu dans edebilir hale geldiğini, ritim duygusunun, müziksel işitmesinin ve müzik beğenisinin geliştiğini belirtmektedir.

Özal Göncü (2002)'nün hazırlamış olduğu “4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri” konulu doktora tezinin amacı 4-6 yaş grubu çocuklarında anaokulunda müzik eğitimi alan ve almayan çocuklar arasındaki ses ve işitsel algı gelişimleri arasındaki farkları ortaya koymak, müzik eğitiminin ses ve işitsel algı gelişimini hangi yönde ve ne derece etkilediğini belirlemektir. Araştırma sonucunda, müzik eğitimi alan çocukların diğer

çocuklara göre ses ve işitsel algı gelişimlerinde anlamlı derecede ve olumlu yönde bir fark olduğu belirlenmiştir.

Artan (1993) “ Anaokuluna Devam Eden 54-77 Aylık Çocuklara Seslerle İlgili Becerilerin Kazandırılmasında Müzik Uygulamalarının Etkisinin İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezinde, 54-77 aylık çocuklara uygulanan müzik eğitiminin, çocuklarda seslerle ilgili becerilerin kazandırılmasında etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

1.11.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar

Vanzella ve Schellenberg (2010) yapmış oldukları çalışmada, okul öncesi dönemde piyano ya da başka bir enstrüman çalınan çocukların yetenek gelişimlerinin ve müzik eğitimleri sırasında dikkat sürelerinin arttığını belirtmektedirler.

Hallam (2010) araştırmasında çocuğun sosyal ve kişisel gelişimlerinde müzik eğitiminin etkilerini incelemiştir; araştırmanın sonucunda müzikal deneyimlerin çocuğun dil gelişimi, okuma- yazma, matematik, yaratıcılık, konsantrasyon, kendine güven, takım çalışması, disiplin, rahatlama ve küçük kas koordinasyonu ile ilgili olumlu etkiler meydana getirdiğini belirtmiştir.

Gluschankof (2008) çalışmasında İsrail’de okul öncesi eğitimde müzik eğitiminde resmi ve resmi olmayan çeşitli programların bir arada ve ilgisiz bir şekilde kullanıldığını ifade etmiştir. 3-6 yaş için hazırlanan okul öncesi eğitimi müzik eğitimi programlarının temel olarak Batı sanat müziği ve İbranice şarkıları içerdiğini, fakat İsrail toplumunun son derece karmaşık, heterojen ve çok kültürlü yapısını, var olan müzik öğretim programlarının yansıtmadığını ifade etmiştir.

Suthers’ın (2008) yapmış olduğu çalışmada Avustralya’daki erken çocukluk eğitimindeki müzik eğitimi ele alınmış, müzik eğitiminde çocuğun müzik deneyimlerinin şarkı söyleme, dans etme, dinleme, enstrüman çalma ve doğaçlama öğelerinden oluştuğu ifade edilmiştir.

Denac (2008) “ A Case Study of Preschool Children’s Musical Interests at home and at School” isimli çalışmasında, okul öncesi çocukların müzik eğitimi sürecinde okulda ve evde dans etme, şarkı söyleme ve çalgı çalma gibi etkinliklerin aktif rol aldığını ifade etmektedir.

Levinowitz (1998) yapmış olduğu çalışmada bireyde müzikal gelişimin doğum öncesi dönemden itibaren başladığı ve erken çocukluk yıllarında müzik eğitiminin alınmasının çok önemli olduğu belirtilmiştir.

Geoghean ve Mitchelmore (1996) araştırmasında erken çocuklukta müzik eğitiminin çocuğun yalnızca duygusal, sosyal ve fiziksel becerilerinin gelişimini değil, bunun yanında matematik gibi bilişsel alanlardaki gelişimini de etkilediğini ifade etmektedir. Araştırmasında müzik eğitimi alan 35 okul öncesi çocuk ile hiçbir müzikal deneyimi olmayan 39 okul öncesi çocuğun sayı bilgisi karşılaştırılmış, çocuğun müzikal deneyimlerinin matematiksel gelişimine olumlu yönde etki ettiğini belirtmiştir.

Boyd (1989) çalışmasında çocuğun eğitiminde müziğin önemini vurgulamış; çocuğun duygusal ve fiziksel gelişiminin artmasında ve diğer erken dönem öğrenim alanlarına uygun ortam hazırlanmasında müziğin etkisini ifade etmiş, öğretmenlere çocuğun müzikal gelişimlerine katkıda bulunabilecekleri çeşitli yollar sunmuştur.

1.12. Amaç

Bu araştırma ile, araştırmacı tarafından hazırlanan şarkı dağarcığının okul öncesi eğitimi altı yaş çocuklarının müziksel gelişim düzeylerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan müzik eğitimi programı, deney grubu 6 yaş çocuklarına uygulanacak ve kontrol grubu ile karşılaştırılarak çocuklar üzerindeki etkileri saptanacaktır.

Araştırmanın genel amacı; okul öncesi eğitimi programının gereklerine uygun çocuk şarkıları dağarcığı oluşturmak ve okul öncesi düzeyde müzik eğitimi veren öğretmenlerin daha etkili ve verimli çalışmalar yapmasına katkı sağlamaktır.

Bu genel amaç doğrultusunda;

- ✓ Okul öncesi düzeyde müzik eğitimi veren öğretmenlere yönelik anket hazırlanmış ve uygulanmış,
- ✓ Okul öncesi öğrencileri için müzik eğitim programı ve programın gereklerine uygun çocuk şarkıları dağarcığı oluşturulmuş,
- ✓ Hazırlanan programın 6 yaş grubu çocukların müzik eğitimleri üzerindeki etkisi araştırılarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:
- Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimi programı müzik eğitimi uygulamalarına yönelik görüşleri nelerdir?

- Okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitimini gerçekleştirdikleri öğrenme ortamları ile ilgili görüşleri nelerdir?
- Okul öncesinde müzik eğitimini gerçekleştiren öğretmenlerin bu konuda aldıkları müzik eğitimi ile ilgili görüşleri nelerdir?
- Deney grubu ve kontrol grubunun “müziksel beceri ölçme aracı” ön test puan ortalamaları arasında, müziksel gelişim davranış düzeyi açısından anlamlı bir fark var mıdır?
- Deney grubu “müziksel beceri ölçme aracı” ön test ve son test puan ortalamaları arasında müziksel gelişim davranış düzeyleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?
- Kontrol grubu “müziksel beceri ölçme aracı” ön test ve son test puan ortalamaları arasında müziksel gelişim davranış düzeyleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?
- Deney grubu ve kontrol grubunun “müziksel beceri ölçme aracı” son test puan ortalamaları arasında, müziksel gelişim davranış düzeyi açısından anlamlı bir fark var mıdır?

1.13. Önem

Okul öncesi dönemde çocuğun bedensel, ruhsal ve zihinsel sağlığını koruyarak geliştirebilmede; müziksel ve diğer zeka türlerinin gelişimine katkıda bulunmada müzik eğitiminin önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir. Nitekim çok eski devirlerden bu yana, müzik bireyin ve toplumun yaşantısında hep ön planda yer alan bir eğitici etken olarak görülmüş; bu amaçla insan eğitiminde önemle yer almıştır.

Yaratıcılığı esas alan ve bir ses sanatı olan müziğin; okul öncesi dönemde öğretim yöntemi olarak çok çeşitli biçimlerde kullanılabileceği düşünülmektedir. Ancak ağırlıklı olarak ses eğitimi ve çalgı eğitimini içine alan öğretim yöntemlerine etkili bir biçimde yer verilmediği ve buna uygun bir dağarcığın oluşturulmadığı görülmektedir.

Okul öncesi dönem çocuklarına müzik eğitiminde uygulanan programların bir çerçeve program olmaktan öte fazlaca bir işlevinin olmadığı, çocuğun yaşı ve düzeyine uygun olarak yapılması gereken müzik eğitimine yöntem ve kapsam olarak cevap veremediği görülmekte; ayrıca bu doğrultuda hazırlanan ders materyallerinin de bu gerekliliklere uygun olmadığı ve ihtiyacı karşılamadığı düşünülmektedir.

Okul öncesi düzeyde müzik eğitimi veren öğretmenlerin ses eğitimi konusunda yeterli bilgiye sahip olması, sesin özellikleri ve ses eğitimi uygulamaları konusunda donanımlı olması gerekmektedir. Ancak okul öncesinde müzik derslerini yapan öğretmenlerin branş öğretmeni olmaması; bunun yanında, müzik derslerini yapmak durumunda olan sınıf öğretmenlerinin de müzik eğitiminin gereklerine tam olarak cevap verememeleri, bu yaş grubunun müzik eğitimi konusunda sorunların bulunduğunu göstermektedir. Bu sorunlar, aşağıda kısaca özetlendiği şekilde;

- a. Okul öncesi eğitimi müzik eğitim programının kapsam ve içerik açısından yeterli olmaması,
- b. Okul öncesi öğrencilerinin müzik eğitimi için hazırlanmış düzeye uygun çocuk şarkıları dağarının yok denecek kadar az olması, olanların da söz, anlam ve müziksel özellikler açısından çocuğun düzeyine uygun olmaması,
- c. Okul öncesi öğrencilerinin müzik eğitimini gerçekleştirecek ana sınıfı öğretmenlerinin yetenek, müzik alanı bilgisi ve müzik öğretim yöntem ve teknikleri konusunda yeterli olamadıkları biçiminde belirtilebilir.

Buradan yola çıkarak araştırma okul öncesi eğitimi kapsamında verilen müzik eğitimi ile ilgili program, uygulama ortamları, öğreticilerin bu uygulamalardaki yeterliği ve kullanılan çocuk şarkılarının uygunluğu açısından elde edilecek veriler ile getirilecek öneriler açısından önemli görülmektedir.

1.14. Sınırlılıklar

1. Araştırmada uygulanan anket, Bursa ili merkez ilçelerinde (Osmangazi, Nilüfer, Yıldırım) ilköğretim okulu bünyesinde ya da bağımsız olarak faaliyetini sürdürmekte olan okul öncesi eğitimi kurumları ile sınırlıdır.
2. Araştırma bir deney bir kontrol grubu ile sınırlıdır.
3. Araştırma, araştırmacının oluşturduğu şarkı dağarcığı ile yapılan müzik etkinlikleri ve okul öncesi öğretmenin uygulamakta olduğu müzik etkinlikleri ile sınırlıdır.

1.15. İlgili Tanımlar

Okul Öncesi Eğitim: Okul Öncesi Eğitimi, doğumdan zorunlu eğitim yaşına kadar, çocukların gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve yetenekleri göz önüne

alınarak, çocukların sağlıklı bir biçimde fiziksel, duygusal, dil, sosyal ve zihinsel yönden gelişimlerini sağlayıcı, olumlu kişilik temellerinin atıldığı, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkarıldığı, çocukların kendilerine güven duymalarının sağlandığı, ebeveyn ve eğitimcilerin etkin olduğu sistemli bir eğitimidir (Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği, 2004).

Anaokulu: 3-6 yaş arası çocukların bakım ve eğitimlerini sağlayan kuruluşlardır (Başal, 2005).

Ana Sınıfı: 4-6 yaş çocukların eğitimi amacı ile ilköğretim okullarının bünyesinde açılan sınıflardır (Başal, 2005).*

Program: Yapılacak bir işin bölümlerini, bu bölümlerin sırasını ve zamanını gösteren tasarı, planlamadır (Ertuğrul, 2009).

Müzik: Belli bir amaç ve yöntemle belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bütündür (Uçan, 1994).

Müzik Eğitimi: Bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yolu ile amaçlı olarak değişiklikler oluşturma sürecidir (Uçan, 1994).

Absolut Kulak: “Kesin işitme” anlamındadır. Kesin işitmede karşılaştırmaya (başka seslerle karşılaştırma sayesinde sesi bulmaya) gerek yoktur. Herhangi bir ses, doğrudan doğruya duyulur duyulmaz tereddütsüz bilinir (Say, 1985).

Artikülasyon: Ses eğitiminde havanın ses tellerinden geçip dil, çene, dişler, dil ve damakta biçimlenip ses, hece ve kelimeler halinde işlenmesidir (Lingua, 2010).

---

* 28. 08.2003 tarih ve 25212 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğininin 15. Maddesine göre 72 ayını dolduran çocuklar ilköğretime kayıt yaptırmakta iken; bu durum “ilkokulların birinci sınıfına kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarı ile 66 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır” şeklinde değiştirilmiş, 21.07.2012 tarih ve 28360 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe girmiştir. Yeni duruma göre 30 Eylül 2012 tarihi itibarı ile 37-66 ay arasındaki çocukların anaokulunda veya uygulama sınıfında, 48-66 ay arasındaki çocukların ise ana sınıfında okul öncesi eğitim almaları sağlanacaktır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, araştırmada verileri toplamada kullanılan araçlar ve araçların geliştirilmesi, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler ile araştırmanın amacına ulaşabilmesi, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi için alınan önlemler ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

2.1.Araştırma Modeli

Bu araştırmada “genel tarama” ve “ön test- son test kontrol gruplu deneme modeli” kullanılmıştır.

Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da evrenden alınacak bir grup örnek ya da örnekleme üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Ön test- son test kontrol gruplu deneme modellerinde yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. Her iki gruba da deney öncesi ve sonrası ölçmeler yapılır (Karasar, 2008).

Araştırmanın temellendirilmesi için öncelikle belgesel tarama yapılarak konu ile ilgili kaynaklar incelenmiş, ölçme araçlarının yapılandırılabilmesi için konusunda uzman kişilerin görüşlerine başvurulmuştur.

Anket: Bu aşamada, uzman görüşleri alınarak son haline getirilen ve 31 sorudan oluşan anket uygulanmıştır.

Ön test: Bu aşamada, oluşturulan ölçme aracı uygulanmış ve uzmanlar gerekli gözlemleri yaparak alınan sonuçları formlar üzerinde işaretlemişlerdir.

Uygulama: Bu aşamada, hazırlanan şarkı dağarcığı kullanılarak 12 hafta süre ile haftada 1 defa olmak üzere araştırmacı tarafından müzik eğitimi uygulamaları yapılmıştır.

Son test: Bu aşamada, 12 haftalık uygulama süreci sonrasında ön testte uygulanan ölçme aracı tekrar uygulanarak uzmanlar tarafından gerekli gözlemler yapılmıştır.

2.1.1. Deneysel işleme hazırlık

Araştırmaya konu olan okul öncesi eğitiminde müzik eğitiminin kullanımına yönelik olarak; okul öncesinde müzik eğitimi uygulamaları ve çocuğun müziksel gelişimi ile ilgili olarak belgesel taramanın yanı sıra uzman görüşlerine de başvurulmuştur. Okul öncesi müzik eğitime ilişkin olarak araştırma sürecinde gerçekleşmesi beklenen amaç ve kazanımlar Milli Eğitim Bakanlığının hazırladığı okul öncesi eğitim programına göre belirlenmiştir (Ek 1). Alınan uzman görüşleri ve belirlenen amaç ve kazanımlar doğrultusunda ön test ve son test aşamalarında kullanılacak olan araç hazırlanmıştır (Ek 4). Araştırmanın uygulama sürecinde kullanılacak olan “şarkı dağarcığı” uzman görüşü alınarak, yıllık plan örneğindeki kavram ve belirli gün ve haftalara göre; çocukların dil ve müziksel gelişimlerinin ön planda tutulduğu, hedeflenen yaş grubunun ses sınırları ile Türk dili özellikleri ve söz-müzik (prozodi) ilişkisi dikkate alınarak hazırlanmıştır (Ek 3). Müzik eğitimi sürecinde gerçekleştirilen etkinlikler hazırlanan “şarkı dağarcığı”na uygun olarak; ses eğitimi sürecinde yer alan nefes ve gevşeme çalışmaları, dil ve konuşma çalışmaları, tartım çalışmaları, öykünme çalışmaları, kulak eğitimi çalışmaları olmak üzere çocukların gelişim özellikleri dikkate alınarak seçilmiştir. Uygulama aşamasında gerçekleştirilen etkinlikler günlük planlarda haftalara göre verilmiştir (Ek 2). Uygulama aşamasına geçilmeden önce örneklem grubuna ön test aşaması uygulanmış, araştırmacı ve bir alan uzmanı gerekli değerlendirmeleri yaparak formlar üzerinde işaretlemiştir.

2.1.2. Uygulama

Uygulama sürecinde, hazırlık aşamasında planlanan eğitim etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Uygulama süreci, eğitim sürecinin amacına ulaşması açısından 12 hafta olarak belirlenmiştir. Etkinliklerin uygulama saati, uygulamanın gerçekleştirileceği anaokulunun eğitim programı incelenerek her Çarşamba 13:30 olarak belirlenmiştir. Etkinlikler okul öncesi eğitim programlarında 6 yaş grubuna yönelik olarak verilen 30-35 dakikalık müzik etkinlikleri süresi dikkate alınarak, maksimum 35 dakikayı geçmeyecek şekilde gerçekleştirilmiştir. Deneysel işlem süreci sona erdiğinde araştırmacı ve alan uzmanı, ölçme aracı ile gerekli değerlendirmeleri son test aşaması için tekrar yapmışlardır.

2.2. Araştırma Evren ve Örneklemi

Araştırmada iki ayrı evren ve örneklem grubu bulunmaktadır.

a. Bu aşamada araştırma evrenini Bursa ili merkez ilçelerinde (Osmangazi, Nilüfer, Yıldırım) ilköğretim okulu bünyesinde ya da bağımsız olarak faaliyetini sürdürmekte olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri, örneklemini ise adı geçen her ilçeden rastlantısal olarak seçilen 20 okul öncesi kurum ve bu kurumlarda görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Toplamda 60 okul öncesi kurum ve 202 okul öncesi öğretmenine ulaşılmıştır.

b. Bu aşamada araştırmanın evrenini 2011-2012 eğitim- öğretim yılında Bursa ili sınırları içinde bulunan, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda okul öncesi eğitim alan 6 yaş grubu çocuklardan oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunda 6 yaş grubunda eğitim alan iki ana sınıfından biri deney grubunu, diğeri ise kontrol grubunu oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında örnekleme oluşturan deney ve kontrol grubu öğrenci sayıları Tablo 2.2.1’de gösterilmiştir.

Tablo 2.2.1. Araştırma Örnekleme

Öğrenci Grupları	Öğrenci Sayısı
Deney Grubu	23
Kontrol Grubu	21
Toplam	44

Tablo 2.2.1 incelendiğinde örnekleme grubundaki deney grubunu 23, kontrol grubunu 21 çocuğun oluşturduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımları Tablo 2.2.2’de belirtilmiştir.

Tablo 2.2.2. Örnekleme Yer Alan Deney ve Kontrol Grubu Çocukların Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	Grup				Toplam	
	Deney		Kontrol			
	n	%	n	%	n	%
Kız	12	52,2	13	61,9	25	56,8
Erkek	11	47,8	8	38,1	19	43,2
Toplam	23	100	21	100	44	100

Tablo 2.2.2 incelendiğinde örnekleme alınan çocukların 23’ünün deney grubunda, 21’inin kontrol grubunda yer aldığı görülmektedir. Deney grubunda yer alan çocukların %52,2’si kız, %47,8’si erkek iken; kontrol grubunda yer alan çocukların %61,9’u kız, % 38,1’i erkektir.

Tablo 2.2.3'te deney ve kontrol gruplarındaki çocukların anne ve babalarının eğitim düzeylerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2.2.3. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Çocukların Anne Babalarının Eğitim Düzeylerinin Gruplara Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Deney Grubu				Kontrol Grubu			
	Anne		Baba		Anne		Baba	
	f	%	f	%	f	%	f	%
İlkokul	1	4,3	1	4,3	1	4,7	1	4,7
Ortaokul	-	-	2	8,6	3	14,3	3	14,3
Lise ve Dengi	7	30,5	8	34,8	12	57,2	9	42,9
Üniversite/Lisans	15	65,2	10	43,7	5	23,8	8	38,1
Üniversite/Lisansüstü	-	-	2	8,6	-	-	-	-
Toplam	23	100	23	100	21	100	21	100

Tablo 2.2.3 incelendiğinde deney grubundaki çocukların annelerinin %65,2'sinin üniversite mezunu, %30,5'inin lise ve dengi okul mezunu, %4,3'ünün ilkokul mezunu oldukları; babalarının ise %8,6'sının üniversite/lisansüstü mezunu, %43,7'sinin üniversite/lisans mezunu, %34,8'inin lise ve dengi okul mezunu, %8,6'sının ortaokul mezunu ve % 4,3'ünün ilkokul mezunu oldukları görülmektedir. Kontrol grubundaki çocukların annelerinin %23,8'i üniversite mezunu, %57,2'si lise ve dengi okul mezunu, %14,3'ü ortaokul mezunu ve %4,7'si ilkokul mezunu; babalarının %38,1'i üniversite mezunu, %42,9'u lise ve dengi okul mezunu, %14,3'ü ortaokul mezunu ve %4,7'si de ilkokul mezunudur.

Tablo 2.2.4'te deney ve kontrol gruplarındaki çocukların anne ve babalarının meslek gruplarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2.2.4 Deney ve Kontrol Gruplarındaki Çocukların Anne Babalarının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Mesleği	Deney Grubu				Kontrol Grubu			
	Anne		Baba		Anne		Baba	
	f	%	f	%	f	%	f	%
İşçi	3	13,1	4	17,4	2	9,5	5	23,8
Memur	1	4,3	-	-	-	-	-	-
Öğretmen	6	26,2	5	21,8	2	9,5	2	9,5
Sağlık Personeli	4	17,4	-	-	-	-	-	-
Polis	-	-	1	4,3	-	-	2	9,5
Mühendis	1	4,3	2	8,7	-	-	2	9,5
Serbest	5	21,8	9	39,1	3	14,3	8	38,1
Ev Hanımı	1	4,3	-	-	11	52,4	-	-
Teknisyen	1	4,3	-	-	2	9,5	1	4,8
Diğer	1	4,3	2	8,7	1	4,8	1	4,8
Toplam	23	100	23	100	21	100	21	100

Deney grubundaki çocukların annelerinin tamamına yakınının çalıştığı, kontrol grubundaki çocukların annelerinin %52,4'ünün ev hanımı; deney grubundaki babaların %39,1'inin ve kontrol grubundaki babaların %38,1'inin serbest meslek sahibi oldukları görülmektedir.

Tablo 2.2.5'te deney ve kontrol gruplarındaki çocukların anne ve babalarının yaş aralığına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2.2.5. Deney ve Kontrol Gruplarındaki Çocukların Anne Babalarının Yaş Dağılımı

Yaş	Deney Grubu				Kontrol Grubu			
	Anne		Baba		Anne		Baba	
	f	%	f	%	f	%	f	%
20-29	2	8,7	1	4,3	5	23,8	-	-
30-39	15	65,1	10	43,5	15	71,4	15	71,4
40-49	6	26,2	11	47,9	1	4,8	6	28,6
50-59	-	-	-	-	-	-	-	-
60-69	-	-	1	4,3	-	-	-	-
Toplam	23	100	23	100	21	100	21	100

Tablo 2.2.5 incelendiğinde deney grubundaki annelerin yarıdan fazlasının 30-39 yaş aralığında; babaların ise %43,5 'inin 30-39, %47,9'unun 40-49 yaş aralığında oldukları görülmektedir. Deney grubundaki bir çocuğun babası 60-69 yaş aralığındadır. Kontrol grubundaki çocukların anne ve babalarının büyük çoğunluğunun 30-39 yaş aralığında oldukları gözlenmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmesi

Veri toplama araçlarının geliştirilmesi aşamasında öncelikle, araştırmanın temellendirilmesi için konuyla ilgili literatür (tez, kitap, makale, bilimsel araştırma, internet ortamı vb.) incelenmiş olup elde edilen verilerin yardımıyla ölçme araçlarının kavramsal yapısı ve genel çerçevesi belirlenmiştir.

Araştırmada;

- Okul öncesinde müzik eğitimini gerçekleştiren öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesine ilişkin anket formu (Ek 5),

- Örneklemedeki çocukların ailelerine ilişkin bilgi formu (Ek 6),
- Örneklemedeki çocukların müzik eğitimi performanslarına ilişkin becerileri ölçme aracı olmak üzere 3 çeşit veri toplama aracı kullanılmıştır.

2.3.1. Anket formu

Anket formu, okul öncesinde müzik eğitimi veren öğretmenlerin müzik eğitimi ile ilgili görüşlerini tespit etmek amacı ile hazırlanmıştır (Ek 5). Anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğretmenlerin kişisel bilgileri yer almaktadır. İkinci bölüm alan bilgilerinden oluşmaktadır. Bu bölümde alan bilgileri ve ilgili görüşlerin yer aldığı 31 soru bulunmaktadır. Bu sorular müzik eğitiminin gerçekleştiği ortam, kullanılan materyallerin yeterlikleri, müzik alan bilgisi ile ilgili yeterlikler konularını içermektedir. Üçüncü bölümde öğretmenlerin konu ilgili farklı görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Anket sorularının hazırlanması aşamasında okul öncesi müzik eğitimi alanında uzman kişilerin görüşlerine başvurularak kapsam geçerliliği sağlanmıştır.

2.3.2. Aile bilgi formu

Deney ve kontrol gruplarının veli profilinin denklliğini belirlemek amacı ile hazırlanmış ve uygulanmış formdur (Ek 6).

2.3.3. Müziksel beceri ölçme aracı

Müziksel beceri ölçme aracı araştırmacının kendisi tarafından, örneklem grubundaki çocukların eğitim süreci öncesi ve sonrasındaki müzik eğitimi becerilerine ilişkin belirlemelerin yapılabilmesi amacı ile oluşturulmuş; (5) çok iyi, (4) iyi, (3) orta, (2) ortanın altı, (1) zayıf olmak üzere 5'li likert ölçeği kullanılmıştır. Ölçme aracı hazırlanırken maddeler önce Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalındaki 3 öğretim üyesine ayrı ayrı verilmiş; düzeltilen ve çıkarılması gereken maddeler ayarlandıktan sonra ölçek son

haline getirilmiştir. Müziksel Beceri Ölçme Aracı Güvenirlik Katsayısı .70 olarak belirlenmiştir. Bu katsayı ölçeğin güvenilir olduğunu (Büyüköztürk, 2007) göstermektedir.

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada verilerin toplanması; ilgili literatürün taranması, 1. örneklem grubu olan okul öncesi öğretmenlerine anket uygulanması, okul öncesi 6 yaş grubu çocuklardan oluşan 2. örneklem grubuna ön test uygulamasının yapılması, araştırmanın eğitim sürecinin uygulanması ve son test uygulamasının yapılması aşamalarından oluşmaktadır.

Araştırmanın uygulama sürecinde okul öncesi eğitimin ilke ve amaçlarına uygun olarak ve ayrıca uzman görüşleri de alınarak araştırmacı tarafından hazırlanan şarkı dağarcığı kullanılarak müzik eğitimi gerçekleştirilmiştir.

12 haftalık eğitim süreci sonunda son test uygulaması yapılmıştır. Son test aşamasında araştırmacı ve bir alan uzmanı, ölçme aracı ile ilgili gerekli değerlendirmeleri yapmışlardır. Araştırmacı ve uzmanın ölçme aracında yapmış oldukları değerlendirmelerin tutarlı olup olmadığını belirlemek üzere Intraclass Correlation Coefficient testi yapılmıştır.

Araştırmacı ve uzmanın deney öncesi ve deney sonrası verdikleri puanların birbirleri ile tutarlılığına ilişkin olarak yapılan Intraclass Correlation Coefficient testi sonucunda Intraclass Correlation katsayısı .70 olarak belirlenmiştir. Buna göre iki hakemin ölçme aracına vermiş oldukları puanlar uyumluluk göstermektedir.

2.5. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın genel amacı ve ana problemi çerçevesinde cevapları aranan alt problemlere yönelik olarak toplanan veriler bilgisayara aktarılarak istatistiksel çözümler için SPSS 13.0 (Statistical Package For Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için, 0.05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

2.5.1. Anket uygulamalarına ilişkin verilerin çözümlenmesi

Anket uygulamalarından elde edilen bulguların istatistiksel olarak ifade edilmesinde, frekans (f), yüzde (y) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) kullanılmıştır. Ankette kullanılan olumlu ve olumsuz önermelerin yorumlanmasında aritmetik ortalama Tablo 2.5.1.1'de gösterilen puan aralıkları esas alınarak yapılmıştır.

Tablo 2.5.1.1. Ankete İlişkin Görüşlerin Puan Aralıkları

Puan Aralıkları	Görüşler
1,00-1,80	Kesinlikle Katılmıyorum
1,81-2,60	Katılmıyorum
2,61-3,40	Kısmen Katılıyorum
3,41-4,20	Katılıyorum
4,21-5,00	Kesinlikle Katılıyorum

2.5.2. Ön test ve son test uygulamalarına ilişkin verilerin çözümlenmesi

Hazırlanan şarkı dağarcığının çocukların müziksel gelişim düzeyleri üzerindeki etkisini belirlemek amacı ile yapılan ölçümlerde deney ve kontrol grupları için ön test ve son test arasındaki değişim puanları elde edilmiş, bu değişim puanlarının analizi t-testi yolu ile yapılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Anket Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi etkinliklerini gerçekleştiren öğretmenlerin müzik eğitimi ile ilgili görüşlerini tespit etmek amacı ile uygulanan anketten toplanan verilerin istatistiksel çözümlenmeleri sonucunda elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir. Genel ortalama ($\bar{X}$) 1,00-1,80 kesinlikle katılmıyorum, 1,81-2,60 katılmıyorum, 2,61-3,40 kısmen katılıyorum, 3,41- 4,20 katılıyorum, 4,21-5,00 kesinlikle katılıyorum şeklinde derecelendirilmiştir.

Tablo 3.1.1’de, çalıştıkları okulda müziksel etkinlikleri gerçekleştirebilecekleri uygun ortam bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.1. Çalıştıkları Okulda Müziksel Etkinlikleri Gerçekleştirebilecekleri Ortama İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Çalıştığım okulda etkinlikleri gerçekleştirebileceğim uygun ortam bulunmaktadır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		70	34,6	3,94
Katılıyorum		66	32,7	
Kısmen Katılıyorum		53	26,2	
Katılmıyorum		10	5,0	
Kesinlikle Katılmıyorum		3	1,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.1’de de görüldüğü gibi; “çalıştığım okulda etkinlikleri gerçekleştirebileceğim uygun ortam bulunmaktadır” ifadesine ankete katılan öğretmenlerin %34,6’sı kesinlikle katıldıklarını, %32,7’si katıldıklarını, %26,2’si kısmen katıldıklarını, %5’i katılmadıklarını, %1,5’i kesinlikle katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,94 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin çalıştıkları okullarda etkinlikleri gerçekleştirebilecekleri uygun ortamların bulunduğunu düşündükleri söylenebilir.

Tablo 3.1.2’de çalışılan ortamların yeterince ışıklı, temiz ve havalandırılmış ortamlar olup olmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 3.1.2. Çalışılan Ortamın Işıklı, Temiz, Havalandırılmış Olmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Bu ortam yeterince ışıklı, temiz, havalandırılmış bir ortamdır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		87	43,1	4,00
Katılıyorum		55	27,2	
Kısmen Katılıyorum		40	19,8	
Katılmıyorum		13	6,4	
Kesinlikle Katılmıyorum		7	3,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.2’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 43,1’i çalıştıkları ortamın yeterince temiz, ışıklı ve havalandırılmış olduğu ifadesine kesinlikle katılırken; %27,2’si katıldığını, %19,8’i kısmen katıldığını, % 6,4’ü katılmadığını, %3,5’i kesinlikle katılmadığını belirtmektedir. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 4,00 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin çalıştıkları ortamların yeterince ışıklı, temiz ve havalandırılmış olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3.1.3’de okul öncesi eğitim kurumlarında çocuğun gelişim düzeyine uygun etkinlik köşelerinin bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.3. Çalışılan Kurumda Çocuğun Gelişim Düzeyine Uygun Etkinlik Köşelerinin Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Çalıştığım kurumda çocuğun gelişim düzeyine uygun etkinlik köşeleri bulunmaktadır. (Evcilik Köşesi, Blok Köşesi, Fen ve Matematik Köşesi, Müzik Köşesi vb.)		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		74	36,6	3,98
Katılıyorum		71	35,1	
Kısmen Katılıyorum		42	20,8	
Katılmıyorum		9	4,5	
Kesinlikle Katılmıyorum		6	3,0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.3’te de görüldüğü gibi “çalıştığım kurumda çocuğun gelişim düzeyine uygun etkinlik köşeleri bulunmaktadır” ifadesine öğretmenlerin % 36,6’sı kesinlikle katıldığını, % 35,1’i katıldığını, % 20,8’i kısmen katıldığını, % 4,5’i katılmadığını, % 3’ü kesinlikle katılmadığını belirtmektedir. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,98 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin çalıştıkları kurumlardaki etkinlik köşelerinin çocukların gelişim düzeyine uygun olduğunu düşündükleri görülebilir.

Tablo 3.1.4’te okul öncesi eğitim kurumlarında müzik köşelerinde, etkinliklerin gerçekleştirilebileceği materyallerin bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.4. Müzik Köşesinde Etkinliklerin Gerçekleştirilebileceği Materyallerin Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik köşesinde etkinlikleri gerçekleştirebileceğim materyaller bulunmaktadır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		62	30,7	3,77
Katılıyorum		66	32,7	
Kısmen Katılıyorum		43	21,3	
Katılmıyorum		28	13,8	
Kesinlikle Katılmıyorum		3	1,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60 1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.4’te görüleceği gibi “müzik köşesinde etkinlikleri gerçekleştirebileceğim materyaller bulunmaktadır” ifadesine öğretmenlerin % 30,7’si kesinlikle katıldığını, % 32,7’si katıldığını, % 21,3’ü kısmen katıldığını, %13,8’i katılmadığını, %1,5’i kesinlikle katılmadığını belirtmektedir. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,77 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin etkinlikleri gerçekleştirirken müzik materyalleri konusunda sıkıntı çekmedikleri düşünülebilir.

Tablo 3.1.5'te müzik köşesinde ritim çalgıların bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.5. Müzik Köşesinde Ritim Çalgılarının (Ksilofon, Metalofon, Def, Davul vb.) Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Bu materyaller içerisinde ritim çalgıları (ksilofon, metalofon, def, davul, çelik üçgen vb.) bulunmaktadır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		57	28,2	3,72
Katılıyorum		64	31,7	
Kısmen Katılıyorum		56	27,7	
Katılmıyorum		19	9,4	
Kesinlikle Katılmıyorum		6	3,0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.5'te görüleceği gibi öğretmenlerin % 28,2'si "bu materyaller içerisinde ritim çalgıları (ksilofon, metalofon, def, davul, çelik üçgen) bulunmaktadır" ifadesine kesinlikle katılırken, %31,7'si katılmakta, %27,7'si kısmen katılmakta, %9,4'ü katılmamakta, % 3'ü kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,72 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre müzik köşelerinde etkinliklerde kullanılacak ritim çalgılarının yeterli düzeyde olduğu söylenilebilir. Tablo 3.1.4 ile Tablo 3.1.5 karşılaştırıldığında okul öncesi eğitim kurumlarında etkinlikler için kullanılacak müzik materyallerinin yeterli olduğu düşünülebilir.

Tablo 3.1.6’da sınıftaki etkinlikler için yararlanılabilecek müzik seti, CD, DVD vb. elektronik araçların bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.6. Sınıfta Etkinlikler İçin Yararlanılabilecek Müzik Seti, CD, DVD vb. Elektronik Araçların Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Sınıfta etkinlikler için yararlanabileceğim müzik seti, CD, DVD vb. elektronik araçlar bulunmaktadır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		11	5,5	3,42
Katılıyorum		107	53,0	
Kısmen Katılıyorum		49	24,2	
Katılmıyorum		27	13,3	
Kesinlikle Katılmıyorum		8	4,0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.6’da da görüldüğü gibi “sınıfta etkinlikler için yararlanabileceğim müzik seti, CD, DVD vb. elektronik araçlar bulunmaktadır” ifadesine öğretmenlerin % 5,5’i kesinlikle katılırken, % 53’ü katılmakta, % 24,2’si kısmen katılmakta, % 13,3’ü katılmamakta, % 4’ü kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,42 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre sınıfta etkinlikler için yararlanılabilecek yeterli düzeyde elektronik araç bulunduğu düşünülebilir.

Tablo 3.1.7’de sınıftaki etkinlikler için yararlanabilecekleri çocuk müziği örneklerinin bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.7. Sınıfta Etkinlikler İçin Yararlanılabilecek Çocuk Müziği Örneklerinin Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Sınıfta etkinlikler için düzeye uygun yararlanabileceğim çocuk müziği örnekleri bulunmaktadır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		77	38,1	3,83
Katılıyorum		52	25,7	
Kısmen Katılıyorum		43	21,3	
Katılmıyorum		23	11,4	
Kesinlikle Katılmıyorum		7	3,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.7’de de görüleceği gibi ankete katılan öğretmenlerin % 38,1’i “sınıfta etkinlikler için düzeye uygun yararlanabileceğim çocuk müziği örnekleri bulunmaktadır” ifadesine kesinlikle katılırken, % 25,7’si katılmakta, % 21,3’ü kısmen katılmakta, %11,4’ü katılmamakta, % 3,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,83 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin etkinlikler için yararlanabilecekleri çocuk müziği örneklerinin yeterli olduğu düşünülebilir.

Tablo 3.1.8’de sınıfta etkinlikler için yararlanılabilecek görsel materyallerin bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.8. Sınıfta Etkinlikler İçin Yararlanılabilecek Görsel Materyallerin (Müzik Aletlerinin Olduğu Kartlar, Fotoğraflar vb.) Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler		
	f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum	37	18,3	3,38
Katılıyorum	50	24,8	
Kısmen Katılıyorum	76	37,6	
Katılmıyorum	32	15,8	
Kesinlikle Katılmıyorum	7	3,5	
Toplam	202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.8’de de görüleceği gibi öğretmenlerin % 18,3’ü “sınıftaki etkinlikler için yararlanabileceğim görsel materyaller (müzik aletlerinin olduğu kartlar, fotoğraflar vb.) bulunmaktadır” ifadesine kesinlikle katılırken, % 24,8’i katılmakta, % 37,6’sı kısmen katılmakta, % 15,8’i katılmamakta, % 3,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,38 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde yararlanabilecekleri görsel materyallerin tam anlamıyla yeterli düzeyde olmadığı düşünülebilir.

Tablo 3.1.9’da okul öncesi eğitim programlarının, müzik eğitiminin gerektirdiği kapsam ve içerik açısından yeterli olup olmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 3.1.9. Okul Öncesi Eğitim Programlarının Müzik Eğitiminin Gerektirdiği Kapsam ve İçerik Açısından Yeterliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Okul öncesi eğitim programları, müzik eğitiminin gerektirdiği kapsam ve içerik açısından yeterli ayrıntıdadır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		24	11,9	3,25
Katılıyorum		58	28,7	
Kısmen Katılıyorum		72	35,6	
Katılmıyorum		41	20,3	
Kesinlikle Katılmıyorum		7	3,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.9’den da görüleceği gibi öğretmenlerin % 11,9’u “okul öncesi eğitim programlarının, müzik eğitiminin gerektirdiği kapsam ve içerik açısından yeterli ayrıntıdır” ifadesine kesinlikle katılırken, % 28,7’si katılmakta, % 35,6’sı kısmen katılmakta, % 20,3’ü katılmamakta, % 3,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,25 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin okul öncesi eğitim programlarını, müzik eğitiminin gerektirdiği kapsam ve içerik açısından yeterli ayrıntıda bulmadıkları düşünülebilir.

Tablo 3.1.10’da okul öncesi eğitim programlarında önerilen müzik eğitimi için çalışma örneklerini içeren kapsamlı bir öğretmen el kitabı bulunup bulunmadığına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.10. Okul Öncesi Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi İçin Kapsamlı Bir Öğretmen El Kitabı Bulunmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Okul öncesi eğitim programlarında önerilen müzik eğitimi için çalışma örneklerini içeren kapsamlı öğretmen el kitabı bulunmaktadır.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		13	6,4	2,81
Katılıyorum		36	17,8	
Kısmen Katılıyorum		79	39,1	
Katılmıyorum		48	23,8	
Kesinlikle Katılmıyorum		26	12,9	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.10’da da görüleceği gibi öğretmenlerin % 6,4’ü “okul öncesi eğitim programlarında önerilen müzik eğitimi için çalışma örneklerini içeren kapsamlı öğretmen el kitabı bulunmaktadır” ifadesine kesinlikle katılırken, % 17,8’i katılmakta, % 39,1’i kısmen katılmakta, % 23,8’i katılmamakta, %12,9’u kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 2,81 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik eğitimi için kapsamlı bir öğretmen el kitabının olmadığı görüşünde oldukları düşünülebilir.

Tablo 3.1.11’de müzik etkinliklerini planlama ve uygulama konusundaki yeterliklerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.11. Müzik Etkinliklerini Planlama ve Uygulama Konusundaki Yeterliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinliklerini planlama ve uygulama konusunda yeterli bilgi ve birikime sahibim.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		24	11,9	3,38
Katılıyorum		61	30,2	
Kısmen Katılıyorum		86	42,6	
Katılmıyorum		28	13,8	
Kesinlikle Katılmıyorum		3	1,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.11’de de görüleceği gibi öğretmenlerin %11,9’u “müzik etkinliklerini planlama ve uygulama konusunda yeterli bilgi ve birikime sahibim” ifadesine kesinlikle katıldığını belirtirken, %30,2’si katıldığını, %42,6’sı kısmen katıldığını, %13,8’i katılmadığını, % 1,5’i kesinlikle katılmadığını belirtmektedir. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,38 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinliklerini planlama ve uygulama konusunda yeterli bilgi ve birikime sahip olmadıklarını düşündükleri söylenebilir.

Tablo 3.1.12’de müzik etkinlikleri için müzik aletlerini yeteri düzeyde kullanabilmelerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.12. Müzik Etkinlikleri İçin Müzik Aletlerini Yeterli Düzeyde Kullanabilmelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinlikleri için müzik aletlerini yeterli düzeyde kullanabiliyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		21	10,4	3,07
Katılıyorum		46	22,8	
Kısmen Katılıyorum		75	37,1	
Katılmıyorum		46	22,8	
Kesinlikle Katılmıyorum		14	6,9	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.12’den de görüleceği gibi öğretmenlerin % 10,4’ü “müzik etkinlikleri için müzik aletlerini yeterli düzeyde kullanabiliyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, %22,8’i katılmakta, % 37,1’i kısmen katılmakta, % 22,8’i katılmamakta, %6,9’u kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,07 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinlikleri için müzik aletlerini yeterli düzeyde kullanamadıkları düşünülebilir. Nitekim anketin 3. Bölümünde yer alan “görüşler” bölümünde öğretmenler klavyeli bir çalgı çalamamanın müzik etkinliklerinde büyük eksikliğini hissettiklerini, lisans düzeyinde klavyeli bir çalgının öğrenmenin gerekliliğini vurgulamaktadırlar.

Tablo 3.1.13’de müzik eğitiminde grup ve bireysel çalışmaları planlayabilmelerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.13. Müzik Eğitiminde Grup ve Bireysel Çalışmaları Planlayabilmelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik eğitiminde grup ve bireysel çalışmaları gerektiği gibi planlıyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		34	16,8	3,38
Katılıyorum		57	28,2	
Kısmen Katılıyorum		65	32,2	
Katılmıyorum		44	21,8	
Kesinlikle Katılmıyorum		2	1,0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.13’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin %16,8’i “müzik eğitiminde grup ve bireysel çalışmaları gerektiği gibi planlıyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 28,2’si katılmakta, %32,2’si kısmen katılmakta, %21,8’i katılmamakta, %1’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,38 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik eğitiminde grup ve bireysel çalışmaları gerektiği gibi planlayamadıkları düşünülebilir. Tablo 3.1.11 ile karşılaştırıldığında öğretmenlerin müzik etkinliklerini planlama konusunda kendilerini yeterli hissetmedikleri görülmektedir.

Tablo 3.1.14’de öğretmenlerin müzik etkinliklerinde ritim çalışmaları yapıp yapmadıklarına ilişkin görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.14. Müzik Etkinliklerinde Ritim Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinliklerinde ritim çalışmaları yapıyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		55	27,2	4,01
Katılıyorum		104	51,5	
Kısmen Katılıyorum		35	17,3	
Katılmıyorum		7	3,5	
Kesinlikle Katılmıyorum		1	0,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.14’den de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 27,2’si “müzik etkinliklerinde ritim çalışmaları yapıyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 51,5’i katılmakta, % 17,3’ü kısmen katılmakta, % 3,5’i katılmamakta, % 0,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 4,01 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinliklerinde ritim çalışmalarına yer verdiği düşünülebilir.

Tablo 3.1.15’de öğretmenlerin müzik etkinliklerinde ses eğitimi çalışmaları yapıp yapmadıklarına ilişkin görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.15. Müzik Etkinliklerinde Ses Eğitimi Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinliklerinde ses eğitimi çalışmaları yapıyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		27	13,3	3,40
Katılıyorum		69	34,2	
Kısmen Katılıyorum		73	36,1	
Katılmıyorum		24	11,9	
Kesinlikle Katılmıyorum		9	4,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.15’de de görüleceği gibi öğretmenlerin % 13,3’ü “ müzik etkinliklerinde ses eğitimi çalışmaları yapıyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, %34,2’si katılmakta, % 36,1’i kısmen katılmakta, % 11,9’u katılmamakta, %4,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,40 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinliklerinde ses eğitimi çalışmalarını yeterli düzeyde gerçekleştiremedikleri düşünülebilir.

Tablo 3.1.16’da müzik etkinliklerinde işitsel ayırlama yapıp yapmamalarına ilişkin öğretmen görüşlerin yer verilmektedir.

Tablo 3.1.16. Müzik Etkinliklerinde İşitsel Ayırlama Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinliklerinde işitsel ayırlama çalışmaları yapıyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		27	13,4	3,31
Katılıyorum		52	25,7	
Kısmen Katılıyorum		82	40,6	
Katılmıyorum		39	19,3	
Kesinlikle Katılmıyorum		2	1,0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.16’da da görüldüğü gibi öğretmenlerin %13,4’ü “müzik etkinliklerinde işitsel ayırlama çalışmaları yapıyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, %25,7’si katılmakta, %40,6’sı kısmen katılmakta, % 19,3’ü katılmamakta, %1’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,31 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinlikleri içerisinde işitsel ayırlama çalışmalarına yer vermedikleri düşünülebilir. Tablo 3.1.15 ile karşılaştırıldığında, müzik eğitiminde önemli yeri olduğu düşünülen ses eğitimi ve işitsel ayırlama çalışmalarına yer verilmediği görülmektedir.

Tablo 3.1.17’de müzik etkinlikleri içerisinde drama çalışmaları yapıp yapmadıklarına ilişkin görüşlerine öğretme görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.17. Müzik Etkinliklerinde Drama Çalışmaları Yapmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinliklerinde drama çalışmalarına yer veriyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		63	31,1	3,95
Katılıyorum		80	39,6	
Kısmen Katılıyorum		47	23,3	
Katılmıyorum		10	5,0	
Kesinlikle Katılmıyorum		2	1,0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.17’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 31,1’i “müzik etkinliklerinde drama çalışmalarına yer veriyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 39,6’sı katılmakta, %23,3’ü kısmen katılmakta, % 5’i katılmamakta, % 1’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,95 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinlikleri sırasında drama çalışmalarına ağırlıklı olarak yer verdiği düşünülebilir.

Tablo 3.1.18’de çocukları eğitsel amaçlı konserler götürüp götürmediklerine ilişkin öğretmenlerin görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.18. Çocukları Eğitsel Amaçlı Konserlere Götürmelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Çocukları eğitsel amaçlı konserlere götürüyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		2	1,0	1,99
Katılıyorum		12	6,0	
Kısmen Katılıyorum		41	20,3	
Katılmıyorum		74	36,6	
Kesinlikle Katılmıyorum		73	36,1	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.18’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 1,0’i “ çocukları eğitsel amaçlı konserlere götürüyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 6’sı katılmakta, % 20,3 kısmen katılmakta, % 36,6’sı katılmamakta, % 36,1’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 1,99 (katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin çocukları eğitsel amaçlı konserlere götürmedikleri söylenilebilir.

Tablo 3.1.19’da öğretmenlerin gerektiğinde müzik etkinliklerinin bir parçası olup olmadıklarına ilişkin görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.19. Gerektiğinde Müzik Etkinliklerinin Bir Parçası Olmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Gerektiğinde etkinliğin bir parçası oluyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		68	33,7	3,94
Katılıyorum		69	34,2	
Kısmen Katılıyorum		51	25,2	
Katılmıyorum		13	6,4	
Kesinlikle Katılmıyorum		1	0,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.19’da da görüleceği gibi öğretmenlerin % 33,7’si “gerektiğinde etkinliğin bir parçası oluyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 34,2’si katılmakta, % 25,2’si kısmen katılmakta, % 6,4’ü katılmamakta, % 0,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,94 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmektedir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin yaptıkları etkinliklerde gerektiğinde aktif olarak rol aldığı söylenilebilir.

Tablo 3.1.20’de öğretmenlerin müziği dinleme, rahatlama, drama vb. etkinlikler içerisinde kullanıp kullanmadıklarına ilişkin görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.20. Müziği Dinleme, Rahatlama, Drama vb. Etkinlikler İçerisinde Kullanmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müziği dinlenme, rahatlama, drama vb. pek çok etkinlik içerisinde kullanıyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		88	43,6	4,22
Katılıyorum		77	38,1	
Kısmen Katılıyorum		31	15,3	
Katılmıyorum		6	3,0	
Kesinlikle Katılmıyorum		0	0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.20’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 43,6’sı “müziği dinleme, rahatlama, drama vb. pek çok etkinlik içerisinde kullanıyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 38,1’i katılmakta, % 15,3’ü kısmen katılmakta, % 3’ü katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 4,22 (kesinlikle katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenler gerçekleştirdikleri pek çok etkinlik içerisinde müziği yoğun bir şekilde kullanmaktadırlar.

Tablo 3.1.21’de öğretmenlerin müzik etkinliklerinde çocukların hareket etmelerine fırsat verip vermediklerine ilişkin görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.21. Müzik Etkinliklerinde Çocukların Hareket Etmelerine Fırsat Vermelerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinliklerinde çocukların hareket etmelerine fırsat veriyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
	Kesinlikle Katılıyorum	112	55,4	4,40
	Katılıyorum	64	31,7	
	Kısmen Katılıyorum	22	10,9	
	Katılmıyorum	4	2,0	
	Kesinlikle Katılmıyorum	0	0	
	Toplam	202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.21’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 55,4’ü “müzik etkinliklerinde çocukların hareket etmelerine fırsat veriyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 31,7’si katılmakta, %10,9’u kısmen katılmakta, % 2’si katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 4,40 (kesinlikle katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ifadeye göre öğretmenlerin müzik etkinliklerinde çocukların hareket etmelerine fırsat verdikleri düşünülebilir. Tablo 3.1.1 ile karşılaştırıldığında öğretmenlerin etkinlikleri gerçekleştireceği ortamların uygunluğu açısından belirttikleri görüş ile paralellik gösterdiği görülmektedir.

Tablo 3.1.22’de çocukların ses özelliklerine uygun makamsal şarkılar bulup bulamamalarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.22. Çocukların Ses Özelliklerine Uygun Makamsal Şarkılar Bulmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Çocukların ses özelliklerine uygun makamsal şarkılar bulmakta güçlük çekiyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		46	22,8	3,75
Katılıyorum		61	30,2	
Kısmen Katılıyorum		72	35,6	
Katılmıyorum		14	6,9	
Kesinlikle Katılmıyorum		9	4,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.22’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 22,8’i “çocukların ses özelliklerine uygun makamsal şarkılar bulmakta güçlük çekiyorum” ifadesine kesinlikle katırken, % 30,22’si katılmakta, % 35,6’sı kısmen katılmakta, % 6,9’u katılmamakta, % 4,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,75 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin çocukların ses eğitimi için kullanabilecekleri, çocukların ses özelliklerine uygun makamsal şarkılar bulmakta güçlük çektikleri düşünülebilir.

Tablo 3.1.23'te çocukların ses özelliklerine uygun marşlar bulup bulamamalarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.23. Çocukların Ses Özelliklerine Uygun Marşlar Bulmalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Çocukların ses özelliklerine uygun marşlar bulmakta güçlük çekiyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		42	20,8	3,60
Katılıyorum		69	34,2	
Kısmen Katılıyorum		66	32,7	
Katılmıyorum		19	9,3	
Kesinlikle Katılmıyorum		6	3,0	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.23'te de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 20,8'si "çocukların ses özelliklerine uygun marşlar bulmakta güçlük çekiyorum" ifadesine kesinlikle katılırken, % 34,2'si katılmakta, % 32,7'si kısmen katılmakta, % 9,3'ü katılmamakta, % 3'ü kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,60 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin ses eğitimleri için çocukların ses özelliklerine uygun marşlar bulmakta güçlük çektikleri düşünülebilir.

Tablo 3.1.24'te çalışılan şarkılara çalgı ile eşlik etmekte güçlük çekip çekmemelerine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.24. Çalışılan Şarkılara Çalgı İle Eşlik Edebilmeye İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Çalışılan şarkılara çalgı ile eşlik etmekte güçlük çekiyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		46	22,8	3,58
Katılıyorum		68	33,7	
Kısmen Katılıyorum		58	28,7	
Katılmıyorum		19	9,4	
Kesinlikle Katılmıyorum		11	5,4	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.24'te de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 22,8'i "çalışılan şarkılara çalgı ile eşlik etmekte güçlük çekiyorum" ifadesine kesinlikle katılırken, % 33,7'si katılmakta, % 28,7'si kısmen katılmakta, % 9,4'ü katılmamakta, % 5,4'ü kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,58 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinliklerinde, çalgı çalma konusunda kendilerini yeterli hissetmedikleri düşünülebilir. Tablo 3.1.12 ile karşılaştırıldığında öğretmenlerin düşüncelerinin paralellik gösterdiği görülmektedir.

Tablo 3.1.25'te müzik etkinliklerinde çalıştıkları parçaların kayıtlı eşliklerini kullanıp kullanmamalarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.25. Çalışılan Şarkıların Kayıtlı Çalgı Eşliklerinin Ders İçerisinde Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Çalışılan parçaların kayıtlı çalgı eşliklerini ders içerisinde kullanıyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
	Kesinlikle Katılıyorum	53	26,2	3,69
	Katılıyorum	54	26,7	
	Kısmen Katılıyorum	78	38,6	
	Katılmıyorum	15	7,5	
	Kesinlikle Katılmıyorum	2	1,0	
	Toplam	202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.25'te de görüldüğü gibi öğretmenlerin %26,2'si "çalışılan parçaların kayıtlı çalgı eşliklerini ders içerisinde kullanıyorum" ifadesine kesinlikle katılırken, % 26,7'si katılmakta, % 38,6'sı kısmen katılmakta, % 7,5'i katılmamakta, % 1'i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,69 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre çalışılan parçaların kayıtlı çalgı eşliklerinin öğretmenlerin gerçekleştirdikleri eğitim sırasında büyük yardımcıları olduğu, çalgı çalma konusundaki yetersizliklerini bu şekilde gidermeye çalıştıkları düşünülebilir.

Tablo 3.1.26’da müzik etkinliklerinde klasik müzik, folk müzik, pop müzik gibi müzik çeşitlerinden yararlanıp yararlanmadıklarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.26. Müzik Etkinliklerinde Klasik Müzik, Folk Müzik, Pop Müzik Gibi Müzik Çeşitlerinden Yararlanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Müzik etkinliklerinde klasik müzik, folk müzik, pop müzik gibi müzik çeşitlerinden yararlanıyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		91	45,0	4,21
Katılıyorum		71	35,1	
Kısmen Katılıyorum		33	16,4	
Katılmıyorum		6	3,0	
Kesinlikle Katılmıyorum		1	0,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.26’dan da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 45’i “müzik etkinliklerinde klasik müzik, folk müzik, pop müzik gibi müzik çeşitlerinden yararlanıyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 35,1’i katılmakta, % 16,4’ü kısmen katılmakta, % 3’ü katılmamakta, % 0,5’i kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 4,21 (kesinlikle katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin müzik etkinliklerinde pek çok müzik çeşidinden yararlandıkları düşünülebilir.

Tablo 3.1.27’de Dalcroze yöntemi hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarına ve müzik etkinliklerinde bu yöntemi kullanıp kullanmadıklarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.27. Dalcroze Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma ve Müzik Etkinliklerinde Bu Yönteme Yer Vermeye İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	İfadeler	Dalcroze yöntemi ile ilgili bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum.		
		f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum		4	2,0	1,95
Katılıyorum		22	10,9	
Kısmen Katılıyorum		32	15,8	
Katılmıyorum		46	22,8	
Kesinlikle Katılmıyorum		98	48,5	
Toplam		202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.27’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 2’si “ Dalcroze yöntemi hakkında bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 10,9’u katılmakta, % 15,8’i kısmen katılmakta, % 22,8’i katılmamakta, % 48,5’i ise kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 1,95 (katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin Dalcroze yöntemi ve uygulamaları ile ilgili bilgi sahibi olmadıkları, bu yöntemi müzik etkinliklerinde kullanmadıkları görülmektedir.

Tablo 3.1.28’de Kodaly yöntemi hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarına ve müzik etkinliklerinde bu yöntemi kullanıp kullanmadıklarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.28. Kodaly Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma ve Müzik Etkinliklerinde Bu Yönteme Yer Vermeye İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	Kodaly yöntemi ile ilgili bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum.		
	f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum	4	2,0	1,87
Katılıyorum	15	7,4	
Kısmen Katılıyorum	30	14,9	
Katılmıyorum	55	27,2	
Kesinlikle Katılmıyorum	98	48,5	
Toplam	202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.28’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin % 2’si “ Kodaly yöntemi hakkında bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 7,4’ü katılmakta, % 14,9’u kısmen katılmakta, % 27,2’si katılmamakta, % 48,5’i ise kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 1,87 (katılmıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin Kodaly yöntemi ve uygulamaları ile ilgili bilgi sahibi olmadıkları, bu yöntemi müzik etkinliklerinde kullanmadıkları görülmektedir.

Tablo 3.1.29’de Orff- Schulwerk yöntemi hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarına ve müzik etkinliklerinde bu yöntemi kullanıp kullanmadıklarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.29. Orff- Schulwerk Yöntemi Hakkında Bilgi Sahibi Olma ve Müzik Etkinliklerinde Bu Yönteme Yer Vermeye İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	Orff-Schulwerk yöntemi ile ilgili bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum.		
	f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum	21	10,4	2,84
Katılıyorum	42	20,8	
Kısmen Katılıyorum	61	30,2	
Katılmıyorum	40	19,8	
Kesinlikle Katılmıyorum	38	18,8	
Toplam	202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.29’da da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 10,4’ü “ Orff- Schulwerk yöntemi hakkında bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 20,8’i katılmakta, % 30,2’si kısmen katılmakta, % 19,8’i katılmamakta, % 18,8’i ise kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 2,84 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin Orff- Schulwerk yöntemi ve uygulamaları hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları, bu yöntemi müzik etkinliklerinde gereklerine uygun şekilde kullanamadıkları düşünülmektedir.

Tablo 3.1.27, tablo 3. 1.28 ve tablo 3.1.29 kıyaslandığında öğretmenlerin çağdaş müzik öğretim yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmadıkları ve bu yöntemlere ait uygulamalara müzik etkinlikleri sırasında yer vermedikleri görülmektedir.

Tablo 3.1.30’da okul öncesi müzik eğitimi için hizmet içi eğitim programı, seminer, vb. çalışmalar düzenlenip düzenlenmediğine ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.30. Okul Öncesi Müzik Eğitimi İçin Hizmet İçi Eğitim Programı, Seminer vb. Çalışmaların Yeterliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Görüşler	Okul öncesi müzik eğitimi için hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalar düzenlenmektedir.		
	f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum	27	13,4	3,05
Katılıyorum	51	25,2	
Kısmen Katılıyorum	57	28,2	
Katılmıyorum	40	19,8	
Kesinlikle Katılmıyorum	27	13,4	
Toplam	202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.30’da da görüldüğü gibi öğretmenlerin % 13,4’ü “ okul öncesi müzik eğitimi için hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalar düzenlenmektedir” ifadesine kesinlikle katılmakta, % 25,2’si katılmakta, % 28,2’si kısmen katılmakta, % 19,8’i katılmamakta, % 13,4’ü kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,05 (kısmen katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin okul öncesi müzik eğitimi için hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalarını yeterli bulmadıkları düşünülebilir. Nitekim Tablo 3.1.27, Tablo 3.1.28 ve Tablo 3.1.29 ile karşılaştırıldığında, Dalcroze, Kodaly ve Orff-Schulwerk Yöntemleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmadıkları ve bu çağdaş müzik öğretim yöntemlerini müzik eğitimi etkinliklerinde kullanmadıkları düşünülen okul öncesi öğretmenlerinin; müzik eğitimi etkinliklerinde çok sıklıkla başvurabilecekleri bu yöntemler ve uygulamaları hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olmalarının büyük önem taşıdığı düşünülmektedir.

Tablo 3.1.31’de hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalara katılıp katılmamalarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmektedir.

Tablo 3.1.31. Hizmet İçi Eğitim Programı, Seminer vb. Çalışmalara Katılımlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri

İfadeler Görüşler	Hizmet içi eğitimi programı, seminer vb. çalışmalara katılıyorum.		
	f	%	$\bar{X}$
Kesinlikle Katılıyorum	51	25,2	3,46
Katılıyorum	49	24,3	
Kısmen Katılıyorum	64	31,7	
Katılmıyorum	18	8,9	
Kesinlikle Katılmıyorum	20	9,9	
Toplam	202	100	

Dereceleme:5,00-4,21 kesinlikle katılıyorum, 4,20-3,41 katılıyorum, 3,40-2,61 kısmen katılıyorum, 2,60-1,81 katılmıyorum, 1,80-1,00 kesinlikle katılmıyorum.

Tablo 3.1.31’de de görüldüğü gibi öğretmenlerin 25,2’si “hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalara katılıyorum” ifadesine kesinlikle katılırken, % 24, 3’ü katılmakta, % 31,7’si kısmen katılmakta, % 8,9’u katılmamakta, % 9,9’u kesinlikle katılmamaktadır. Bu ifadeye ilişkin genel ortalama 3,46 (katılıyorum) düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu genel ortalamaya göre öğretmenlerin hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalara katıldıkları düşünülebilir.

3.2. Hazırlanan Şarkı Dağarcığı ile Gerçekleştirilen Müzik Eğitimi Etkinliklerinin Etkililiğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde deney ve kontrol grubundaki çocukların müziksel gelişim düzeylerine ilişkin ön test ve son test bulgularına dayanarak, hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerinin çocuğun müziksel gelişimi üzerinde etkili olup olmadığına ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

3.2.1. Hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerine katılan deney grubu ve katılmayan kontrol grubu ön test puan ortalamalarına ilişkin bulgular

Tablo 3.2.1.1’de deney ve kontrol gruplarının müziksel beceri ölçme aracı ön test puanlarının müziksel gelişim düzeyleri açısından anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bulgulara yer verilmiş; grupların müziksel beceri ölçme aracı ön test puan ortalamaları arasındaki fark bağımsız örneklem için t testi ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 3.2.1.1. Deney ve Kontrol Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Ön Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları

		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Gözlemci A	Deney Grubu Ön Test	23	1,25	0,16	20	-1.17	.253
	Kontrol Grubu Ön Test	21	1,27	0,15			
Gözlemci B	Deney Grubu Ön Test	23	1,26	0,18		-0.55	.586
	Kontrol Grubu Ön Test	21	1,27	0,17			

p .05

Tablo 3.2.1.1’de de görüldüğü gibi deney grubu ile kontrol grubunun müziksel beceri ölçme aracı puanları arasında çok az bir fark vardır. Bu farkın anlamlılığını test etmek amacı ile deney ve kontrol gruplarının müziksel beceri ölçme aracı ön test puan ortalamaları t-testi ile test edilmiş ve t değerinin .05 düzeyinde anlamlı olmadığı görülmüştür. Bu bulgu deney ve kontrol gruplarındaki çocukların benzer koşullarda eğitim aldığına göstergesi olarak düşünülebilir.

3.2.2. Deney grubu müziksel beceri ölçme aracı ön test ve son test puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular

Tablo 3.2.2.1’de hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerine katılan deney grubunun ön test ve son test ortalama puanları arasındaki farkın anlamlılığı bağımsız örneklem için t- testi ile incelenmiştir.

Tablo 3.2.2.1. Deney Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Ön Test ve Son Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları

		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Gözlemci A	Deney Grubu Ön Test	23	1,24	0,16	22	-43,27	.000
	Deney Grubu Son Test	23	4,52	0,32			
Gözlemci B	Deney Grubu Ön Test	23	1,25	0,18		-41,84	.000
	Deney Grubu Son Test	23	4,58	0,32			

p .05

Tablo 3.2.2.1’de deney grubunun ön test ve son test puanlarının ortalaması görülmektedir. Uygulama sonrasındaki son test puan ortalamaları bakımından anlamlı bir fark bulunmaktadır. Bu bulgu, hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerinin deney grubundaki çocukların müziksel gelişim düzeyleri açısından olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Deney grubundaki çocukların müzik eğitimi etkinlikleri öncesi ve sonrasındaki müziksel gelişim düzeyleri arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek için ön test ve son test puan ortalamaları karşılaştırıldığında, t değerinin .05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir.

Ayrıca hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerinin bitiminde deney grubundaki çocukların müziksel gelişim düzeylerinde görülen yükselme, müzik öğretmeni ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerinin çocukların müziksel gelişimleri üzerinde olumlu etkilere neden olduğunu göstermektedir.

3.2.3. Kontrol grubu müziksel beceri ölçme aracı ön test ve son test puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin bulgular

Tablo 3.2.3.1’de okul öncesi öğretmenin hazırladığı müzik eğitimi etkinlikleri ile müzik eğitiminin gerçekleştiği kontrol grubunun ön test puan ortalaması bağımsız örneklem için t- testi ile incelenmiştir.

Tablo 3.2.3.1. Kontrol Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Ön Test ve Son Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları

		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Gözlemci A	Kontrol Grubu Ön Test	21	1,27	0,15	20	.12	.904
	Kontrol Grubu Son Test	21	1,27	0,12			
Gözlemci B	Kontrol Grubu Ön Test	21	1,27	0,17		.49	.627
	Kontrol Grubu Son Test	21	1,25	0,14			

p .05

Tablo 3.2.3.1’de de görüldüğü gibi kontrol grubunun müziksel beceri ölçme aracı ön test puan ortalaması t -testi ile test edilmiş ve t değerinin .05 düzeyinde anlamlı olmadığı görülmüştür.

Kontrol grubu olup, okul öncesi öğretmeni ile 12 hafta boyunca müzik eğitimi etkinliklerini gerçekleştiren çocukların müzikal gelişim becerilerini belirlemek amacı ile bu grubun ön test ve son test puan ortalaması bağımsız örneklem t-testi ile incelenmiş ve Tablo 3.2.3.1’de gösterilmiştir. Ayrıca kontrol grubundaki çocukların müziksel beceri ölçme aracı ön test ve son test puanlarının ortalamaları arasında belirgin bir fark olmadığı da görülmektedir.

Kontrol grubundaki çocukların 12 haftalık sürecin sonunda müziksel gelişim düzeyleri arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek amacı ile ön test ve son test puanlarının ortalamaları karşılaştırıldığında, t değerinin .05 düzeyinde anlamlı olmadığı görülmüştür.

3.2.4. Hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerine katılan deney grubu ve katılmayan kontrol grubu son test puan ortalamalarına ilişkin bulgular

Tablo 3.2.4.1’de deney ve kontrol gruplarının son test puan ortalamalarındaki farkı incelemek amacı ile grupların puanlarının ortalamaları bağımsız örneklem için t-testi ile karşılaştırılarak verilmiştir.

Tablo 3.2.4.1. Deney ve Kontrol Grubu Müziksel Beceri Ölçme Aracı Son Test Ortalama Puanları t-Testi Sonuçları

		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Gözlemci A	Deney Grubu Son Test	23	4,51	0,32	20	40,09	.000
	Kontrol Grubu Son Test	21	1,27	0,12			
Gözlemci B	Deney Grubu Son Test	23	4,56	0,32		40,63	.000
	Kontrol Grubu Son Test	21	1,25	0,14			

p .05

Tablo 3.2.4.1 incelendiğinde, deney ve kontrol grubunun son test puan ortalamaları arasında deney grubu açısından olumlu bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlılığını test etmek amacı ile deney ve kontrol grubu müziksel beceri ölçme aracı ile test edilmiş; t değerinin .05 düzeyinde anlamlı olduğu görülmüştür.

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinliklerinin, 6 yaşındaki çocuklarının müziksel gelişim düzeyleri üzerinde olumlu etkileri olduğunu göstermektedir. Buna göre deney grubundaki çocukların hazırlanan program dışında eğitim alan kontrol grubuna oranla müziksel açıdan daha fazla geliştiği görülmektedir. Bununla birlikte çocukların müziksel gelişimine olan bu etkisinin yanında çocukların dil alanı, sosyal ve duygusal alan ve psikomotor alanlarında gelişimlerine de olumlu yansımaları olacağı düşünülebilir. Ayrıca hazırlanan müzik eğitimi programına katılan çocukların bu alanlarda gelişimlerinin kontrol grubuna oranla ilköğretime daha hazır olmalarını sağlayacağı ve buradaki başarılarını olumlu yönde etkileyeceği de düşünülebilir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

4.1.1. Anket uygulamalarından elde edilen sonuçlar

Anket ile veri toplama aşamasında, 60 okul öncesi kurumda görev yapan ve müzik eğitimi etkinliklerini planlayıp gerçekleştiren 202 öğretmene ulaşılmıştır. Öğretmenlerin tümü devlet okullarında görev yapmaktadırlar. Anket uygulamalarından elde edilen bulgular aşağıdaki gibidir:

Okul öncesi kurumlarda müzik eğitimi etkinliklerini gerçekleştiren öğretmenlerin;

- Müziksel etkinlikleri gerçekleştirdikleri ortamların müzik eğitimine elverişli olduğunu düşündükleri; müzik köşelerindeki materyalleri yeterli buldukları görülmüştür. Ancak, öğretmenlerin müzik eğitimi için uygun ortamların ve materyallerin bulunduğunu ifade ettikleri bu görüş; ortamın özelliklerine ve kullanılan materyallerin niteliğine göre görece özellik taşıdığından anlamlı bulunmamıştır. Örneğin kullanılan materyallerin plastikten yapılmış oyuncak davul, zil vb. ile kötü ses veren sıradan tuşlu çalgılar olması durumunda bu değişken ile ilgili alınan görüşlerin müzik eğitimi açısından uygun olmadığı söylenebilir.
- % 63,8 oranla, sınıfta etkinlikler için yararlanabilecekleri çocuk müziği örneklerinin olduğu bir ortama sahip oldukları görülmüştür.
- Sınıf içi etkinliklerde yararlanabilecekleri görsel materyalleri (müzik aletlerinin olduğu kartlar, fotoğraflar vb.) yetersiz buldukları belirlenmiştir.
- % 59,4 oranla okul öncesi eğitim programlarını müzik eğitiminin gerektirdiği kapsam ve içerik açısından yeterli ayrıntıda bulmadıkları görülmüştür.

- Müzik etkinlikleri sırasında gerçekleştirilen grup ve bireysel çalışmalarını gereği gibi planlayamadıkları belirlenmiştir.
- Müzik etkinlikleri sırasında müzik eğitiminin gereklerine uygun olarak müzik aletlerini yeterli düzeyde kullanamadıkları görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin müzik etkinlikleri sırasında klavyeli bir çalgı çalamamanın da büyük eksikliğini yaşadıkları belirlenmiştir.
- Müzik etkinlikleri sırasında ağırlıklı olarak ritim ve drama çalışmalarına yer verdikleri ve etkinliklerde aktif olarak rol aldıkları görülmüştür.
- Gerçekleştirdikleri pek çok etkinlik içerisinde müziğe yer verdikleri, doğrudan ya da dolaylı olarak müzikten yararlandıkları belirlenmiştir.
- Ses eğitimi verme ve çocukların seslerinin gelişim özellikleri konusunda kendilerini yetersiz buldukları görülmüştür.
- Müzik eğitiminde çocuğun müziksel işitmesine önemli katkıları olduğu düşünülen işitsel ayırlama çalışmalarına yer vermedikleri belirlenmiştir.
- Çocukları eğitsel amaçlı konserlere götürmedikleri ya da buldukları ortamda bu amaca yönelik bir etkinlik düzenlemedikleri görülmüştür.
- Müziği; dinleme, rahatlama, drama vb. pek çok etkinlik içerisinde yoğun bir şekilde kullandıkları belirlenmiştir.
- % 87,1 oranla müzik eğitimi etkinliklerinde çocukların hareket etmelerine fırsat verdikleri belirlenmiştir.
- % 88,6 gibi büyük bir oranla çocukların ses eğitimi için kullanabilecekleri, onların ses özelliklerine uygun makamsal şarkılar bulmakta güçlük çektikleri görülmüştür.
- % 87,7 gibi büyük bir oranla, çocukların ses eğitimi için; eğitim programlarında yer alan ve kutlanması, anılması istenen ulusal gün ve bayramlarda (23 Nisan, Cumhuriyet Bayramı vb.) kullanabilecekleri, onların ses özelliklerine uygun marşlar bulmakta güçlük çektikleri belirlenmiştir. Bu durum, okul öncesi yaş grubunun müzik eğitiminde çocukların ses gelişim özelliklerine uygun, prozodisi kusursuz, sözleri onların dil gelişimine katkı sağlayacak nitelikte eğitim müziği örneklerinin yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.
- % 91,5 oranla çalışılan şarkıların kayıtlı çalgı eşliklerini müzik etkinliklerinde kullandıkları belirlenmiştir. Bu durum gerçek bir eğitim-öğretim ortamından daha çok, tekrar tekrar çalınan şarkıların öğrenci tarafından ezberlenmesi yolu

ile taklide dayalı, yaratıcı yönü olmayan bir eğitim ortamının varlığını göstermektedir. Zaman zaman böyle çalışmalar yapılabileceği düşünülse de, müzik eğitimini yöntem olarak bu anlayış üzerine kurgulamanın eğitsel açısından anlamlı olmadığı söylenebilir.

- Müzik etkinliklerinde klasik müzik, folk müzik, pop müzik gibi pek çok müzik çeşidinden yararlandıkları belirlenmiştir.
- Çağdaş müzik öğretim yöntemleri ve bu yöntemlerin okul öncesi eğitimde nasıl kullanılacağı konusunda bilgili olmadıkları görülmüştür.
- % 61,4 oranla okul öncesi müzik eğitimine yönelik hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmaları yeterli bulmadıkları belirlenmiştir. Ancak okul öncesi öğretmenlerin müzik eğitimine yönelik öğretim yöntemleri ve çalgı çalma konusundaki yetersizlikleri göz önüne alındığında, müzik eğitimine yönelik hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmaların düzenlenmesinin büyük önem taşıdığı görülmektedir.
- % 81,2 oranla, düzenlenen hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalara katıldıkları görülmektedir. Bu orana göre öğretmenlerin sunulan eğitim programı, seminer vb. çalışmalara katılma konusunda yeniliğe açık oldukları düşünülebilir.

4.1.2. Deneysel işlemden elde edilen sonuçlar

Hazırlanan şarkı dağarcığı ile gerçekleştirilen müzik eğitimi etkinlikleri sonucunda;

- Deneysel gruptaki çocukların farklı türdeki sesleri ayırt edebilme özelliklerinin geliştiği, kontrol grubundaki çocukların bu davranışlarında herhangi bir değişiklik olmadığı görülmüştür.
- Deneysel gruptaki çocukların duydukları/dinledikleri müziksel seslerin gürlük ve yükseklik özelliklerini ayırt etme becerilerinin geliştiği, kontrol grubundaki çocukların bu davranışlarında herhangi bir değişiklik olmadığı belirlenmiştir.
- Deneysel gruptaki çocukların müzik dinleme çalışmalarına katıldıkları; nefes alma-tutma-verme ve öykünme, vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmalarındaki davranışlarının olumlu yönde değişim gösterdiği, kontrol grubundaki çocukların davranışlarında herhangi bir değişiklik olmadığı görülmüştür.

- Deneysel gruptaki çocukların tek sözcüklü, iki sözcüklü, üç sözcüklü ve öykünme biçimindeki tartımları yapabilme becerilerinin büyük gelişim gösterdiği görülmüş; kontrol gruptaki çocukların bu çalışmaları yapmadıkları belirlenmiştir.
- Deneysel gruptaki çocukların konuşma eğitimi çalışmaları ve ritim çalışmaları ile bu becerilerinin olumlu yönde değişim gösterdiği belirlenmiş; kontrol gruptaki çocukların bu çalışmaları yapmadıkları gözlenmiştir.
- Deneysel gruptaki çocukların genel olarak şarkı söyleme kurallarına uygun şarkı söyleyebilme becerilerinin geliştiği belirlenmiştir. Buna göre şarkı söylemeye uygun bedensel duruş alma, soluk alıp verme, ses üretme, şarkının sözlerini bütün olarak doğru söyleme, şarkıyı hafif- kuvvetli nüans özelliklerine uygun söyleme, şarkının ezgisini bütün olarak doğru söyleme davranışlarının gelişim gösterdiği belirlenmiştir. Kontrol gruptaki çocukların şarkı söyleme becerilerinin gelişimine yönelik davranışları edinemedikleri gözlenmiştir.
- Deneysel gruptaki çocukların tek ses ve iki ses işitme becerilerinin geliştiği, üç ses işitme becerilerinin olumlu yönde değişim gösterdiği belirlenmiş; kontrol gruptaki çocukların bu çalışmaları yapmadıkları gözlenmiştir.
- Hazırlanan şarkı dağarcığı ile ana sınıfı öğrencilerine uygulanan müzik eğitimi etkinliklerinin, çocukların müziksel gelişim düzeylerine etkisi istatistiksel olarak belirlenmiş; deney ve kontrol gruplarının müziksel beceri ölçme aracı son test ortalama puanları t testi değeri .05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Buna göre; araştırmacının hazırladığı şarkı dağarcığı ile deney grubunda gerçekleştirdiği müzik eğitimi etkinliklerinin, çocukların doğru söylemeye uygun bedensel duruş alma, soluk alma- tutma- verme, doğru sesler üretme, ezgiyi doğru sesler ve süresi ile algılama, sözlerin anlamına uygun tutum ve davranış geliştirme, doğru boğumlama (artikülasyon) ile çalışılan ezgiyi nüans özelliklerine uygun, belirli bir hızla söyleme vb. davranışlarında olumlu gelişmeler sağladığı belirlenmiştir.

4.2. Öneriler

Araştırmanın sonuçlarından elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Okul öncesi kurumlarda müziksel etkinliklerin gerçekleştirileceği alanların müzik eğitimine uygun nitelikte hazırlanmış olması gereklidir. Bu ortamlar diğer alanlardan bağımsız, müzik etkinliklerinin gereklerine uygun doğru malzemelerle donatılmış, çocukların rahatlıkla hareket edebileceği, temiz ve aydınlık alanlar olmalıdır.
- Müzik etkinliklerinde kullanılacak eğitim müziği örneklerinin nitelik ve nicelik açısından uygun durumda olması ve sınıfta çocuğun gelişim düzeyine göre düzenlenmiş bir müzik dolabının yer alması gereklidir.
- Öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde yararlanabilecekleri görsel ve işitsel materyaller (müzik aletlerinin olduğu kartlar, fotoğraflar, çalgı seslerini içeren kayıtlar, ses ve çalgı topluluklarından oluşan topluluk görüntüleri vb.) okul öncesi müzik eğitiminin bir gereği olarak düşünülmeli, müzik etkinliklerinde bu materyallerin kullanıldığı etkinlikler düzenlenmelidir.
- Okul öncesi müzik eğitiminde çocukların ilgi, ihtiyaç ve kapasitelerinin mümkün olan en üst düzeye çıkarılmasının iyi düzenlenmiş bir müzik eğitim programı ve bu programı gerçekleştirecek müzik eğitimi alanında iyi yetişmiş elemanlarla sağlanacağı bilinmektedir. Çünkü çocuğun gelecekteki yaşamında yer edecek estetik düşünce ile ilgili beğeni düzeyi ve yargıların bu yaşlardan itibaren birikerek onun kişiliğinin bir parçası haline geleceği gözden uzak tutulmamalıdır. Bu da, bu yaş grubunun özelliklerine uygun eğitim almış, çocuk müzik eğitiminin yanında çocuk psikolojisini de iyi bilen müzik eğitimcileri tarafından gerçekleştirilebilir. Uzmanlık alanı olarak lisans programlarında yer almıyor olmakla birlikte, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Okul Öncesi Eğitimi Müzik Öğretmenliğini de içine alacak biçimde program değişikliği yapılmalıdır.
- Ancak okul öncesi dönem çocukların müzik eğitiminde uygulanan programların bir çerçeve program olmaktan öte fazlaca bir işlevinin olmadığı, çocuğun yaş ve düzeyine uygun olarak yapılması gereken müzik eğitime yöntem ve kapsam olarak cevap vermediği görülmektedir. Bu nedenle okul öncesi müzik eğitimi programının müzik eğitiminin gerektirdiği yöntem ve kapsam göz önüne alınarak yeniden düzenlenmesi ve bu alanda görev yapan müzik öğretmenlerinin anılan özelliklerle donatılmış olması büyük önem taşımaktadır.

- Müzik etkinlikleri, müzik eğitiminin, iyi düşünülmesi, planlanması ve uygulanması gereken önemli bir aşamasıdır. Öğretmenlerin yaratıcılığına ve uygulamadaki becerilerine yer vermekle birlikte onu yönlendiren, ışık tutan, müzik eğitimi amaçlarına göre belirlenmiş etkinlikler demetinin yer aldığı bir öğretmen el kitabının hazırlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Bu kitap düzenlenirken, her bir etkinlik için belirlenecek konu, öğretilecek yöntem ya da yöntemler, kullanılacak çalgılar, şarkı öğretiminde yer verilecek çocuk şarkılarının ezgisel ve ritmik boyutu ile sözlerinin anlamı vb. özellikler göz önünde bulundurularak okul öncesi ana sınıfı yaş grubunda kalıcı izler bırakan etkin bir müzik eğitiminin gerçekleştirilmesi amaçlanmalıdır.
- Müzik eğitimi etkinliklerinde grup ve bireysel çalışmaları planlama ve uygulama konusunda yeterli donanıma sahip olabilmeleri için öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim programları, seminer vb. çalışmalar arttırılmalıdır.
- Öğretmenlerin almış oldukları müzik eğitimi yolu ile, verecekleri müzik eğitiminin gereklerine uygun olarak bir müzik aletini eşlik yapabilecek düzeyde çalabilmeleri ve müzik etkinliklerinde çalgılarını etkili ve verimli bir biçimde kullanabilmeleri önemli görülmektedir. Bu nedenle öğretmenlere eğitimleri sırasında bu niteliği kazandıracak bir program uygulanmalı, görevdeki öğretmenlerle ilgili olarak da hizmet içi eğitimlerle nitelikli bir çalgı eğitimi almaları ile ilgili ipuçları verilmelidir.
- Öğretmenlerin müzik öğretim yöntemleri konusunda eğitilmeleri sağlanmalıdır.
- Okul öncesi dönemde ses eğitime yönelik uygulamalar bir süreç olarak değerlendirilmelidir. Başarılı bir ses eğitimi süreci için iyi yetişmiş, alanında uzman kişiler ile eğitim gerçekleştirilmelidir. Öğretmenlerin okul öncesi düzeyde ses eğitimi verme konusunda yeterli bilgiye sahip olmaları, öncelikle kendi seslerini doğru kullanma ve doğru şarkı söyleme ile ilgili temel becerileri sergileyebilmeleri ve sesin özellikleri ve ses eğitimi konusunda donanımlı olmaları sağlanmalıdır.
- Müzik eğitiminin bir gereği olan işitsel ayırlama çalışmalarına müzik etkinliklerinde yer verilmelidir. Bu etkinlikler ile çocuğun müziksel işitme ve ayırlama açısından duyarlı bir kulağa sahip olabileceği, dahası özel yeteneği olan kimi çocukların da küçük yaşlarda fark edilip eğitileceği düşünülmektedir.

- Çocukların eğitsel amaçlı konserlere katılımı sağlanmalı, bu etkinlikler okul öncesi müzik eğitiminin ayrılmaz bir parçası olarak düşünülmeli ve programlarda yerini almalıdır.
- Bir toplumda ses birliğinin sağlanması, korunması ve şarkı söyleme geleneğinin oluşturulması; doğru ve güzel konuşan, birlikte ve doğru şarkı söyleyen kuşakların yetişmesine katkı sağlamaktadır. Toplumların geleceği olan çocukların müzik eğitiminde; onların ses özelliklerine uygun ve prozodisi kusursuz, sözleri dil gelişimlerine katkı sağlayacak nitelikte eğitim müziği örneklerine olabildiğince yer verilmesi önemlidir. Bu nedenle var olan okul öncesi şarkı dağarı gözden geçirilerek söz konusu amaçlar doğrultusunda düzenlenmeli, okul öncesi müzik etkinliklerinde ve diğer etkinliklerde kullanılabilecek müzik dağarı örnekleri arttırılmalıdır.
- Öğretmenlerin müzik etkinliklerinde bir çalgı ile eşlik edememesi durumunda çalgı eşliklerinin yer aldığı CD'ler kullanılmalıdır. Ayrıca öğretmenlerin müzik etkinlikleri ve diğer etkinliklerde kullanabilecekleri, içerisinde çocukların yaş ve düzeyine uygun olarak hazırlanmış tonal, modal, makamsal şarkı ve marşların da bulunduğu eğitim müziği örnekleri oluşturulup, okul öncesi öğretmenlerinin kullanımına sunulmalıdır.
- Çağdaş müzik öğretim yöntemleri ve bu yöntemlerin okul öncesi müzik eğitiminde nasıl kullanılacağına ilişkin müzik eğitim etkinliklerini gerçekleştiren öğretmenlere yönelik olarak hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalar düzenlenmelidir.
- Müzik öğretmeni ile gerekçeleştirilen müzik eğitimi etkinliklerinin çocukların müziksel gelişimine olan etkilerinin yanı sıra dil alanı, sosyal ve duygusal alan ve psikomotor alan gelişimlerine önemli katkıları olduğu bilinmektedir. Bu nedenle okul öncesi müzik eğitim programları yeniden düzenlenmeli ve bu dönemdeki müzik eğitimi müzik öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmelidir.
- Okul öncesi eğitiminde müzik derslerinin müzik öğretmenleri tarafından verilmesini sağlayacak yeni yasal düzenlemeler gerçekleştirilinceye kadar, üniversitelerin okul öncesi eğitimi lisans programlarında bu alana yönelik düzenlemeler ve iyileştirmeler yapılmalıdır.
- Araştırmacı tarafından, bir çerçeve program şeklinde verilip ayrıntıları tümüyle öğretmenin inisiyatifine bırakılan okul öncesi eğitimi dönemi müzik

eğitimi programının yetersiz olduğu dűşüncesinden yola çıkarak hazırlanan ve deney grubu ile yapılan 12 haftalık eğitim sonunda, bilimsel yöntemle elde edilen sonuçlara göre uygulanabilirliği görülen yeni program modeli eklerde verildiği şekli ile Milli Eđitim Bakanlığına önerilmelidir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz Ün. K . (2006). *Etkili Öğrenme ve Öğretme*. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- Akyüz, Y. (1999). *Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1999'a)*, (7.Basım). İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Aral, N., Baran, G., Alisinanoğlu, F., Aktaş, Y., Başar, F. ve Köksal A . (1997). Beş-Altı Yaş Grubu Çocuklarda Yaratıcı Drama Eğitiminin Alıcı Dil Gelişimine Etkileri., G. Haktanır. (Editör). *Okul Öncesi Eğitimi Sempozyumu "Okul Öncesi Eğitimde Yeni Yaklaşımlar"*, (s. 140-152). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Aral, N.,Kandır A., ve Can Yaşar, M. (2000). *Okul Öncesi Eğitim ve Ana Sınıfı Programları*. İstanbul: YA-PA Yayınları.
- Arı, M. (2005). Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitimi ve Kalitenin Önemi., M. Sevinç. (Editör). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 1. c. I*, (s.31-40). İstanbul: Morpa Yayınları.
- Arslan, A. (1999). Çocukta Dil ve Müzikal Yeteneğin Gelişimi., R. Zembat. (Editör). *Marmara Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Öğretmen El Kitabı*, (s. 142-145). İstanbul: Turan Ofset.
- Arslan, M. (2005). Avrupa Birliği Ülkelerinde Okul Öncesi Eğitimin Gelişimi ve Mevcut Durumu. *Milli Eğitim Dergisi*, 33 (167). Web: http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-arслан.htm adresinden 21 Mart 2009’da alınmıştır.
- Artan, İ. (1993). *Anaokuluna Devam Eden 54-77 Aylık Çocuklara Seslerle İlgili Becerilerin Kazandırılmasında Müzik Uygulamalarının Etkisinin*

İncelenmesi. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Bölümü, Ankara.

Avşalak, K. (2008). *Okul Öncesi Dönem 60-72 Aylık Çocuklara Uygulanan Müzik Eğitiminin Kavram Gelişimi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Aydın, O. ve Bilgin Aydın, H. (1999). Okul Öncesi Çocuğunun Gelişim Özellikleri., R. Zembat. (Editör). *Okul Öncesi Eğitimde Temel Konular "Öğretmen El Kitabı"*. (1.Basım) (s. 11-23). İstanbul: Turan Ofset.

Balım, A.G., Argun, Y., ve Cüez, T. (2006). Türkiye’de ve Macaristan’daki Okul Öncesi Eğitim Yaklaşımlarının Kıyaslanması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 80-88. Web: <http://www.befjournal.com.tr/index.php/dergi/article/view/130/107> adresinden 20 Mart 2009’da alınmıştır.

Banet, B. (1990). Gelişim Açısından Sağlam Bir Okul Öncesi Programına Doğru., S. Bekman. (Editör). *Erken Çocukluk Eğitiminde Farklı Modeller Semineri*, İstanbul.

Başal, H. A. (2004). *Gelişim ve Psikoloji: Nasıl Mutlu Bir Çocuk Yetiştirebilirim?*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Başal, H. A. (2005). *Okul Öncesi Eğitim*. (2.Basım). İstanbul: Karakter Matbaası.

BBC. (2005). *The National Music Curriculum in England*. Web: <http://www.bbc.co.uk/music/parents/yourchild/england.shtml> adresinden 10 Kasım 2011’de alınmıştır.

Bekman, S. (2003). Türkiye’deki Erken Çocukluk Eğitimi Sistemi ve Erken Çocukluk Eğitiminde Farklı Modeller. *Erken Çocukluk Eğitimi Politikaları: Yaygınlaşma, Yönetişim ve Yapılar Toplantısı Raporu*.(s. 11-14). Ankara. Web: <http://www.7cokgec.org/files/ecepolitikalariraporu.pdf> adresinden 12 Kasım 2008’de alınmıştır.

- Boyd, A. E., (31 July- 4 August 1989). *Music in Early Childhood.I*, Paper presented at the International Conference on Early Education and Development, *Hong Kong*.
- Bozkaya, İ. (1998). Müzik Eğitimcisi Yetiştirmede Yeni Oluşumlar ve Beklentiler. *1. Uluslararası İzmir Müzik Kongresi*, İzmir.
- Bozkaya, İ. (2001). *Okul Ortamında Müzik*. Bursa: F. Özhan Matbaacılık.
- Bulgaristan Eğitim Bakanlığı. (2010). *Okul Öncesi Müzik Eğitimi Programı Öğretmen Kılavuzu*. Web: <http://www.teacher.bg/Document/Details/2770> adresinden 19 Kasım 2010'da alınmıştır.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi Kitabı*. (8.Basım). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Campbell, S. P., ve Scott- Kassner. (1995). *Music in Childhood From Preschool Through the Elementary Grades*. New York: Schirmer Books.
- Çimen, G. (2006). Suzuki Yöntemi. *Mavi Nota e Müzik Gazetesi*, 6 (1315). Web: <http://www.mavi-nota.com> adresinden 13 Kasım 2011'de alınmıştır.
- Demirel, Ö. (2000). *Karşılaştırmalı Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Derman Taner, M., ve Başal, H. A. (2010). Cumhuriyet'in İlanından Günümüze Türkiye'de Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretimde Niceliksel ve Niteliksel Gelişmeler. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(11), 560-569. Web: www.sosyalarastirmalar.com/cilt3/.../taner_meral_handanbasal.pdf adresinden 15 Haziran 2010'da alınmıştır.
- Dikici Sığırtmaç, A. (2005). *Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi*. İstanbul: Kare Yayınları.
- Dikici Sığırtmaç, A. (1981). Müzik Eğitimi ile Gelen Akademik Başarı. *1. Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresi*, c.III. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- Dinçer, İ. (1992). *Çocuk Gelişimi ile İlgilenenler İçin Müzik El Kitabı*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

- Dündar, M. (2003). Anaokulu ve İlköğretimin Birinci Sınıfında Ritim Eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2),171-180.
- EACEA. (2010). *Türk eğitim Sisteminin Örgütlenmesi*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/TR_TR.pdf adresinden 20 Ağustos 2011’de alınmıştır.
- Early Childhood Education Handbook. (2010). Framework and mechanisms of childhood education in Japan. *Early Childhood Education Programs in Japan*. Web: www.ehaw.co.uk/list_6310076_early_childhood_education_programs_japan.html adresinden 7 asım 201’da alınmıştır.
- ‘Ecole maternelle en France.(2008). Web: http://en.wikipedia.org/wiki/Education_in_France adresinden 8 Kasım 2010’da alınmıştır.
- Egüz, S. (1991). *Toplu Ses Eğitimi I*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Erdal, G. (14- 16 Nisan 2005). *Müzik Öğretim Yöntemlerinden Dalcroze Metodu ve Kullanımı*. Erciyes Üniversitesi GSF. Müzik Sempozyumunda sunuldu, Kayseri.
- Erden, A. (2009). Fransa Eğitim Sistemi., A. Balcı. (Editör). *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri*, (s. 163-180). Ankara: Pegem Akademi.
- Erdoğan, İ. (2003). *Çağdaş Eğitim Sistemleri*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Eren, B., ve Sağlam, A. (2009). Bursa İli Anaokullarında Yürütülen Müzik Eğitimine Yönelik Temel İhtiyaçların Tespiti ve Değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(3), 575-599. Web: <http://www.gefad.gazi.edu.tr/Makale-550>adresinden 7 Ocak 2011’de alınmıştır.
- Ersoy, Ö. (2006). Ritim. *Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması*.(2.Basım), (s. 57-70). Ankara: Kök Yayıncılık.

- Ertan Kantos, Z. (2009). Federal Almanya Cumhuriyeti Eğitim Sistemi., A. Balcı (Editör). *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri* (2.Basım), (s. 47-66). Ankara: Pegem Akademi.
- Ertuğrul, H. (2009). Eğitimde Temel Kavramlar. Web: <http://www.ogretmenhatti.com/index.php?s=makale&aid=232> adresinden 16 Ocak 2012'de alınmıştır.
- Eskioğlu, I. (2003). Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, Malatya.
- Eurydice/Eurybase.(2009). *Türk Eğitim Sisteminin Örgütlenmesi*. Web:http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/TR_TR.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.
- Eurydice/Eurybase. (2009). *Structures of Education and Training Systems in Europe: Austria*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/041_AT_EN.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.
- Eurydice/Eurybase. (2005). *Avrupa'daki Eğitim Sistemleri Üzerine Özet Belgeler: Fransa*. Web: www.megep.meb.gov.tr adresinden 27 Şubat 2010'da alınmıştır.
- Eurydice/Eurybase. (2010). *Organisation of the Education System in Greece*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/GR_EN.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.
- Eurydice/Eurybase. (2008). *Organisation of the Education System in the Czech Republic*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/CZ_EN.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.
- Eurydice/Eurybase. (2009). *Structures of Education and Training Systems in Europe: Iceland*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/041_IC_EN.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.

Eurydice/Eurybase. (2009). *Structures of Education and Training Systems in Europe: Sweden*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/041_SE_EN.pdf adresinden 16 ekim 2010'da alınmıştır.

Eurydice/Eurybase. (2009). *Structures of Education and Training Systems in Europe: Poland*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/041_PL_EN.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.

Eurydice/Eurybase. (2009). *Structures of Education and Training Systems in Europe: Poland*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/041_HU_EN.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.

Eurydice/Eurybase. (2008). *Organisation of the Education System in The United Kingdom- England, Wales and Northern Ireland*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/UN_EN.pdf adresinden 16 Ekim 2010'da alınmıştır.

Eurydice. (2007). *The Education System in Austria*. Web: www.eurydice.org adresinden 14 Şubat 2009'da alınmıştır.

Eurybase.(2007). Eurybase The Information Database on Education Systems in Europe. *The Education System in Austria (2006/2007)*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/AT_EN.pdf adresinden 14 Ekim 2008'de alınmıştır.

Eurybase. (2006). Eurybase The Information Database on Education Systems in Europe. *The Education System in Bulgaria (2005/2006)*. Web: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/BG_EN.pdf adresinden 16 Kasım 2010'da alınmıştır.

Gedikli, E. (2007). *Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri Eğitimi*. Bursa: Ezgi Kitabevi.

- Gültek, B. (2007). Zoltan Kodaly ve Kodaly Yöntemi. Web: http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/makale/B-Gultek_3.pdf adresinden 26 Ocak 2011'de alınmıştır.
- Güneş, F. (2010). Ninnilerin Çocuğun Dil ve Zihinsel Gelişimine Etkisi. *Journal of World of Turks*, 2(3). Web: <http://www.diewelt-dertuerken.de/index.php/ZfWT/article/viewArticle/183> adresinden 12 Şubat 2011 tarihinde alınmıştır.
- Gürgen Tekin, E. (2006). Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem ve Yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12); s. 81-93. Web: <http://web.inonu.edu.tr/~efdergi/dergi/gurgen.pdf> adresinden 14 Mart 2009 tarihinde alınmıştır.
- Gürgen, Tekin. E. (23- 25 Eylül 2009). *Farklı Müzik Eğitimi Yöntemlerinin Öğrencilerin Müziksel Becerileri Üzerine Etkileri*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunuldu, Samsun.
- Gürtuna, S. (2007). *Çocuk ve Sanat Eğitimi*. (4.Basım). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Güvenç, B., Oktan, P., Belek. T., Akarsu, F., Tozeren, S., Özden M.A. (1990). *Japon Eğitimi*, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Haktanır, G.(2005). Farklı Ülkeler ve Okul Öncesi Eğitimde Farklılıklar. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*. 6(62). Web: <http://yayim.gov.tr/dergiler/sayi62/haktanir.htm> adresinden 10 Şubat 2008'de alınmıştır.
- Irwin, P. (2008). Current Trends in Early Childhood Music Education. Web: http://www.mca.org.au/web/component/option,com_kb/task,article/article,106/ adresinden 13 Aralık 2010'da alınmıştır.
- Kandır, A. (2005). Erken Çocukluk Eğitiminde Kaliteyi Belirleyen Ölçütler., M. Sevinç. (Editör). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 1* (s. 36-40). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

- Kandır, A. (2006a). Müziğin Çocuğun Gelişimindeki Yeri ve Önemi. *Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması* (2.Basım). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Kandır, A. (2006b). Ses Dinleme ve Ayırt Etme. *Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması* (2. Basım) (s. 47-56). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Kaptan Akkurt, Ferda. (2007). *Okul Öncesi Eğitim Kurumuna Devam Eden 4 ve 6 Yaş Grubundaki Çocuklara Sözlü Şarkı Öğretmede Kullanılan Yöntemlerin Etkililiği ve Sözcük Öğrenimine Etkisinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (18. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kartal, H. (2005). *Erken Çocukluk Eğitim Programlarından Anne- Çocuk Eğitim Programının 6 Yaş Grubundaki Çocukların Bilişsel Gelişimlerine Etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Kavak, Y., Aydın, A. ve Altun Akbaba. S. (2007). *Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007)*. Ankara: T.C. Yüksek Öğretim Kurulu.
- Kwon, I. Young. (1999). Changing Curriculum for Early Childhood Education in England. *Early Childhood Research& Practice (ECRP)Electronic Journal*. 4(2). Web: <http://ecrp.uiuc.edu/v4n2/kwon.html> adresinden 15 Ekim 2009'da alınmıştır.
- Levinowitz, M.L. (1998). The Importance of Music in Early Childhood. *Music Educators National Conference*. Web: <http://www.musictogether.com/ImportanceOfMusic> adresinden 5 Aralık 2010'da alınmıştır.
- Lingua Dil Konuşma ve Eğitim Merkezi . (2010). *Artikülasyon Nedir?*. Web: <http://www.lingua.web.tr> adresinden 11 Eylül 2012'de alınmıştır.

- Madi, B. (2006). Nörofizyolojik Gelişimin Eğitimdeki Önemi., M. Sevinç. (Editör). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 1.* (s. 84-92). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Malkoç, T. (1981). Okul Öncesi Eğitiminde Şarkı Söylemenin Önemi. *1. Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresi*, c. III. İstanbul: Ya-Pa Yayınları.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü. (2006). *Okul Öncesi Eğitim Programı (36-72 Aylık Çocuklar İçin)*. Web: <http://ooegm.meb.gov.tr/program/program%20kitabi.pdf> adresinden 6 Mayıs 2010'da alınmıştır.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) . (2011). *Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2010-2011*. Web:http://sgb.meb.gov.tr/istatistik/meb_istatistikleri_orgun_egitim_2010_2011.pdf adresinden 13 Kasım 2011'de alınmıştır.
- MEGEP (Mesleki Eğitim ve Öğretim Siteminin Güçlendirilmesi Projesi).(2008). *Özel Eğitimde Müzik Etkinlikleri*. Ankara. Web: <http://cygm.meb.gov.tr/modulerprogramlar/kursprogramlari/cocukgelisim/moduller/ozelegitimdemuziketkinlikleri.pdf> adresinden 27 Ekim 2011'de alınmıştır.
- Memduhoğlu, H. B. (2009). Avusturya Eğitim Sistemi., A.Balcı. (Editör). *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri*, (s. 67-88). Ankara: Pegem Akademi.
- MENC (The National Assosation for Music Education). (2010a). *Early Childhood Education (Position Statement)*. Web: <http://www.menc.org> adresinden 8 Kasım 2010'da alınmıştır.
- MENC (The National Assosation for Music Education). (2010b). *The School Music Program: A New Vision*. Web: <http://www.menc.org/resources/view/the-school-music-program-a-new-vision> adresinden 9 Kasım 2010'da alınmıştır.
- MENC (The National Assosation for Music Education). (2010c). *Opportunity-To-Learn Standarts for Music Instruction: Grades Prek-12*.Web:

<http://www.menc.org/resources/view/opportunity-To-Learn> Standarts for Music Instruction: Grades prek-12 adresinden 9 Kasım 201’da alınmıştır.

- Mertoğlu, E. (2005). Müzik ve Ritim Eğitimi., M. Sevinç. (Editör). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 2*, (s. 282-290). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Mohan, H. (2008). *Okul Öncesi Eğitimde Belirli Günler ve Haftalara Yönelik Şarkı Dağarcığı ile İlgili Öğretmen Görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Morgül, M. (1995). *Yaratıcı Drama ile Oynayarak Yaşayarak Öğren.*(1.Basım). İstanbul: Ya- Pa Yayınları.
- Morgül, M. (2006). *İlk Çocuklukta Müzik Nasıl Öğretilir.* (2.Basım). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Music Council of Australia . 2010. *Music in Early Childhood Education: A Submission from the Music Council of Australia*. Web: [www. mca.org.au](http://www.mca.org.au) adresinden 5 Ocak 2010’da alınmıştır.
- Musical Steps. (2011). *Quality Music And Education For Babies, Toddlers & Pre-Schoolers*. Web: <http://www.musicalsteps.co.uk/> adresinden 12 mayıs 2009’da alınmıştır.
- Myers, G. R. (1990). Erken Çocukluk Gelişimi ve Eğitiminde Farklı Modeller.,S. Bekman . (Editör). *Erken Çocukluk Eğitiminde Farklı Modeller*. İstanbul.
- O’Donnell, S. (2001). Japan Curriculum Organisation .*Thematic Probe: Early Years Education*. Web: http://www.inca.org.uk/pdf/200109_early_years.pdf adresinden 8 Kasım 2010’da alınmıştır.
- Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği (2004). Web: http://mevzuat.meb.gov.tr/html/25486_.html adresinden 9 Ocak 2012’de alınmıştır.

- Oktaý, A. (2005a). 21. Yüzyıla Girerken Dünyada Yaşanan Değişimler ve Erken Çocukluk Eğitimi., M. Sevinç. (Editör). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 1*, (s.18-30). İstanbul: Morpa Yayınları.
- Oktaý, A. (2005b). Okul Öncesi Eğitimin Önemi ve Yaygınlaştırılması. *Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular* (s.11-24). İstanbul: Yaylacık Matbaacılık.
- Özal Göncü, İ. (2002). *4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özal Göncü, İ. (23-25 Eylül 2009). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıflı Öğretmenleri ile Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum ve Yeterliliklerinin Karşılaştırılması*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Kongresinde sunuldu. Samsun.
- Özal, K. (2007). Dalcroze Metodu. *Müzik Eğitimi Yayınları*. Samsun. Web: www.muzikegitimcileri.net adresinden 11 Kasım 2011'de alınmıştır.
- Özçetin, A. (2006). *Ana Sınıfı Uygulama Kitabı*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Özdemir, M. (2009). İzlanda Eğitim Sistemi., A.Balcı. (Editör). *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri*, (s. 331-345). Ankara: Pegem Akademi.
- Özeke, S. (2007). Kodaly Yöntemi ve İlköğretim Müzik Derslerinde Kodaly Yöntemi Uygulamaları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (1), 111-119.
- Özeren, A. (4-6 Ekim 2006). *Çocuklar İçin Yaratılan Müzik Yapıtlarının Toplumsal Müzik Bilinci ve Dil Gelişimi Açısından Rolü ve Önemi*. II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumunda sunuldu, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.
- Öztürk, A. *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Rightmind Kindergarten. (2011). *Music and Physical Education Programmes*. Web: <http://www.rmkg.org/music.asp> adresinden 7 Ocak 2011'de alınmıştır.

- Sağlam, M. (1999). *Avrupa Ülkelerinin Eğitim Sistemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Say, A. (1985). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Sanem Matbaası.
- Sevinç, M. (2005). Gardner'ın Çoklu Zeka Kuramı., M. Sevinç. (Editör). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar 1*, (s. 67-83).İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Sun, M., ve Seyrek,H. (1993). *Okul Öncesi Eğitimde Müzik*. İzmir: Mey Müzik Eserleri ve Yayınları.
- Sungurtekin, Ş. (2005). *Orff Çalgılarının Okul Müzik Eğitimindeki Yeri ve Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Uygulamalarının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Suthers, L. (2008). Early Childhood Music Education in Australia: A Snapshot. *Arts Education Policy Review*. 109 (3), 55-64. Web: <http://www.eric.ed.gov> adresinden 6 Mayıs 2009'da alınmıştır.
- Şimşek, Ö. (2011). Okul Öncesi Eğitim Programında Planlama ve Etkinlikler., F. Alisinanoğlu (Editör). *Okul Öncesi Eğitimde Özel Öğretim Yöntemleri*, (s. 25-62). Ankara: Pegem Akademi, Editör: Fatma Alisinanoğlu, Ankara, 2011.
- Tamagawa International Preschool. (2011). *Music Together- Music is an Essential Part of the Core Curriculum*. Web: <http://www.musictogether.com/MTPreschoolCurriculum> adresinden 7 Ocak 2011'de alınmıştır.
- Tanrıverdi, A. (1997). AGSL Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyolanın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri. *Müzik ve Sanat Dergisi*, 25, 7-9.
- Taşdan, M. (2009). Polonya Cumhuriyeti Eğitim Sistemi., A. Balcı. (Editör). *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri*, (s. 469-486). Ankara: Pegem Akademi.

- Taştan, N. (2006). *Çatışma Çözme Eğitimi ve Akran Buluculuğu*, (1. Basım). Ankara: Nobel Basımevi.
- Telci Memdova, A. (2009). Japon Eğitim Sistemi., A. Balcı .(Editör). *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri*, (s. 347-362). Ankara: Pegem Akademi.
- Temel, Z. F; Koç, G. ve Avcı, N. (9-11 Eylül 1998). *Çin Halk Cumhuriyeti ve Japonya'da Okul Öncesi Eğitim*, Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde sunuldu, Konya.
- Temiz, E. (26- 28 Nisan 2006). *Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunuldu, Denizli.
- Temiz, E. (2007). *Okul Öncesi Dönemde Üç Yaş Dönemindeki 35-40 Aylık Çocuklara Uygulanan Ses Eğitiminin İşitme Kayıplı ve İşitme Kayıpsız Çocukların Müziksel Ses Gelişimlerine Etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tezel Şahin, F. (2006). Yaratıcı Dans. *Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması* (2.Basım) (s. 131-144). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Tezcan, M. (2005). *Çocuk Sosyolojisi* . Ankara: Kök Yayıncılık.
- Töreyn, A. M. (2008). *Ses Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yöntemler*. Ankara: Sözkese Matbaacılık.
- Tufan, S. (26- 28 Nisan 2006). *Okul Öncesi Müzik Öğretmeni Profili*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunuldu, Denizli.
- Tuğrul, B. (2007). Etkili Okul Öncesi Eğitim Programının Özellikleri. *Okul Öncesi Eğitimi Sempozyumu*. Antalya.
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Ural, O., ve Ramazan, O. (2007). Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimin Dünü ve Bugünü., S. Özdemir, H. Bacanlı, M.Sözer. (Editörler). *Türkiye'de Okul Öncesi*

Eğitim ve İlköğretim Sistemi Temel Sorunlar ve Çözüm Önerileri (1.Basım)
(s. 11-56). Ankara: Adım Ajans.

Yavuzer, H. (2006). *Bedensel, Zihinsel ve Sosyal Gelişimiyle Çocuğunuzun İlk 6 Yılı*.
(21.Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yıldırım, M. C. (2008). Avrupa Birliği Ülkelerinde ve Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim.
Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 7 (25), 91-110. Web:
<http://asosindex.com/journal-article-abstract?id=1491> adresinden 23 Mart
2010’da alınmıştır.

ÖSYM (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi). (2011).*Yüksek Öğretim Programları
ve Kontenjanları Kılavuzu*. Web: <http://www.osym.gov.tr/dosya/1-57871/h/genel-bilgiler.pdf> adresinden 12 Kasım 2011’de alınmıştır.

Zembat, R., (2005). Okul Öncesi Eğitimde Nitelik., A. Oktay, Ö. Polat Unakıtan.
(Editörler).*Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular* (s. 25-42). İstanbul:
Morpa Yayınları.

Weikard, P. D. (1990). Okul Öncesi Çocuklar İçin Temeller: High/Scope Yaklaşımı.,
S. Bekman. (Editör). *Erken Çocukluk Eğitiminde Farklı Modeller*, (s. 14-
15). İstanbul.

QCDA (Qualifications and Curriculum Development Agency). (1999). *Programme of
study:music, Key Stage 1*. Web: <http://www.curriculum.qcda.uk>adresinden
12 Eylül 2009’da alınmıştır.

_____. (2009). *36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı ve
Okul Öncesi Eğitim kurumları Yönetmeliği*. İstanbul: Morpa Kültür
Yayınları.

www.unicef.org/turkey/pc/_cp36.html/31/12/2008/15:42

www.mca.org.au

<http://tkb.meb.gov.tr/yayinlar/china/%C3%87in%20E%C4%9Fitim%20Sistemi.pdf>

<http://www.musicalsteps.co.uk>

EKLER

EK 1. YILLIK PLANLAR (Mart-Nisan-Mayıs)

EK 2. GÜNLÜK PLANLAR

EK 3. ŞARKI DAĞARCIĞI

EK 4. MÜZİKSEL BECERİ ÖLÇME ARACI

EK 5. ANKET

EK 6. AİLE BİLGİ FORMU

EK 1. YILLIK PLANLAR (Mart-Nisan- Mayıs)

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ (60-72 AY) MÜZİK EĞİTİMİ YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
M A R T	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar. 2. Sözel yönergelere uygun yürür. 3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar. <p>Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müzik hızına uygun hareket eder. 2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur. 3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler. <p>SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN</p> <p>Amaç 1.Duygularını fark edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
M A R T	<p>Amaç 2. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır. 2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir. 3. Grup içinde sorumluluk alır. <p>Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler. 2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur. <p>Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır. <p>DİL ALANI</p> <p>Amaç 1. Sesleri ayırt edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sesin kaynağını söyler. 2. Sesin geldiği yönü belirler. 3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
M A R	<p>4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.</p> <p>5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.</p> <p>Amaç 2. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.</p> <p>Amaç 3. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.</p> <p>2. Şarkının tümünü söyler.</p>
R	KAVRAMLAR
T	<p>Renk kavramı (renk tonları, sarı, kırmızı, mavi), şekil kavramı (daire, üçgen, kare, dikdörtgen), sayı kavramı, kokulu- kokusuz, ince-kalın, kirli-temiz, kaygan, düzenli- dağınık, aynı-farklı- benzer, doğru- yanlış, kolay- zor, kalabalık-tenha, ıslak-kuru, canlı- cansız, altında- üstünde, önce- sonra, dün-bugün- yarın, yakın-uzak, büyük- küçük, az-çok, uzun-kısa, güler yüzlü- somurtkan.</p>
	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR
	<ul style="list-style-type: none"> • Orman Haftası (21-26 Mart) • Dünya Tiyatrolar Günü (27 Mart) • Kütüphaneler Haftası (Mart ayının son pazartesi günü)

AYLAR	HAFTALAR	KONULAR	ARAÇ VE GEREÇLER
M A R T	1. Hafta	Orman Haftası	<ul style="list-style-type: none"> • “Ağaç Sevgisi” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • Sesin incelik ve kalınlık özelliğini gösteren örnek müzikler • CD
	2. Hafta	İlkbahar	<ul style="list-style-type: none"> • “İlkbahar” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • A. Vivaldi’nin “Mevsimler” adlı eseri • CD
	3. Hafta	Kütüphane Haftası	<ul style="list-style-type: none"> • “Kitaplarım” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD
	4. Hafta	Renk Kavramı	<ul style="list-style-type: none"> • “ Rengarenk” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD

AYLAR	EĞİTİM DURUMLARI
M A R T	<ul style="list-style-type: none"> • Müzik dinleme çalışmaları yapılır. • Çocuklara çevrelerindeki ses kaynaklarından çıkan sesler (Örn: hayvan sesleri, trafik sesi vb.) kayıttan dinletilir. Önceden hazırlanmış materyaller kullanılarak buldurulur. Verilen seslere benzer sesler çıkarması istenir. • Çocuklar ellerindeki çalgılar ile istedikleri tartım kalıbını seslendirmesi istenir. İsterlerse çalgılarını aralarında değiştirirler. Daha sonra verilen küçük bir ritim kalıbını tekrar etmeleri istenir. • Solunma Oyunları ve Öykünmeler <ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh) ✓ Balon şişirme oyunu. <p>Sözü geçen bu öykünmeler anlatılarak bir öykü içinde geçen olayların canlandırılması ile gerçekleştirilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vücut Rahatlığı ve Yumuşama <ul style="list-style-type: none"> ✓ Gece- gündüz oyunu ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Söz ile tek, iki ve üç sözcüklü tartım çalışmaları (varsa parçada geçen sözcükler ile) yapılır.

AYLAR	EĞİTİM DURUMLARI
M	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklardan vücutlarını bir ritim çalgısı gibi kullanarak ses üretmeleri istenir (örn: dizlerine vurma, parmak şıklatma vb.). • Öykünme biçiminde “demir dövme oyunu” ve “kürek çekme” oyunu ile bir ölçü içinde eşit iki tartım çalışması yapılır. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır.
A	<ul style="list-style-type: none"> • Konuşma eğitimi yapılır. Ezginin sözleri öğretmen tarafından önce duyurulur. Halka oluşturulur. Bir mendil yardımı ile ezginin ritmini bozmadan sıra ile sözleri tekrar ettikten sonra elindeki mendili yanındaki arkadaşına vermesi istenir. Ritmi bozan oyundan çıkar.
R	<ul style="list-style-type: none"> • Şarkının bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır.
T	<ul style="list-style-type: none"> • Şarkının sözlerine uygun hareketler düzenlenir ve birlikte seslendirilir.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ (60-72 AY) MÜZİK EĞİTİMİ YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
N İ S A N	<p>PSİKOMOTOR ALAN</p> <p>Amaç 1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar. 2. Sözel yönergelere uygun yürür. 3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar. <p>Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müzik hızına uygun hareket eder. 2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur. <p>Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır. <p>Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
N İ S A N	<p>Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.</p> <p>SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN</p> <p>Amaç 1.Duygularını fark edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.</p> <p>İ</p> <p>Amaç 2.Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.</p> <p>2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.</p> <p>A</p> <p>Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.</p> <p>2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.</p> <p>3. Ritim çalgıları ile hız terimlerini uygular.</p> <p>4. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.</p>

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
N İ S A N	<p>Amaç 4. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.</p> <p>Amaç 5. Çevresinde kullanılan çalgıları tanıyabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Çevresinde kullanılan çalgıları tanır.</p> <p>DİL ALANI</p> <p>Amaç 1. Sesleri ayırt edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Sesin kaynağını söyler.</p> <p>2. Sesin geldiği yönü belirler.</p> <p>3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.</p> <p>4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.</p> <p>5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.</p> <p>6. Uzun ve kısa süreli sesleri ayırt eder.</p> <p>Amaç 2. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.</p>

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR		
N İ S A N	<p>Amaç 3. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar. 2. Şarkının tümünü söyler. 		
	KAVRAMLAR		
	Renk kavramı (siyah, beyaz, gri), sayı kavramı, derin-sığ, ileri- geri, alçak-yüksek, parlak, ıslak-kuru, aynı-farklı-benzer, kalabalık-tenha, iç-dış, sesli- sessiz, kızgın, korkmuş, şaşkın, uzak-yakın, canlı-cansız.		
	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR		
	<ul style="list-style-type: none"> • Dünya Kitap Günü (23 Nisan gününü içine alan hafta) • Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan) 		
	HAFTALAR	KONULAR	ARAÇ VE GEREÇLER
	1.Hafta	Hayvanlar	<ul style="list-style-type: none"> • “Dostlarım” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • Hayvan seslerinin olduğu müzik örnekleri • CD
	2. Hafta	Meslekler	<ul style="list-style-type: none"> • “Meslekler” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD

AYLAR	HAFTALAR	KONULAR	ARAÇ VE GEREÇ
N	3. Hafta	23 Nisan	<ul style="list-style-type: none"> • “23 Nisan” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD
	4. Hafta	23 Nisan	<ul style="list-style-type: none"> • 23 Nisan” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD
EĞİTİM DURUMLARI			
i	<ul style="list-style-type: none"> • Solunma Oyunları ve Öykünmeler <ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh) ✓ Balon şişirme oyunu. <p>Sözü geçen bu öykünmeler anlatılacak bir öykü içinde geçen olayların canlandırılması ile gerçekleştirilir.</p>		
S	<ul style="list-style-type: none"> • Vücut Rahatlığı ve Yumuşama <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sağ ve sol elle taş atama yansılması, ✓ Meyve toplama yansılması, ✓ Yüzen kişinin yansılması, ✓ Dudak dil ve çene yansılması. 		
A	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklara doğadaki sesler vücutları kullanılarak taklit ettirilir. Sesler arasındaki günlük farklılıkları sezdirilir. 		
N			

AYLAR	EĞİTİM DURUMLARI
N İ S A N	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklara çevrelerinde kullanılan çalgıların neler olduğu ve ne zaman gördükleri sorulur. Önceden hazırlanmış görsel materyaller ile çalgılar tanıtılır. • Çocukların ses kaynaklarından çıkan uzun ve kısa süreli sesleri taklit etmelerine yönelik dramatizasyonlar yaptırılır. • Müzik dinleme çalışmaları yapılır. • Müzik dinlerken müziğe uygun devinim çalışmaları yapılır. • Şarkılı öykünme çalışmaları yapılır. • Tartım çalışmaları yapılır. Öğretmen önce kendisi tartım çalışmalarını yapar arkasından öğrencilerin tekrar etmesini ister. Daha sonra parça içinde geçen sözcüklerin tartımları vurulur. • Bir ve iki sesle kulak eğitimi yapılır. • Konuşma eğitimi yapılır. • Şarkının öğretmen tarafından söylenilir ve çocuklar tarafından eşlik edilir. • Şarkının bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılması yapılır.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ (60-72 AY) MÜZİK EĞİTİMİ YILLIK PLAN ÖRNEĞİ

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
M	PSİKOMOTOR ALAN Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme Kazanımlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar. 2. Sözel yönergelere uygun yürür. 3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.
A	Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme. Kazanımlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Müzik hızına uygun hareket eder.
Y	<ol style="list-style-type: none"> 2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur. 3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.
I	Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme. Kazanımlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.
S	Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme. Kazanımlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
M A Y I S	<p>Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.</p> <p>SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN</p> <p>Amaç 1.Duygularını fark edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.</p> <p>Amaç 2.Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.</p> <p>2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.</p> <p>3. Grup içinde sorumluluk alır.</p> <p>Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <p>1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.</p> <p>2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.</p> <p>3. Ritim çalgıları ile hız terimlerini uygular.</p> <p>4. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.</p>

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR
M A Y I S	<p>Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır. <p>Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder. <p>DİL ALANI</p> <p>Amaç 1. Sesleri ayırt edebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sesin kaynağını söyler. 2. Sesin geldiği yönü belirler. 3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder. 4. Verilen sese benzer sesler çıkarır. 5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder. 6. Uzun ve kısa süreli sesleri ayırt eder. 7. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder. <p>Amaç 2. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

AYLAR	AMAÇ VE KAZANIMLAR		
M A Y I S	<p>Amaç 3. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar. 2. Şarkının tümünü söyler. <p>Amaç 4. Hız ve gürlük terimlerini uygun söyleyebilme.</p> <p>Kazanımlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Şarkıları verilen hız terimlerine uygun söyler. 2. Şarkıları verilen gürlük terimlerine uygun söyler. 		
	KAVRAMLAR		
	Renk kavramı, şekil kavramı, sayı kavramı, şişman-zayıf, alt-üst, mutlu, üzgün, güzel-çirkin, sabah-öğle-akşam, parça-bütün, sağında-solunda, başlangıç-bitiş, ters- düz.		
	BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR		
	<ul style="list-style-type: none"> • Trafik ve İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası) • Anneler Günü (Mayıs ayının ikinci pazar günü) • Engelliler Haftası (10-16 Mayıs) • Müzeler Haftası (18-24 Mayıs) 		
	HAFTALAR	KONULAR	ARAÇ VE GEREÇLER
	1.Hafta	Ulaşım ve Trafik	<ul style="list-style-type: none"> • “ Trafik Işıkları” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD

AYLAR	HAFTALAR	KONULAR	ARAÇ VE GEREÇLER
M A Y	2. Hafta	Anneler Günü	<ul style="list-style-type: none"> • “Anneciğim” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD
	3. Hafta	Müziği Yaşıyorum	<ul style="list-style-type: none"> • “Dans Edelim” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları
	4. Hafta	Köyümüz- İlçemiz- İlimiz	<ul style="list-style-type: none"> • “Köyümde” Şarkısı • Çeşitli ritim çalgıları • CD
EĞİTİM DURUMLARI			
I S	<ul style="list-style-type: none"> • Solunma Oyunları ve Öykünmeler <ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh) ✓ Balon şişirme oyunu. <p>Sözü geçen bu öykünmeler anlatılacak bir öykü içinde geçen olayların canlandırılması ile gerçekleştirilir.</p> • Vücut Rahatlığı ve Yumuşama <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sağ ve sol elle taş atama yansılaması, 		

AYLAR	EĞİTİM DURUMLARI
M A Y I S	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meyve toplama yansılması, ✓ Yüzen kişinin yansılması, ✓ Dudak dil ve çene yansılması. • Çocuklara doğadaki sesler vücutları kullanılarak taklit ettirilir. Sesler arasındaki gürlük farklılıkları sezdirilir. • Çocuklara doğadaki canlılardan ince ve kalın ses çıkaran varlıklardan örnekler verilir. Çalınan ezgideki ince ve kalın sesler oyunlaştırılarak verilir. • Çocuklara çevrelerinde kullanılan çalgıların neler olduğu ve ne zaman gördükleri sorulur. Önceden hazırlanmış görsel materyaller ile çalgılar tanıtılır. • Çocukların ses kaynaklarından çıkan uzun ve kısa süreli sesleri taklit etmelerine yönelik dramatizasyonlar yaptırılır. • Müzik dinleme çalışmaları yapılır. • Müzik dinlerken müziğe uygun devinim çalışmaları yapılır. • Şarkılı öykünme çalışmaları yapılır. • Tartım çalışmaları yapılır. Öğretmen önce kendisi tartım çalışmalarını yapar arkasından öğrencilerin tekrar etmesini ister. Daha sonra parça içinde geçen sözcüklerin tartımları vurulur. • Müzik bölümçükleri ile kulak eğitimi yapılır. • Konuşma eğitimi yapılır. • Şarkının öğretmen tarafından söylenir ve çocuklar tarafından eşlik edilir. • Şarkının bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılması yapılır. • Çocuğa şarkı içinde geçen farklı ezgi cümleleri fark ettirilir. Öğretmen öğrenciler ile birlikte her farklı ezgi cümlesi için

AYLAR	EĞİTİM DURUMLARI
M A Y I S	değişik hareketler yaratır ve dans edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Şarkıda geçen gürlük terimleri oyunlaştırılarak uygulanır.

EK 2. GÜNLÜK PLANLAR

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:02/03/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 2. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.

Amaç 3. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

DİL ALANI

Amaç 1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 2. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.
2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, drama, uygulama, gösterip-yapma, kulaktan şarkı öğretimi.	
MATERYALLER : “Ağaç Sevgisi” şarkısı, org, teyp, A. Vivaldi’nin “4 Mevsim” adlı eseri, çeşitli ritim çalgıları.	
ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • A. Vivaldi’nin 4 mevsim adlı eseri ile vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi, ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi, ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi, ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi, ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • Demir dövme oyunu ile bir ölçü içinde eşit tartım çalışmaları yapılır. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır.

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • Konuşma eğitimi yapılır. Ezginin sözleri öğretmen tarafından önce duyurulur. Halka oluşturulur. Bir mendil yardımı ile ezginin ritmini bozmadan sıra ile sözleri tekrar ettikten sonra elindeki mendili yanındaki arkadaşına vermesi istenir. Ritmi bozan oyundan çıkar. • Şarkı bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:06/03/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 2. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.

Amaç 3. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

DİL ALANI

Amaç 1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 2. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.
2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, drama, uygulama, gösterip-yapma, kulaktan şarkı öğretimi.	
MATERYALLER : “İkbahar” şarkısı, org, teyp, A. Vivaldi’nin “4 Mevsim” adlı eseri, çeşitli ritim çalgıları.	
ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • A. Vivaldi’nin 4 mevsim adlı eseri ile vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi, ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi, ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi, ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi, ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • 4/4’lük ölçü içinde farklı zamanlarda el çırpılarak tartım

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<p>çalışması yapılır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parçada geçen tartımlar ile ritim çalışmaları yapılır. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • Konuşma eğitimi yapılır. • Ezginin sözleri öğretmen tarafından önce duyurulur. Sonra bölümlere ayrılarak çocuklardan tekrar etmeleri istenir. Parçada her ölçünün ilk vuruşunda el çırpılarak ritim çalışmalarına devam edilir. • Ostinato ritim eşliğinde ilkbahar ile ilgili hazırlanan hikaye çocuklara anlatılmaya başlanır. Ostinato ritim kesilir ve bir çocuğun omzuna dokunulur. Omuzuna dokunulan çocuk belirlediği Orff çalgısı ile söylenen kavramın sesini ifade eder. Bu şekilde çocuğun düşüncesi hayata geçirilir. • Şarkı bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır. Orff çalgıları eşliğinde parça tekrar edilir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:13/03/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 2. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.

Amaç 3. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

DİL ALANI

Amaç 1. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.

5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.

Amaç 2. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 3. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.

2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma, kulaktan şarkı öğretimi.

MATERYALLER : “Kitaplarım” şarkısı, org, teyp, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.
  - ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması,
  - ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu,
  - ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh),
  - ✓ Balon şişirme oyunu.
- 4/4’lük ölçü içinde tartım çalışmaları yapılır.
- Hafif ve kuvvetli ses çalışmaları yapılır.

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayrımı için kulak eğitimi yapılır. • “Kitaplarım” şarkısının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. • Şarkı bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:21/03/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 2. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.

Amaç 3. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

DİL ALANI

Amaç 1. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.

4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.

Amaç 2. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 3. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.
2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma, kulaktan şarkı öğretimi.

MATERYALLER : “Rengarenk” şarkısı, org, teyp, çeşitli ritim çalgıları, renk kartonları.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.
  - ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi,
  - ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi,
  - ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi,
  - ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi,

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • Şarkının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. • Hafif ve kuvvetli ses çalışmaları yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayrımı için kulak eğitimi yapılır. • “Rengarenk” şarkısı ritim kalıpları elle vurulur, aynı zamanda şarkının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. <p>Şarkı bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır.</p>

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:28/03/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

SOSYAL VE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 2. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.

Amaç 3. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

DİL ALANI

Amaç 1. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.

5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.

Amaç 2. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 3. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.

2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma, kulaktan şarkı öğretimi.

MATERYALLER : “Dostlarım” şarkısı, org, teyp, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.
  - ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi,
  - ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi
  - ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi
  - ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi
  - ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama.

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • Şarkının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. • Şarkıda geçen hayvan isimleri ile hafif ve kuvvetli ses çalışmaları yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayırımı için kulak eğitimi yapılır. • “Dostlarım” şarkısı ritim kalıpları elle vurulur, aynı zamanda şarkının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. • Şarkı bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:04/04/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç 1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.

Kazanımlar

1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.

Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.

Kazanımlar

1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

SOSYALVE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Duygularını fark edebilme.

Kazanımlar

1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Amaç 2. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
3. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.

Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.

Amaç 6. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.

Amaç 7. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 8. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.
2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma, kulaktan şarkı öğretimi.

MATERYALLER : “Meslekler” şarkısı, org, teyp, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi, ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi, ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi, ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi, ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<p data-bbox="1301 363 1464 395">koklanması,</p> <ul data-bbox="1256 416 1917 563" style="list-style-type: none"><li data-bbox="1256 416 1783 448">✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, <li data-bbox="1256 469 1917 501">✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), <li data-bbox="1256 521 1581 553">✓ Balon şişirme oyunu. <ul data-bbox="1160 584 2045 1075" style="list-style-type: none"><li data-bbox="1160 584 1608 616">• Tek sesle kulak eğitimi yapılır. <li data-bbox="1160 639 1592 671">• İki sesle kulak eğitimi yapılır. <li data-bbox="1160 695 1771 727">• Şarkının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. <li data-bbox="1160 751 2045 847">• Çeşitli müzikler eşliğinde hafif ve kuvvetli ses çalışmaları yapılır. <li data-bbox="1160 871 1912 903">• Kalın-ince ve orta ses ayrımı için kulak eğitimi yapılır. <li data-bbox="1160 927 2045 1023">• “Meslekler” şarkısının ritim kalıpları elle vurulur, aynı zamanda parçanın sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. <li data-bbox="1160 1046 1951 1078">• Şarkı bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:11/04/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.

Kazanımlar

1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.

Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.

Kazanımlar

1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

SOSYALVE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Duygularını fark edebilme.

Kazanımlar

1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Amaç 2. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
3. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.

Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.

Amaç 6. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.

Amaç 7. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 8. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.
2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma, kulaktan şarkı öğretimi.

MATERYALLER : “23 Nisan” şarkısı, org, teyp, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile ilgili bilgi verilir. • Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi, ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi, ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi, ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi, ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama.

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • İki sesle kulak eğitimi yapılır. • Şarkının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. • Çeşitli müzikler eşliğinde hafif ve kuvvetli ses çalışmaları yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayırımı için kulak eğitimi yapılır. • Çeşitli boyuttaki bardaklarla tartım çalışmaları yapılır. • “23 Nisan” şarkısının ritim kalıpları elle vurulur, aynı zamanda şarkının sözleri ile konuşma eğitimi yapılır. • Şarkı bölümlere ayrılarak tümevarım yöntemi ile çalışılır. • Çeşitli Orff çalgıları ile çocuklar eşlik eder ve şarkı tekrar edilir.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:18/04/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.

Kazanımlar

1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.

Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.

Kazanımlar

1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

SOSYALVE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Duygularını fark edebilme.

Kazanımlar

1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Amaç 2. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
3. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.

Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.

Amaç 6. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.

Amaç 7. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 8. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.
2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma.

MATERYALLER : “ Ağaç Sevgisi”, “İlkbahar”, “Kitaplarım”, “Rengarenk”, “Dostlarım”, “ Meslekler” ve “23 Nisan” şarkıları, org.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Şehir isimleri (Van, Ankara, Karaman, Bursa, Gelibolu) ile çocukların vücutları kullanılarak ritim çalışmaları yapılır.
- Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.
  - ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi,
  - ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi,
  - ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi,
  - ✓ Topa vurma öykünmesi,
  - ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi,

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • Önceden çalışılan şarkılar piyano eşliği ile tekrar edilir. Uygun parçalarda devinimler gerçekleştirilir. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • İki sesle kulak eğitimi yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayrımı için kulak eğitimi yapılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:25/04/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.

Kazanımlar

1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.

Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.

Kazanımlar

1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

SOSYALVE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Duygularını fark edebilme.

Kazanımlar

1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Amaç 2. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
3. Ritim çalgıları ile hız terimlerini uygular.
4. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.

Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.

Amaç 6. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.
6. Uzun ve kısa süreli sesleri ayırt eder.

7. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.

Amaç 7. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 8. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.

2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma,tümevarım.

MATERYALLER : “ Trafik Işıkları” şarkısı, org, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Şehir isimleri (Van, Ankara, Karaman, Bursa, Gelibolu) ile çocukların vücutları kullanılarak ritim çalışmaları yapılır.
- Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.
  - ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi,
  - ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi,
  - ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi,
  - ✓ Topa vurma öykünmesi,
  - ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<p>döndürülmesi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • “Trafik Işıkları” şarkısı tümevarım yöntemi ile kulaktan öğretilir. • Uygun devinimler ile şarkı tekrar edilir. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • İki sesle kulak eğitimi yapılır. • Üç sesle kulak eğitimi yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayrımı için kulak eğitimi yapılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:02/05/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.

Kazanımlar

1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.

Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.

Kazanımlar

1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

SOSYALVE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1.Duygularını fark edebilme.

Kazanımlar

1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Amaç 2.Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
3. Ritim çalgıları ile hız terimlerini uygular.
4. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.

Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.

Amaç 6. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.
6. Uzun ve kısa süreli sesleri ayırt eder.

7. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.

Amaç 7. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 8. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.

2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma, tümevarım.

MATERYALLER : “ Anneciğim ” şarkısı, org, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Şehir isimleri (Van, Ankara, Karaman, Bursa, Gelibolu) ile çocukların vücutları kullanılarak ritim çalışmaları yapılır.
- Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.
  - ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi,
  - ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi,
  - ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi,
  - ✓ Topa vurma öykünmesi,
  - ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<p>döndürülmesi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • “Annecim” şarkısı tümevarım yöntemi ile kulaktan öğretilir. • Uygun devinimler ile şarkı tekrar edilir. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • İki sesle kulak eğitimi yapılır. • Üç sesle kulak eğitimi yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayırımı için kulak eğitimi yapılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:09/05/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.

Kazanımlar

1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.

Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.

Kazanımlar

1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

SOSYALVE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Duygularını fark edebilme.

Kazanımlar

1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Amaç 2. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
3. Ritim çalgıları ile hız terimlerini uygular.
4. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.

Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.

Amaç 6. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.
6. Uzun ve kısa süreli sesleri ayırt eder.

7. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.

Amaç 7. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 8. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.

2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma,tümevarım.

MATERYALLER : “ Dans Edelim” şarkısı, org, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Şehir isimleri (Van, Ankara, Karaman, Bursa, Gelibolu) ile çocukların vücutları kullandırılarak ritim çalışmaları yapılır.
- Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.
  - ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi,
  - ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi,
  - ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi,
  - ✓ Topa vurma öykünmesi,

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola döndürülmesi, ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • “Dans Edelim” şarkısı tümevarım yöntemi ile kulaktan öğretilir. • Uygun devinimler ile şarkı tekrar edilir. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • İki sesle kulak eğitimi yapılır. • Üç sesle kulak eğitimi yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayrımı için kulak eğitimi yapılır.

GÜNLÜK PLAN

Okul Adı: Ataevler Anaokulu

Tarih:16/05/2012

Yaş Grubu (Ay): 60-72 Ay

Öğretmen Adı: Gülnihal GÜL

AMAÇLAR VE KAZANIMLAR

PSİKOMOTOR ALAN

Amaç1. Bedensel koordinasyon gerektiren hareketleri yapabilme

Kazanımlar

1. Sözel yönergelere uygun ısınma hareketleri yapar.
2. Sözel yönergelere uygun yürür.
3. Ses ve nefes alıştırmaları yapar.

Amaç 2. Dinlediği/söylediği şarkının hızına uygun hareket edebilme.

Kazanımlar

1. Müzik hızına uygun hareket eder.
2. Dinlediği/söylediği okul şarkılarının sözlerine uygun hareketler oluşturur.
3. Dinlediği şarkıyı istenilen hızda söyler.

Amaç 3. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırabilme.

Kazanımlar

1. Duyduğu sesleri gürlük özelliklerine göre farklı ses kaynaklarını kullanarak canlandırır.

Amaç 4. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik edebilme.

Kazanımlar

1. Dinlediği/söylediği müziğe ritim çalgısıyla eşlik eder.

Amaç 5. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ezgi cümlelerini dansa dönüştürür.

SOSYALVE DUYGUSAL ALAN

Amaç 1. Duygularını fark edebilme.

Kazanımlar

1. Duygularını müzik, dans, drama vb. yollarla ifade eder.

Amaç 2. Başkaları ile ilişkilerini yönetebilme.

Kazanımlar

1. Grup etkinliklerine kendiliğinden katılır.
2. Öğrendiği müzikleri birlikte seslendirir.
3. Grup içinde sorumluluk alır.

Amaç 3. Estetik özellikler taşıyan ürünler oluşturabilme.

Kazanımlar

1. Özgün şiir, öykü, şarkı vb. söyler.
2. Çeşitli materyaller kullanarak ritim oluşturur.
3. Ritim çalgıları ile hız terimlerini uygular.
4. Ritim çalgıları ile gürlük terimlerini uygular.

Amaç 4. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanabilme.

Kazanımlar

1. Vücudunu ritim çalgısı gibi kullanır.

Amaç 5. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Farklı ses kaynaklarını gürlük özelliklerine göre ayırt eder.

Amaç 6. Sesleri ayırt edebilme.

Kazanımlar

1. Sesin kaynağını söyler.
2. Sesin geldiği yönü belirler.
3. Çevresindeki ses kaynaklarını ayırt eder.
4. Verilen sese benzer sesler çıkarır.
5. Gürültülü ve düzenli sesleri ayırt eder.
6. Uzun ve kısa süreli sesleri ayırt eder.

7. Duyduğu ince ve kalın sesleri ayırt eder.

Amaç 7. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanabilme.

Kazanımlar

1. Konuşurken ve şarkı söylerken sesini doğru kullanır.

Amaç 8. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyabilme.

Kazanımlar

1. Birlikte söyleme ve çalma kurallarına uyar.

2. Şarkının tümünü söyler.

YÖNTEM VE TEKNİKLER: Anlatım, soru- cevap, uygulama, gösterip-yapma, tümevarım.

MATERYALLER : “ Köyümde” şarkısı, org, çeşitli ritim çalgıları.

ETKİNLİKLER

ÖĞRENME SÜRECİ

MÜZİK

- Şehir isimleri (Van, Ankara, Karaman, Bursa, Gelibolu) ile çocukların vücutları kullanılarak ritim çalışmaları yapılır.
- Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmaları yapılır.
  - ✓ Sağ ve sol elle “ileri” taş atma öykünmesi,
  - ✓ Ağaçtan meyve toplama öykünmesi,
  - ✓ Kürek çekme ve yüzme öykünmesi,
  - ✓ Topa vurma öykünmesi,
  - ✓ Başın boyun çevresinde soldan sağa ve sağdan sola

ETKİNLİKLER	ÖĞRENME SÜRECİ
MÜZİK	<p>döndürülmesi,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tek ve iki ayak üzerinde zıplama. • Solunma oyunları ve öykünmeler yapılır.<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bahçeden koparılan çiçeklerin toplanması ve koklanması, ✓ Sıcak çorbayı üfleme ve içme oyunu, ✓ Tren oyunu (Lokomotifin gidişi çuh, puh, puh), ✓ Balon şişirme oyunu. • “Köyümde” şarkısı tümevarım yöntemi ile kulaktan öğretilir. • Uygun devinimler ile şarkı tekrar edilir. • Tek sesle kulak eğitimi yapılır. • İki sesle kulak eğitimi yapılır. • Üç sesle kulak eğitimi yapılır. • Kalın-ince ve orta ses ayırımı için kulak eğitimi yapılır.

EK 3. ŞARKI DAĞARCIĞI

AĞAĞ SEVGİSİ

Söz-Müzik
Gülnihal GÜL

Orta

Ye Çi lin le yur du mun top ra Ėı na ör tü sün

5

ba ha rın müj de ci si hem de gü len yü zü sün

İLKBAHAR

Söz- Müzik
Gülnihal GÜL

Canlı

İş te gel di ilk ba har yü zü müz neş e saç tı

3
gü neş li gün ler gel di her ta raf çi çek aç tı

KİTAPLARIM

Söz- Müzik
Gülnehal GÜL

Ağırca

Ki tap la rım ca nım be nim on la rı ben pek çok se ve rim

İ yi yi doğ ru yu hep gü ze li ki tap lar dan öğ re ni rim ki tap lar dan öğ re ni rim

RENGARENK

Söz- Müzik
Gülnehal GÜL

Orta

Sa rı ma vi kı r mı zı a na renk le ri miz dir

3
tu run cu ye şil ve de mor a ra renk le ri miz dir

DOSTLARIM

Söz- Müzik
Gülnehal GÜL

Canlı

MiyAAAAAAAAVVVVVVVV

Bir ke dim ol sun is ter dim

3
mi nik pa ti le riy le

4
bir ke dim ol sun bir ke dim ol sun

5
bon cuk gi bi göz le riy le

MESLEKLER

Söz- Müzik
Gülnehal GÜL

Canlı

Dok tor has ta ya ba kar gar son ser vi si ya par

3

po lis hır sı zı ya ka lar çöp çü sü pü rür top lar

23 NİSAN

Söz- Müzik
Gülnihal GÜL

Orta

Gel di yir mi üç ni san A ta mız dan ar ma ğan

5

biz ço cuk la rın bu bay ram kut lu yor bü tün va tan

TRAFİK IŞIKLARI

Söz- Müzik
Gülnehal GÜL

Orta

Kır mı zı ı şık ta dur sa rı ı şık ta bek le

3
ye şil ı şı ğı gö rün ce kar şı ya geç bek le me

ANNECİĞİM

Söz- Müzik
Gülnehal GÜL

Ağırca

An ne ci ğim an ne ci ğim se ni pek çok se ve rim

5

Bir çi çek gi bi sin el le rin den ö pe rim
ya na ğın dan

DANS EDELİM

Söz- Müzik
Gülnehal GÜL

Canlı

El e le kol ko la bir lik te yan ya na
 3 A yak la rım rap rap rap el ler gel sin şap şap şap

Şar kı lar söy le ye lim hep bir lik te dö ne lim

KÖYÜMDE

Söz- Müzik
Gülrihal GÜL

Orta

Duy dum ho ro zun se si ni aç tum er ken göz le ri mi

3
mis gi bi ko kan süt le ye dim yağ lı ek me ği mi

EK 4. MÜZİKSEL BECERİ ÖLÇME ARACI

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİ İÇİN MÜZİKSEL BECERİ ÖLÇME ARACI

(60-72 AY)

Yönerge: Aşağıdaki derecelendirme ölçeğinde yer alan davranışların her birinde; öğrencinin başarısı çok iyi ise 5, iyi ise 4, orta ise 3, ortanın altı ise 2, zayıf ise 1 rakamının altındaki kutucuğu işaretleyiniz.					
Gözlenecek Davranışlar	Cinsiyet		Değer Ölçeği		
	Kız ( )	Erkek ( )	5	4	3
	2	1			
1. Farklı türdeki sesleri ayırt edebilir.					
2. Duyduğu/dinlediği seslerden kuvvetli olanı ayırt eder.					
3. Duyduğu/dinlediği seslerden hafif olanı ayırt eder.					
4. Duyduğu/dinlediği seslerden ince olanı ayırt eder.					
5. Duyduğu/dinlediği seslerden kalın olanı ayırt eder.					
6. Müzik dinleme çalışmalarına katılır.					
7. Solunma oyunları ve öykünme çalışmalarına katılır.					
8. Vücut rahatlığı ve yumuşama çalışmalarına katılır.					
9. Müziğe uygun yürür.					
10. Tek sözcüklü tartım çalışmaları yapar.					
11. İki sözcüklü tartım çalışmaları yapar.					
12. Üç sözcüklü tartım çalışmaları yapar.					
13. Öykünme biçiminde tartım çalışmaları yapar.					
14. Tek ses ile gerçekleştirilen kulak eğitimini yapar.					
15. İki ses ile gerçekleştirilen kulak eğitimini yapar.					
16. Üç ses ile gerçekleştirilen kulak eğitimini yapar.					
17. Konuşma eğitimi çalışmaları yapar.					
18. Çeşitli araçlarla ritim tutar.					
19. Kullanılan müzik araçlarını tanıır.					
20. Çalan müziğe uygun devinimler yapar.					
21. Söz ile tartım çalışmaları yapar.					
22. Vuruş ile tartım çalışmaları yapar.					
23. Öğretmenin söylediği şarkıyı ilgi ile dinler.					
24. Şarkı söylemeye uygun bedensel duruş alır.					
25. Şarkı söylemeye uygun soluk alıp verir.					
26. Şarkı söylerken doğru sesler üretir.					
27. Devinimli şarkılardan hoşlanır.					
28. Devinimli şarkılara eşlik eder.					
29. Şarkı söylemekten hoşlanır.					
30. Şarkının sözlerini bütün olarak doğru söyler.					
31. Kuvvetli nüans özelliğine uygun şarkı söyler.					
32. Hafif nüans özelliğine uygun şarkı söyler.					
33. Grup ile birlikte şarkı söylemekten hoşlanır.					

EK 5. ANKET**ANKET**

Bu anket, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalında yürütülmekte olan bir araştırma için veri toplamak amacı ile yapılmaktadır. Anket üç bölümden oluşmaktadır. Soruları lütfen içtenlikle yanıtlayınız. Araştırmada elde edilecek sonuçlar başka bir amaç için kullanılmayacaktır. Araştırmaya yaptığınız katkı için teşekkür ederim.

Okut.Gülnihal GÜL
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Görükle/BURSA
E-mail: gulnihal@uludag.edu.tr

BÖLÜM I**KİŞİSEL BİLGİLER**

1. Cinsiyetiniz : ( ) Kadın ( ) Erkek

2. Yaşınız : .....

3. Mezun olduğunuz okul aşağıdakilerden hangisidir?

- ( ) Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı
 ( ) Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
 ( ) Anaokulu Öğretmenliği Anabilim Dalı
 ( ) Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulları
 ( ) Mesleki Teknik Eğitim Fakültesi
 ( ) Diğer

4. Mesleki Kıdeminiz : .....

BÖLÜM II**ALAN BİLGİLERİ**

Görüşleriniz (5) Tamamen Katılıyorum, (4) Katılıyorum, (3) Kısmen Katılıyorum, (2) Katılmıyorum ile (1) Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde derecelenmiştir. Size uygun olan seçeneği (X) ile işaretleyiniz.

	İFADELER	GÖRÜŞLER				
		5	4	3	2	1
1	Çalıştığım okulda etkinlikleri gerçekleştirebileceğim uygun ortam bulunmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
2	Bu ortam yeterince ışıklı, temiz, havalandırılmış bir ortamdır.	( )	( )	( )	( )	( )
3	Çalıştığım kurumda çocuğun gelişim düzeyine uygun etkinlik köşeleri bulunmaktadır. (Evcilik Köşesi, Blok Köşesi, Fen ve Matematik Köşesi, Müzik Köşesi vb.)	( )	( )	( )	( )	( )
4	Müzik köşesinde etkinlikleri gerçekleştirebileceğim materyaller bulunmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
5	Bu materyaller içerisinde ritim çalgıları (ksilofon, metalofon, def, davul, çelik üçgen vb.) bulunmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
6	Sınıfta etkinlikler için yararlanabileceğim müzik seti, CD, DVD vb. elektronik araçlar bulunmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
7	Sınıfta etkinlikler için düzeye uygun yararlanabileceğim çocuk müziği örnekleri bulunmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
8	Sınıfta etkinlikler için yararlanabileceğim görsel materyaller (müzik aletlerinin olduğu kartlar, fotoğraflar vb.) bulunmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
9	Okul öncesi eğitim programları , müzik eğitiminin gerektirdiği kapsam ve içerik açısından yeterli ayrıntıdadır.	( )	( )	( )	( )	( )

	İFADELER	GÖRÜŞLER				
		5	4	3	2	1
10	Okul öncesi eğitim programlarında önerilen müzik eğitimi için çalışma örneklerini içeren kapsamlı öğretmen el kitabı bulunmaktadır.	( )	( )	( )	( )	( )
11	Müzik etkinliklerini planlama ve uygulama konusunda yeterli bilgi ve birikime sahibim.	( )	( )	( )	( )	( )
12	Müzik etkinlikleri için müzik aletlerini yeterli düzeyde kullanabiliyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
13	Müzik eğitiminde grup ve bireysel çalışmaları gerektiği gibi planlıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
14	Müzik etkinliklerinde ritim çalışmaları yapıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
15	Müzik etkinliklerinde ses eğitimi çalışmaları yapıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
16	Müzik etkinliklerinde işitsel ayırtılma çalışmaları yapıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
17	Müzik etkinliklerinde drama çalışmalarına yer veriyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
18	Çocukları eğitsel amaçlı konserlere götürüyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
19	Gerektiğinde etkinliğin bir parçası oluyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
20	Müziği dinlenme, rahatlama, drama vb. pek çok etkinlik içerisinde kullanıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
21	Müzik etkinliklerinde çocukların hareket etmelerine fırsat veriyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
22	Çocukların ses özelliklerine uygun makamsal şarkılar bulmakta güçlük çekiyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
23	Çocukların ses özelliklerine uygun marşlar bulmakta güçlük çekiyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
24	Çalışılan şarkılara çalgı ile eşlik etmekte güçlük çekiyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
25	Çalışılan parçaların kayıtlı çalgı eşliklerini ders içerisinde kullanıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
26	Müzik etkinliklerinde klasik müzik, folk müzik, pop müzik gibi müzik çeşitlerinden yararlanıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
27	Dalcroze yöntemi ile ilgili bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
28	Kodaly yöntemi ile ilgili bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
29	Orff-Schulwerk yöntemi ile ilgili bilgi sahibiyim ve müzik etkinliklerinde bu yönteme yer veriyorum.	( )	( )	( )	( )	( )
30	Okul öncesi müzik eğitimi için hizmet içi eğitim programı, seminer vb. çalışmalar düzenlenmektedir.	( )	( )	( )	( )	( )
31	Hizmet içi eğitimi programı, seminer vb. çalışmalara katılıyorum.	( )	( )	( )	( )	( )

BÖLÜM III

Bu bölümde konuyla ilgili diğer görüş ve önerilerinizi yazabilirsiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Çalışmaya yaptığımız katkı için teşekkür ederim.

EK 6. AİLE BİLGİ FORMU

Annenin Yaşı:

Annenin Mesleği:

Annenin Eğitim Durumu:

Babanın Yaşı:

Babanın Mesleği:

Babanın Eğitim Durumu:

ÖZGEÇMİŞ

Doğum Yeri ve Yılı	:	Gümüşhane- 1975		
Öğr. Gördüğü Kurumlar	:	Başlama Yılı	Bitirme Yılı	Kurum Adı
Lise		1989	1992	Bursa Kız Lisesi
Lisans		1993	1997	Uludağ Üniversitesi
Yüksek Lisans		1997	2000	Uludağ Üniversitesi
Doktora		2008	2012	Uludağ Üniversitesi
Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi	:	İngilizce- Orta		
Çalıştığı Kurumlar	:	Başlama ve Ayrılma Tarihleri	Kurum Adı	
		1. 1997-1998	Bursa Özel İhsan Çizakça Lisesi	
		2. 1998-1999	Uludağ Üniversitesi (Ücretli)	
		3. 1999-	Uludağ Üniversitesi	
Yurt Dışı Görevleri	:			
Kullandığı Burslar	:			
Aldığı Ödüller	:			
Üye Olduğu Bilimsel ve Mesleki Topluluklar	:	U.Ü. Mezunlar Derneği Üyeliği		
		U.Ü. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Mezunları Derneği Üyeliği		
Editör veya Yayın Kurulu Üyeliği	:			
Yurt İçi ve Yurt Dışında Katıldığı Projeler	:			
Katıldığı Yurt İçi ve Yurt Dışı Bilimsel Toplantılar	:			

Gül, G. (2006). “Müzik Öğretmenliği Öğrenci Kaynağı: Uludağ Üniversitesi Örneği” (Poster Bildiri), Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Denizli/ Türkiye.

Gül, G., Sungurtekin, Ş. (2010). “Farklı Ülkelerde Müzik Alanında Müzikte Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ve Türkiye’de Bilim Sanat Merkezi Uygulamaları”, 18. EAS Kongresi, Bolu/Türkiye.

Başal, H.A., Bağçeli K, P., Onur S, G., Sungurtekin, Ş., Çelik K, Ş., Gül, G., Yıldız E,T. (2010). “ Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitiminde Yeni Bir Model Önerisi: Dede-Nine Eğitim Programı (DENEPE) Projesi”, International Conference on New Trends in Education and Their Implications “In honor of Prof. Dr. Özcan Demirel in his 50th year of service in Education” Konferansı, Antalya/Türkiye.

Gül, G.(2012). “The Context of Educational Music and Language in Turkey During the Republic Period”, 4.th World Conference on Educational Sciences, Barcelona/Spain.

Yayımlanan Çalışmalar :

Gül, G., Bozkaya, İ.(2010). Osman Zeki Üngör’ün “Çocuklara Teganni Dersleri” Kitabı Üzerine Bir Çalışma, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), s. 133-156.

Gül, G. (2010).“Okul Öncesi Eğitimde Uygulanan Farklı Modeller” kitabı bölüm yazarlığı, Editör: Handan Asude Başal, Dora Yayınları, Bursa.

Gül, G. (2012). Importance of Individual Voice Training for Teacher Candidates in Faculties of Education Training Music Teachers in Turkey, *Education and Science in a Globalizing World: a case study of Turkey*, s. 88-94.

Diğer Profesyonel Etkinlikler:

1. 2002 Üftade Gösteri Salonu Şan Öğretim Elemanları Konseri
2. 2002 Tayyare Kültür Merkezi Öğretim Elemanları Konseri
3. 2004 Tayyare Kültür Merkezi Viyola Topluluğu Konseri
4. 11 Mayıs 2005 Müzik Eğitimi AD 2.Sınıf Korusu Konseri
5. 14 Aralık 2006 Doğumunun 250.Yılı’nda Mozart Anısına Şan Sınıfı Konseri
6. 26 Kasım 2005 Öğretim Elemanları Konseri
7. 25 Aralık 2006 Güz Yarıyıl Konseri Müzik Eğitimi A.D 2.Sınıf Korusu Konseri
8. 23 Kasım 2007 Öğretmenler Günü Kutlamaları 2.Sınıf Korusu Konseri
9. 30 Kasım 2007 “Musiki Muallim Mektebi 1924” Açılış Töreni 2.Sınıf Korusu Konseri
10. 17 Mart 2008 Öğretmen Okulları Kuruluş Yıldönümü Kutlama Programı 2.Sınıf Korusu Konseri

11. 24 Kasım 2008 Öğretmenler Günü Kutlamaları 2.Sınıf Korusu Konseri
12. 17.04.2009 Köy Enstitülerinin 69.Kuruluş Yılı Kutlamaları (3. Sınıf Korusu)
13. 29.10.2009 Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası Cumhuriyet Konseri
14. 17.04.2010 Köy Enstitülerinin 70.Kuruluş Yılı Kutlamaları (4. Sınıf Korusu)
15. 10.05.2010 U.Ü Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Bahar Yarıyılı Konseri
16. 28.10.2010 Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası Cumhuriyet Konseri
17. 13.05.2012 U.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Bahar Yarıyılı Konseri, Bolu.
18. 19.05.2012 Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası Gençlik ve Spor Bayramı Konseri
19. 24.11.2012 Öğretmenler Günü Kutlamaları 2.Sınıf Korusu Konseri

18.09. 2012

Gülnihal GÜL

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU

Yazar Adı Soyadı	Gülnehal GÜL
Tez Adı	Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi
Enstitü	Eğitim Bilimleri
Anabilim Dalı	İlköğretim
Bilim Dalı	
Tez Türü	Doktora
Tez Danışman(lar)ı	Prof. İsmail BOZKAYA
Çoğaltma (Fotokopi Çekim) İzni	☒ Tezimden fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimin sadece içindekiler, özet, kaynakça ve içeriğinin % 10 bölümünün fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimden fotokopi çekilmesine izin vermiyorum
Yayımlama İzni	☒ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasının ertelenmesini istiyorum 1 yıl ☐ 2 yıl ☐ 3 yıl ☐ ☐ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin vermiyorum

Hazırlamış olduğum tezimin yukarıda belirttiğim hususlar dikkate alınarak, fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere Uludağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulmasına izin verdiğimi beyan ederim.

Tarih: 14.11.2012

İmza:

